

TARNYSTĖ SEKANT MARIJOS PAVYZDŽIU

Equipes Notre-Dame
Dievo Motinos Komandos
Lietuvoje

TURINYS

PRATARMĖ	4
ĮVADAS	6
BENDROJI STRUKTŪRA	10
KIEKVIENO SUSITIKIMO STRUKTŪRA	12
PIRMAS SUSITIKIMAS: Jie nebeturi vyno	16
ANTRASIS SUSITIKIMAS: Jie nebeturi namų	27
TREČIASIS SUSITIKIMAS: Jie nebeturi tėvynės	36
KETVIRTAS SUSITIKIMAS: Jie nebegali mokytis	47
PENKTAS SUSITIKIMAS: Jie nebeturi sveikatos	59
ŠEŠTAS SUSITIKIMAS: Jie nebesusikalba	68
SEPTINTAS SUSITIKIMAS: Jie nebeturi draugijos	79
AŠTUNTASIS SUSITIKIMAS: Jie nebegebia Kūrinių	88
BAIGIAMASIS SUSITIKIMAS: Naujas vinas	98

SIMBOLIAI

AG	Ad Gentes
AL	Amoris Laetitia
AS	Admirabile Signum
CEC	Catéchisme de l'Église Catholique
CL	Christifideles Laici
CV	Caritas in Veritate
DCE	Deus Caritas est
EG	Evangelii Gaudium
FC	Familiaris Consortio
FT	Fratelli Tutti
GE	Gravissimum Educationis
GS	Gaudium et Spes
LG	Lumen Gentium,
LS	Laudato Si'
MM	Misericordia et Misera
PC	Patris Corde
RM	Redemptoris Mater
RVM	Rosarium Virginis Mariae

PRATARMĖ

Mielos Dievo Motinos komandų šeimos,

Kai kuriose pasaulio vietose, šiauriniame pusrutulyje, **DIEVO MOTINOS KOMANDŲ** darbo metai prasideda vasaros pabaigoje. Štai kodėl **TARPTAUTINĖ ATSAKINGOJI KOMANDA (ERI)** mano, kad tema, kurią ji pateikia judėjimui, komandos nariai nagrinės nuo 2022 m. rugsėjo iki 2023 m. liepos mėn. vienose vietovėse ir nuo 2023 m. vasario iki gruodžio mėn. – kitose. Šiais metais nagrinėjama tema, be abejo, visiškai atitinka 2018 m. Fatimos susitikimo nustatytas gaires, kurių pagrindinis tikslas šiais metais yra „**Tarnystė sekant Marijos pavyzdžiu**“.

Jau keletą kartų minėjome, kad mūsų judėjimo, kuris yra ne kas kita, kaip dvasia, skatinanti dirbti pagal Dievo valią, paslapyje slypi pagrindinis principas, įtvirtinantis įspaudą, nusiteikimą, kuris mus identifikuoja: **esame į Kristų orientuotas judėjimas**, kuris susiburia Kristaus vardu; per savo Dvasią jis maitina mūsų tikėjimą ir skatina jį augti, leisdamas mums kiekvieną dieną būti didesnėje bendrystėje su Dievu.

Bet kodėl tada **DIEVO MOTINOS KOMANDOS**?

Štai kaip atsako pats tėvas Kafarelis:

„Jūs susirenkate ieškoti Kristaus, sekti juo, jam tarnauti. Jums nepavyks to pasiekti be vedlio. Ir nėra geresnio vedlio už Mergelę. Norėčiau, kad mūsų komandos parodytų tikėjimą visagaliu Dievo Motinos švelnumu, kad kiekviena šeima patirtų tą pasitikėjimą ir saugumą, kuris gyvena mažylių širdyse, kai šalia yra jų motina. Norėčiau, kad tai būtų vienas iš mūsų judėjimo bruožų. Tada būčiau labiau tikras dėl ateities [...] Tada komandos bus apsaugotos nuo intelektualumo ir kritinio mąstymo – tai ir yra vienas svarbiausių krikščionio artumo su Dievo Motina privalumų. Širdys išsaugos nuolankumą: kas galėtų apgaudinėti Dievo Motiną? “.

Būtent šiuo tikslu tėvas Kafarelis 1947 m., paskelbdamas mūsų judėjimo įkūrimo chartiją, pavadino judėjimą **DIEVO MOTINOS KOMANDOMIS** ir paskyrė jį Marijos globai; 1954 m., t.y. po septynerių metų (septyneri metai – tai proto amžius, pasak tėvo Kafarelio!) Dievo Motinos Komandos patvirtino šią iniciatyvą Lurde, švenčiant Sekmines, jai pašvęsdamos šį judėjimą.

Štai ką šia tema tėvas Kafarelis rašė straipsnyje „**DIDINGA DIENA**“:

„Šventasis Jonas, išgirdęs Jėzaus žodžius: „Štai tavo motina“, nusivedė tave į savo namus. Visi mūsų komandų namai tau atviri, Marija: gyvenk su mumis. Mokyk mus apie savo Sūnų. Išmokyk mus jį mylėti ir juo sekti. Saugok mūsų vaikus ir skatink, kad daugelis jų atrastų kunigystės ir religinį pašaukimą. Tegul tavo malda suteikia mūsų šeimoms Šventosios Dvasios dovanų pilnatvę, kaip ji ją suteikė apaštalams, susirinkusiems Paskutinės vakarienės salėje. Ir kad nuo šiol mes negalėsime, kaip apaštalai, neskelbti Magnalia Dei, Dievo stebuklų, o ypač santuokos sakramento stebuklų tiems, kurie jų nežino. «

Ši knygelė, kaip teigiama jos redaktorių įžangoje, bus kelionė, kuri, sekant Marijos pavyzdžiu, leis mums suvokti visus mūsų buvimo komandos nariu ir mūsų tarnybos

aspektus, kad, kaip ir ji, galėtume būti švelnumo ir gailestingumo vektoriai ten, kur galime pastebėti, kad vyno trūksta.

Dabar kiekvienas iš jūsų, Dievo Motinos Komandų poros ir kunigai-dvasiniai patarėjai, turi ją parašyti dar kartą, šį kartą iš savo patirties ir apmąstymų, kad žodžiai liudytų gyvenimą, gausų, įkūnytą ir vaisingą.

Šiuo metu, kai judėjimui rašome šios knygelės pratarbę, mums skauda širdis, tikime – ir jums, dėl beprasmiško karo, niokojančio ukrainiečius. Visi Ukrainos žmonės, o ypač mūsų broliai DMK judėjimo nariai, tikisi mūsų paramos, mūsų solidarumo ir mūsų bendrystės dvasia ir malda.

Kaip tėvas Kafarelis prieš 75 metus, mes atiduodame į jos užtariančias rankas konflikto sprendimą ir visą Judėjimą – pavedame jį mūsų Motinai Mergelei Marijai, kuri yra visų pasaulio kenčiančiųjų globėja, pritarianti mūsų troškimui jai tarnauti ir ja sekti, kad ji ir toliau būtų mūsų šviesa ir vedlys kelyje link Dievo.

Tebūnie

Clarita ir Edgardo BERNAL

Tarptautinė atsakingoji pora

Paryžius, 2022 m. kovo mėn.

IVADAS

2018 m. tarptautinio Fatimos susirinkimo Gairėse, skirtose visiems Dievo Motinos Komandų nariams, esame kviečiami nebijoti ir išeiti įgyvendinti savo, kaip porų ir kaip Judėjimo, misiją.

Konkreči 2022-2023 metų kryptis yra: „**TARNYSTĖ SEKANT MARIJOS PAVYZDŽIU**“.

Tai ir yra šios temos pavadinimas, nes Mergelė Marija savo gyvenimą pavertė tarnyste. Po savo sūnaus Jėzaus ji yra didžiausias tarnystės pavyzdys, kurį žmonija kada nors pažinojo. Ta, kuri skelbiasi nuolankia Viešpaties tarnaitė ir savo ištartu „TAIP“ paklūsta Dievo valiai.

Pasibaigus dialogui su angelu Gabrieliumi, Dievo atsiųstu jai pranešti, kad ji bus Jėzaus motina, Marija atsako: „Štai aš Viešpaties tarnaitė; tebūnie man pagal tavo žodį“.

Pateikdama šį atsakymą, Marija parodo, kad visa jos egzistencija buvo orientuota į tarnystę. Ji tapo kitų tarnaitė iš meilės, tarnaudama kukliai, nuolankiai ir pamaldžiai.

ERI kryptis suteikia šiai nagrinėjamai temai socialinį aspektą; joje iš esmės remiamasi keliais tekstais iš enciklikos *Fratelli Tutti* – apie brolybę ir socialinę draugystę, kuri, anot popiežiaus Pranciškaus, yra socialinio Bažnyčios mokymo dalis.

Šiame 2020 m. spalio mėn. enciklikos tekste popiežius atskleidžia, karštai trokštantis, kaip pats sako:

„kad šiuo metu, kurį išgyvename, pripažindami kiekvieno žmogaus orumą, visi kartu galėtume atgaivinti visuotinį žmoniškumo troškimą. Visi kartu: „Štai nuostabi paslaptis, kaip svajoti ir paversti savo gyvenimą gražiu nuotykiu. Niekas negali atsiliepti į gyvenimo iššūkius būdamas atsiskyręs nuo kitų. [...] Mums reikia bendruomenės, kuri mus palaikytų, mums padėtų ir kurioje mes padėtume vieni kitiems žvelgti į priekį. Kaip svarbu svajoti kartu! [...] Svajodami vieni, rizikuojame patikėti mirażais, matyti tai, ko iš tiesų nėra; svajonės kuriamos kartu“. Turime svajoti kaip viena žmonija, kaip keliautojai, besidalinantys tuo pačiu žmogaus kūnu, kaip vaikai tos pačios žemės, kuri saugo mus visus, kiekvienas su savo tikėjimo ar įsitikinimų turtingumu, kiekvienas su savo balsu, tačiau visi kaip broliai.“ (FT, 8)

Ši tema nėra teologinis Marijos tyrimas, Marijos vaidmens, paslapties, misijos ir reikšmės išganymo istorijoje tyrimas. Tačiau šia studijų tema priartėjame prie Marijos, prie jos ypatingų dorybių, prie jos pavyzdingo gyvenimo, kaip ištikimiausio savo sūnaus Jėzaus mokinės-misionierės pavyzdžio ir visų tautų užtarėjos. Marijos pavyzdys apšviečia ir vadovauja visų krikščionių gyvenimui ir misijai.

Tema yra sutelkta į Marijos žmogiškumą, nes ji, kaip ir mes, yra žmogus, su kuriuo galime susitapatinti. Jos pavyzdys mums padeda susidurti su tikromis šiandieninio pasaulio problemomis. Galime savęs paklausti: kaip Marijos veiksmai mus įkvepia kasdieniame gyvenime?

Marija – mūsų Motina, ta, kuri mumis visais rūpinasi, kad „netrūktų vyno“, kaip ji pasirūpino per vestuves Kanoje. Kad mums bei mūsų broliams ir seserims nieko netrūktų, galime, sekdami jos pavyzdžiu, pamatyti, kur „trūksta vyno“ mūsų aplinkoje ir realybėje, kurioje gyvename.

Vestuvių Kanoje, Galilėjoje, epizodas įkvepia kiekvieną skyrių, kuriuos siūlome šiai temai. Akcentu tampa frazė: „Jie neturi vyno“ – Jėzaus motinos suvokta būtinybė, kad šventė nesibaigtų anksčiau laiko.

Apsidairę aplinkui, galime savęs paklausti: kokius poreikius nurodo Marija? Kas yra „vyno trūkumas“, kurį ji suvokia ir mums praneša? Koks nepriteklus, trūkumas, stygius trukdo tęstis šventei mūsų šalies, mūsų pasaulio socialinėje realybėje?

Nuo pat šios temos nagrinėjimo pradžios svarbu suprasti, kad visas turinys joje yra sutelktas į poreikį užjausti ir būti gailestingiems mus supančioms realybėms, kaip tai mokėjo mūsų Motina Marija, nes nesirūpinant jomis ir nepatiriant jų prisilietimo džiaugsmas negali būti pilnas.

Tai nėra gyvenimo skaitymas su neigiama nuostata, o atvirkščiai!!!

Kalbama ne apie susitaikymą gyventi mus supančioje tamsoje, nes jei ji yra aplinkui, tai būtent todėl, kad nespinduliuojame šviesos, kurią galime skleisti savo egzistencijos sąlygomis.

Taip suvoksime, kad ši nagrinėjama tema nėra pesimizmo apologija; ji neturi neigiamos konotacijos; jos atskirus skyrius jungiantis motyvas „Jie nebeturi...“ yra langas ir galimybė, kad mūsų džiaugsmas būtų pilnas, nes mes visi, įveikę nelygybę, galime jį patirti kartu su savo broliais ir seserimis.

Negalime apgaudinėti savęs, kad pasaulio poreikius gali išspręsti vien mūsų dalyvavimas, bet, kaip sakė šventoji Motina Teresė, savanorystė Kalkutoje yra tarsi lašas jūroje; bet be šio lašo vandenynas būtų nepilnas¹.

¹<https://www.regnumchristi.org/es/una-gota-de-agua/>. Interneto svetainėje paskelbta 2019 m. liepos 11 d. Surasta 2022 m. vasario 11 d. Ši frazė siejama su tokiu įvykiu: 1979 m., Motina Teresė iš Kalkutos grįžus iš Norvegijos, kur gavo Nobelio taikos premiją, prie labdaros misionierių namų Romoje žurnalistas jai uždavė provokuojantį klausimą: „Motina, tau septyniasdešimt metų. Kai tu mirsi, pasaulis bus toks, koks buvo anksčiau. Kas pasikeitė po tiek pastangų? Motina Teresė atsakė: „Matai, aš niekada nemaniau, kad galiu pakeisti pasaulį. Stengiausi būti tik švarus vandens lašas, kuriame galėtų spindėti Dievo meilė. Ar manote, kad to neužtenka? Tada buvo sugalvota ir Motinai Teresei priskirta tokia frazė: „Tai, ką aš darau, yra lašas vandenyno viduryje. Tačiau be jo vandenynas bus mažesnis. Paimta iš „Aleteia Brasil“, 2017-02-13. Žr.: <https://pt.aleteia.org/2017/02/13/mude-tudo-ao-seu-redor-adote-o-conselho-da-gota-limpa-da-madre-teresa-de-calcuta/>.

Taigi kiekvienas susitikimas mus kviečia susitikti su savo pagrindine komanda, kad galėtume nuodugniai apmąstyti iššūkius, mus supančius įvairiose žmogaus gyvenimo dimensijose, visus aspektus, kurie mums meta iššūkį šioje pasaulio „Kalkutoje“, kur kiekvienas iš mūsų gali įnešti šį „vandens lašą, galintį pakeisti vandenyną“, ne tik mūsų egzistencijos „vandenyną“, bet ir visų tų, su kuriais dalijamės gyvenimu šiuose bendruose Namuose.

Savo kaip poros ar kaip komandos refleksijose visada turime savęs paklausti: kaip galime įvykdyti misiją, kuriai esame pašaukti, visada semdamiesi įkvėpimo iš Marijos pavyzdžio?

Marija, apsisiautusi Žodžiu, ne tik buvo atvira Šventosios Dvasios įkvėpimui, bet turėjo ir stiprybės bei nusiteikimo būti veiksmo moterimi, mokinystės pavyzdžiu mums visiems ir sektinu pavyzdžiu mūsų šiuolaikiniame pasaulyje. Vestuvės Kanoje leidžia pažvelgti į Marijos ryšį su sūnumi Jėzumi, kupiną supratimo, pasitikėjimo, gailestingumo, užuojautos.

Dėl šios priežasties pabrėžkime, kad šioje temoje gilinamasi į Marijos dorybes, pažiūras ir mokymą, popiežiaus Pranciškaus enciklikos *Fratelli Tutti* ir kai kurių tėvo Kafarelisio tekstų fone. Yra svarbu išlaikyti bendrystę su dabartiniais Šventojo Tėvo ir Bažnyčios apmąstymais.

Enciklikoje *Fratelli Tutti* popiežius Pranciškus naudoja palyginimą apie gailestingąjį samarietį, sakydamas, kad ši istorija kartojama ir šiandien daugelyje pasaulio vietų, kur trūksta būsto, švietimo, sveikatos, dialogo, maisto, darbo, dėmesio Kūrinijai, laisvės, žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos. Kalbant apie rūpestį dėl puolusio žmogaus, palyginime yra tik du veikėjai: (FT, 70)

- Tie, kuriems rūpi kitų kančios
- Tie, kurie nepaiso kitų poreikių.

Su kuo mes tapatiname? Ką mes turime daryti? Ko iš mūsų prašo Evangelija?

Tebūnie mūsų rūpestis dalintis tuo, ką turime, kas priklauso „mums“, su tais, kuriems reikia pagalbos, su tais, kuriems vyno trūkumas atima ar žeidžia jų, kaip žmogaus, orumą.

Priimdami iššūkį tarnauti ir būti gailestingiems aplinkiniams, prisiminkime popiežiaus Pranciškaus žodžius Dievo Motinos judėjimo komandoms²:

[...] „Tiesą sakant, norėčiau primygtinai atkreipti dėmesį į šį Dievo Motinos komandų misionierišką vaidmenį. Kiekviena atsidavusi pora, be abejo, daug gauna iš to, ką patiria savo komandoje, o jų santuokinis gyvenimas gilėja tobulėdamas judėjimo dvasingumo dėka. Tačiau krikščionis, daug gavęs iš Kristaus ir Bažnyčios, būtinai siunčiamas į pasaulį liudyti ir perduoti tai, ką gavo. Krikščionių poros ir šeimos dažnai turi geriausias galimybes skelbti Jėzų Kristų kitoms šeimoms, jas palaikyti, stiprinti ir padrašinti.

²POPIEŽIUS PRANCIŠKUS. Kalba Dievo Motinos komandoms Klemenso salėje 2015 m. rugsėjo 10 d.

Tai, ką jūs išgyvenate kaip pora ir kaip šeima – lydimi jūsų judėjimo charizmos – tai gilus ir nepakeičiamas džiaugsmas, kurį Jėzus Kristus leidžia jums patirti būdamas jūsų namuose tarp džiaugsmų ir rūpesčių, laimę džiaugtis sutuoktinio buvimu šalia, vaikų augimu, žmogiškuoju ir dvasiniu vaisingumu, kurį jis jums suteikia – visa tai turite paliudyti, paskelbti, perduoti pasauliui, kad kiti savo ruožtu rastų savo kelią. Todėl visų pirma raginu visas poras praktikuoti ir giliai išgyventi – atkakliai ir nuolatos – dvasingumą, kurio laikosi Dievo Motinos komandos. » [...]

„Taip pat raginu ir toliau būti šalia sužeistųjų šeimų, kurių šiandien yra tiek daug dėl darbo trūkumo, skurdo, sveikatos problemų, netekčių, vaikų sukeltų rūpesčių, praradus pusiausvyrą, kai kažkas palieka, dėl smurto atmosferos. Turime išdrįsti kreiptis į šias šeimas diskretiškai, bet dosniai, tiek materialiai, tiek žmogiškai, tiek dvasiškai, tokiomis aplinkybėmis, kai jos yra pažeidžiamos“.

BENDROJI STRUKTŪRA

Šiai temai siūlomi devyni susitikimai.

Žemiau pateikiama trumpa kiekvieno susitikimo apžvalga, įskaitant tikslus ir nuorodas į Biblijos tekstus, kuriuos gali naudoti pagrindinė komanda.

Susitikimai	Bendrieji tikslai	Biblijos nuorodos
1 susitikimas Jie nebeturi vyno	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ skirtingose mus supančiose realybėse. ▪ Susipažinti su Marijos pedagogika, kad išvengtumėte skirtingas realybes, kuriose „trūksta vyno“. ▪ Patirti ir išgyventi solidarumo dorybę, kurią Jėzaus motina parodė vestuvėse Kanoje. 	Jn 2,1-11
2 susitikimas Jie nebeturi namų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ daugeliui asmenų ir šeimų, kurie neturi tinkamo būsto. ▪ Atrasti Marijos ir Juozapo kūrybiškumą, neturint būsto, kai gimsta jų sūnus Jėzus. ▪ Patirti nuolankumo dorybę, kurią Jėzaus motina demonstravo šiame kontekste. 	Lk 2,1-7
3 susitikimas Jie nebeturi tėvynės	<ul style="list-style-type: none"> • Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ tiems, kurie buvo priversti palikti savo tėvynę. • Suprasti, kad Dievo plane nėra vietos abejingumui, nes visi esame broliai ir seserys. • Patirti ir išgyventi Marijos tvirtumo dorybę. 	Mt 2,13-18

<p>4 susitikimas</p> <p>Jie nebegali mokytis</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ tiems, kurie neturi galimybės gauti kokybišką išsilavinimą. ▪ Apmąstyti vientiso ugdymo, apimančio ir technines žinias, ir žmogiškąsias bei krikščioniškąsias vertybes, svarbą. ▪ Suprasti nuolatinio mokymosi, kaip esminės dvasinio augimo dalies – tiek individualiai, tiek poroje, vertę. ▪ Apmąstyti ir išgyventi Marijos kaip motinos ir auklėtojos pavyzdį. 	<p>Lk 2,46-52</p>
<p>5 susitikimas</p> <p>Jie nebeturi sveikatos</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ žmonėms, kurie kenčia nuo tam tikrų ligų. ▪ Pripažinti, kad yra žmonių, kurie gyvena be minimalių sanitarinių sąlygų. ▪ Išgyventi Marijos draugiškumą, kai eina susitikti su savo pussesere Elžbieta, kad ją apsaugotų. 	<p>Lk 1, 35-45</p>
<p>6 susitikimas</p> <p>Jie nebesusikalba</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ pokalbyje tarp individų, porų, šeimų, visuomenėje, mūsų Bažnyčioje, tarp tautų. ▪ Suprasti, kad radikalizmas ir poliarizacija nekuria susikalbėjimo ir brolybės. ▪ Patirti ir išgyventi klausymosi ir kalbėjimo dorybes, žmogiškąjį Marijos jautrumą. 	<p>Lk 1,26-38</p>
<p>7 susitikimas</p> <p>Jie nebeturi draugijos</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ tiems, kurie jaučiasi vieniši. ▪ Suvokti, kad yra skirtumas tarp vienatvės ir atskirties. ▪ Patirti Marijos rimties prieš Kryžių dorybę. 	<p>Jn 19,25-30</p>
<p>8 susitikimas</p> <p>Jie nebegebia Kūrinijos</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ kiekvieno atsakomybėje už Bendrųjų namų priežiūrą. ▪ Patirti dvasingumą, kuris mus veda žemės priežiūros ir puoselėjimo keliu. ▪ Patirti Marijos, kaip gyvybės gynėjos, ištvėmės dorybę. 	<p>Ap. 12,1-4</p>
<p>Paskutinis susitikimas</p> <p>Naujasis vinas</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Įvertinti, kokie „naujo vyno“ stebuklai įvyko komandoje per šiuos metus. ▪ Suvokti, į kokius Jėzaus žodžius šiais metais negebėjome įsiklausyti ▪ Semiantis įkvėpimo iš Marijos vilties ir pasitikėjimo Šventąja Dvasia, suprasti, kad viskas gali keistis, pradėdant kiekvienu mūsų. 	<p>Apd. 1,12-14 Apd. 2,1-4</p>

KIEKVIENO SUSITIKIMO STRUKTŪRA

1. TIKSLAI

Šioje temoje pateikiami keli tikslai, kuriuos reikia išgyventi ir pasiekti kiekviename susitikime. Kiekvienas tikslas yra siūlomos krypties „TARNYSTĖ SEKANT MARIJOS PAVYZDŽIU“ dalis.

Šiais tikslais siekiama sustiprinti mūsų Judėjimo vienybę tarptautiniu lygmeniu nagrinėjant šią temą. Tačiau tai nereiškia, kad visos pagrindinės komandos šią temą turėtų traktuoti vienodai. Šios vienybės turtingumas kyla būtent iš jos įvairovės, nes kiekviena šalis ar regionas yra įtraukti į tam tikrą kultūrinį, socialinį, ekonominį ir religinį kontekstą. Bet Dievui mes esame vienis; todėl Judėjimui svarbu, kad visos bazinės komandos priimtų tą pačią temą.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

Įvade pateikiamas pirmas prisilietimas prie apmąstymų temos, siūlomos kiekvienam susitikimui, atsižvelgiant į iškeltus tikslus. Visos poros prieš kiekvieną susitikimą turėtų atidžiai apsvarstyti šias idėjas, ypatingą dėmesį joms turėtų skirti atsakingoji komandos pora.

Dievo Žodis

Kiekvieno susitikimo biblinis tekstas yra susietas su pasiūlyta tema, todėl komandos nariams patariama, jei įmanoma, susitikimą pradėti Dievo žodžio skaitymu (*Lectio Divina*).

Keturi *Lectio Divina* momentai arba etapai yra:

- a) **Skaitymas:** skaityti, nagrinėti, įsigilinti į Biblijos tekstą.
- b) **Meditacija:** sužinoti, ką Dievas man turi pasakyti.
- c) **Malda:** užmegzti dialogą ir meilės bendrystę su Dievu.
- d) **Kontempliacija:** Dievo Žodžio įgyvendinti praktikoje, atrasti „naują būdą“ priimti gyvenimą (transformuojantį išsipareigojimą), ypač šį mėnesį.

Po Biblijos teksto seka trumpas paaiškinimas, kad su tikėjimu bei išmintimi įsigilintume į teksto mintį ir ja vadovautumės savo dvasingumo ir šventumo kelyje.

Refleksijos tekstai

Siūlomi įvairūs popiežiaus Pranciškaus ir tėvo Henri Kafarelis tekstai, kurie padės gilinti mūsų apmąstymus pasirinkta tema, taip pat kiti dokumentai, galintys padėti lengviau atsakyti į klausimus. Patys komandos nariai, jei nori, gali pasirinkti kitus tekstus, kurie, jų nuomone, yra svarbūs, keičiantis idėjomis pagal šią temą.

Liudijimas

Visada pateikiamas trumpas komandos narių iš Okeanijos superregiono liudijimas, susijęs su susitikimo tema.

Siekio prisėsti klausimai

Pareigai prisėsti, kuri turi būti atlikta prieš kasmėnesinį susitikimą, yra keletas klausimų, susijusių su susitikimo tema. Šie klausimai paprastai yra susiję su Marijos dorybe, nagrinėjama kiekvieno susitikimo metu.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Pagal „Dievo Motinos komandų gaires“, komandos susitikimas yra „šios mažos bendruomenės gyvenimo viršūnė per prisikėlusį Kristų, gyvą, dėmesingą visiems, mylintį kiekvieną tokį, koks jis yra“ su visu jame slypinčiu gėriu ir blogiu, ir norinčiu padėti jam tapti tuo, kuo jis nori būti.³

Reikia prisiminti, kad komandos susirinkimas susideda iš penkių dalių, kurių eiliškumą galima keisti priklausomai nuo pačios komandos gyvenimo, tačiau nė vienos iš jų neatsisakant:

- Priėmimas ir valgymas
- Bendras pasidalijimas
- Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda
- Dalijimasis siekiais
- Aptarimas arba keitimasis įžvalgomis pagal nagrinėjamą temą

Priėmimas ir valgymas

Kiekvieną susitikimą, atvykstant poroms ir kunigui-dvasiniam patarėjui ar dvasiniam vadovui, pradeda priimančioji pora, atlikdama svetingumo ir sutikimo savo namuose praktiką, po kurios gali būti kalbama malda.

³DMK. Gairės Dievo Motinos komandoms, 2018 m. leidimas Nr. 5.3.1 (Kasmėnesinis komandos susitikimas)

Kiekvieno susitikimo scenarijuje siūloma malda iš enciklikos *Fratelli Tutti*, kurią komanda gali naudoti. Tai malda Kūrėjui, kurios tikslas – išlaikyti vienybę su enciklikos dvasia, sintezę to, ko siekiama šia studijų tema.

Vakarienė – tai išskirtinė susitikimo akimirka, kai kolektyvas patiria buvimo kartu, šventimo, vaišių ir maldos džiaugsmą.

Bendras pasidalijimas

Tai būtinas momentas, kad poros geriau pažintų viena kitą ir padėtų viena kitai pasidalinant savo gyvenimais.

Tuo metu, kai mums labiau nei bet kada reikia taikaus ir svetingo porų dialogo, šiuo metu poroms siūloma papasakoti svarbius įvykius, įvykusius po paskutinio susitikimo, gyvenimo tikrovės ir Evangelijos susidūrimo akivaizdoje.

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Ši akimirka prasideda apmąstymu ar meditacija apie kiekvienam susitikimui siūlomą Biblijos ištrauką, kurią kiekviena pora gali pasiruošti iš anksto, siekdama pagilinti savo Dievo patirtį ir Marijos pavyzdžiu apsisiausti Jo Žodžiu.

Po asmeninės meditacijos ir/arba poros meditacijos apie Biblijos ištrauką gali būti atliekama liturginė malda ar kitos maldos, kurias pagrindinė komanda laiko tinkamomis šiam momentui.

Liturginei maldai siūloma dienos mišių atsakomoji psalmė, kaip priemonė „mažajai bažnyčiai“ – pagrindinei komandai – integruotis į didžiąją Bažnyčią.

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis siekiais turi vykti dvasingumo ir broliško klausymosi atmosferoje, kupinoje geranoriškumo ir tarpusavio pagalbos susitikimo metu.

Reikėtų nepamiršti, kad visi siekiai turi būti išgyventi per mėnesį, o kai kuriuose susitikimuose gali būti išryškinamas konkretus siekis, kurį susitikimo tema įkvepia išgyventi intensyviau.

⁴DMK. Gairės Dievo Motinos komandoms, 2018 m. leidimas Nr. 5.3.1 (Kasmėnesinis komandos susitikimas).

Klausimai nagrinėjamai temai

„Nagrinėjama tema yra būdas dar labiau pagilinti mūsų tikėjimą“.⁴

Turint tai omenyje ir siekiant šventumo kasdieniame gyvenime, tai metas pasidalinti įžvalgomis pagal visus arba tik kai kuriuos kiekvienam susitikimui siūlomus klausimus.

Pažymėtina, kad klausimai yra skirti visiems komandos nariams, atvykusiems iš skirtingų kultūrų, todėl juos galima pritaikyti ir net modifikuoti pagal komandos pageidavimus, padedant kunigui-dvasiniam patarėjui ar dvasiniam vadovui.

Pažymėtina, kad šie apmąstymai taip pat atliekami, nenutolstant nuo Marijos iššūkių ir nuostatų, pateikiamų kiekvieno susitikimo pradžioje.

Baigiamosios maldos

Kiekvieno susitikimo pabaigoje galima melstis už Tėvo Henri Kafarelį paskelbimą šventuoju ir Magnificat. Šios maldos gali būti kalbamos ir kitu susitikimo metu.

1 susitikimas. Jie nebeturi vyno

1. SUSITIKIMO TIKSLAI

Komandos nariams siūloma:

- Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ skirtingose mus supančiose realybėse.
- Susipažinti su Marijos pedagogika, kad išvelgtumėte skirtingas realybes, kuriose „trūksta vyno“.
- Patirti ir išgyventi solidarumo dorybę, kurią Jėzaus motina parodė vestuvėse Kanoje.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

Norint išstarti šią frazę „*Jie nebeturi vyno*“, reikia būti ten, kur jo (vyno) tikrai trūksta. Ir Jėzaus motina buvo ten, dalyvavo vestuvėse Kanoje Galilėjoje. (Jn 2, 1-11). Ji pastebėjo, kad vynas baigiasi, o jaunųjų porai vestuvių dieną dėl to būtų gėda. Visiškai pasitikėdama savo Sūnumi, Marija pasakė tarnams: „*Darykite, ką tik jis jums lieps.*“

Jėzaus motina gerai pažinojo savo sūnų ir tikėjosi, kad jis bus supratingas draugas, atsiliepsiantis į šios poros poreikius. Ji tarpininkauja, kad vestuvės tęstųsi ir Jėzus šitaip įvykdytų savo pirmąjį stebuklą, patenkindamas žmogaus lūkesčius, o jo mokiniai juo patikėtų.

Kaip sako popiežius Pranciškus: Kaip įmanoma švęsti vestuves ir linksmintis, jei trūksta vyno, kuris parodo puotos gausumą ir šventės džiaugsmą? Įsivaizduokite, jei vestuvių šventė baigtųsi geriant arbatą – tai būtų gėdinga! Vynas šventei būtinas.⁵

Štai kur yra iššūkis: svarbu būti ten, vestuvėse, ir įdėmiai stebėti; būtina būti dėmesingam tikrovės, kurioje atsiduriame, poreikiams.

Kaip mes galime žinoti, ko mums trūksta kaip porai, ko trūksta mūsų šeimai, bažnyčios bendruomenei, pagrindinei komandai, bendradarbiams, kaimynams, tiems, kurie neturi būsto, darbo, sveikatos, išsilavinimo arba ko trūksta migrantams, jei mes nesame artimi šioms žmogiškoms tikrovėms?

Kaip mes galime žinoti, ko trūksta, jei nemokame būti šioje tikrovėje, jei nemokame atsidurti kito žmogaus vietoje, to, kuriam trūksta kažko esminio jo žmogiškam orumui, jei nemokame klausytis neteisdam, jei nemokame suprasti, šypsotis, drebėti ir verkėti su kitu žmogumi?

Vestuvių Kanoje epizode šventasis Jonas pateikia Marijos įsikišimą į viešąjį Jėzaus gyvenimą ir pabrėžia jos bendradarbiavimą vykdant Sūnaus misiją.

⁵Plg. Popiežius Pranciškus. Bendroji audiencija, 2016 m. birželio 8 d.

Šios Evangelijos istorija kviečia kiekvieną iš mūsų susimąstyti, kaip mūsų tarnavimo būdas (arba mūsų misija) leido Jėzui per mūsų bendradarbiavimą ir solidarumą rodyti savo stebuklus.

Mūsų visuomenė, mūsų dienos dažnai yra demonstratyvios šventės su demonstratyviais džiaugsmiais, kurioms dažnai trūksta esminio dalyko. Jėzus mums siūlo tai, kas svarbu: artumą, meilę, pagarbą, gailestingumą, užuojautą... Kad tai taptų tikra ir įmanoma, Jėzus tikisi mūsų pagalbos, bendradarbiavimo, solidarumo, mūsų tarnystės ir dosnaus dalinimosi.

Iš tiesų, per visą krikščionybės istoriją daugelis pabrėžė Marijos užtarimų galią. Ji žinoma kaip pirmoji iš mokinių; jos mokinystės kelias prasidėjo nuo jos laisvo ir kilnaus atsakymo angelui Gabrieliui: „Tebūna man, pagal tavo žodį“ (Lk 1, 38).

Jos tarnystė buvo motinos, labai berūpinančios savo sūnumi, tarnystė. Visą gyvenimą ji palaikė jo misiją iki jo mirties ant kryžiaus (Jn 19, 25-27). Po jo mirties Marija padarė viską, ką galėjo, kad palaikytų mokinius, ir liko su jais (Apd 1, 14).

Todėl galime įsivaizduoti, kaip Marija visą gyvenimą buvo nuolatinė ir patikima atrama kitiems sunkiais laikais, ypač tada, kai „jiems pritrūkdavo vyno“.

Marijos pėdsakais: solidarumas

Ką reiškia „būti ten“ mums, kaip krikščionių porai ir Dievo Motinos komandų nariams? Tiesa tokia, kad šis „būti ten“ labai priklauso nuo kiekvieno žmogaus, kiekvienos poros ir kiekvienos šeimos bei jų gyvenimo etapų.

- „Būti ten“, kai sutuoktiniui reikia meilės, artumo, švelnumo...
- „Būti ten“, kai porai reikia mūsų paramos, mūsų priėmimo, mūsų dosnumo.
- „Būti ten“, kai mūsų vaikams reikia mūsų dėmesio ir rūpesčio...
- „Būti ten“ su tėvais, kai jie sensta...
- „Būti ten“ mūsų parapijoje, prisidedant prie sielovados...
- „Būti ten“, kur atmetamos santuokos ir šeimos vertybės...
- „Būti ten“ tarnaujant mūsų Judėjimo sektoriuje ar regione...

Bet ką daryti, kai tikrovė reikalauja mūsų buvimo ir veiksmų visuomenėje?

- „Būti ten“, kai randame benamį ar šeimą be namų ar pastogės gyventi...
- „Būti ten“, kai sutinkame migrantą ar pabėgėlį, kuris prašo mūsų pagalbos...
- „Būti ten“, kur matome vaikus, jaunimą ir suaugusiuosius, neturinčius kokybiško pagrindinio išsilavinimo ir negaunančių reikiamų mokymo priemonių....
- „Būti ten“, kai randame žmonių, kurių sveikatai kyla pavojus ir kurių orumas negerbiamas.
- „Būti ten“, kai žmonės prašo įsiklausymo, atvirumo ir priėmimo.

- „Būti ten“, kai matome vienišus, apleistus žmones, gyvenančius vienumoje....
- „Būti ten“, kur gyvybei žemėje kyla grėsmė, kur ji naikinama...
- „Būti ten“, kur kitam žmogui reikia mūsų ir kur mums reikia kito žmogaus...

Šis „buvimas ten“ taip pat yra kvietimas vystyti ir išgyventi savo egzistencijoje tai, ką popiežius Pranciškus vadina „lydėjimo menu“, kas iš tiesų yra subtilumas, su kuriuo galime priartėti prie šventos kito žmogaus žemės, padarydami ją sava, įsiverždami į ją, neprimesdami savęs, nesijausdami pranašesni, bet su giliu bei nuolankiu užuojautos ir gailestingumo jausmu.

Galime sekti Marijos pavyzdžiu. Dėl to turime aiškiai suprasti priėmimo ir solidarumo, užuojautos ir gailestingumo, dalijimosi meile ir parama, išreiškiamų paprastais ir konkrečiais veiksmais, svarbą ir galią.

Popiežius Pranciškus apmąsto šią svarbią Marijos savybę:⁶

„Jei sekame Marijos pavyzdžiu, negalime sėdėti sudėję rankas, tik skūstis ar atidėlioti sunkumus, kad kiti atliktų tai, kas yra mūsų pareiga. Kalbama ne apie didelius dalykus, o apie tai, kaip viską daryti švelniai ir gailestingai.“

Kai poroje žmonės myli vienas kitą, jie maitina ir palaiko vienas kitą, taip pat savo vaikus, kad „žmonės turėtų gyvenimą, – kad apsieiti jo turėtų“ (Jn 10, 10); taip jie atspindi gilios Dievo meilės žmonėms vienybę ir grožį.

Porų orumas kaip meilės ženklas yra svarbus Bažnyčiai ir visuomenei. Šventasis Paulius poros meilę ir vienybę apibūdina kaip Kristaus meilės Bažnyčiai ženklą (Ef 5, 21-33). Tai regimas Dievo meilės per visą amžinybę ženklas.

Mus, poras, ši meilė skatina būti solidariais su visais, visiems būti dosniems ir visus mylėti. Šių savybių mokomės iš savo tėvų ir kitų mūsų mokymui svarbių žmonių, tokių kaip seneliai, mokytojai, profesionalai ir savanoriai, kurie savo laiką ir pastangas skiria šioms žmogiškoms ir krikščioniškoms vertybėms kurti.

Reikšdamos savo meilę, dosnumą ir solidarumą, poros gali pasirūpinti visais žmonėmis, kad ir kokių bėdų ir poreikių jie turėtų, „tais, kuriems trūksta vyno“: skurde gyvenančiais, benamiais, išgyvenančiais smurto baimę šeimoje ir bendruomenėje, pabėgėliais ir esančiais ten, kur įvyksta tiek daug ekologinių nelaimių.

Mūsų komandos susitikimas yra šios bendruomenės gyvenimo dinamikos dalis, kad mes ir mūsų artimieji nesijaustumė tušti ir apleisti, o stiprūs, dalindamiesi tuo, kas esame ir ką turime.

⁶Popiežiaus Pranciškaus laiškas Kubos vyskupų konferencijos pirmininkui Marijos Gimimo šventės, Kobrės Gailestingosios Dievo Motinos šventės, 2014 m. rugsėjo 8 d., proga.

Dievo žodis (Jn 2, 1-11)

„Trečią dieną Galilėjos Kanoje buvo vestuvės. Jose dalyvavo Jėzaus motina. Į vestuves taip pat buvo pakviestas Jėzus ir jo mokiniai. Išsibaigus vynui, Jėzaus motina jam sako: „Jie nebeturi vyno.“ Jėzus atsakė: „O kas man ir tau, moterie? Dar neatėjo mano valanda!“ Jo motina tarė tarnams: „Darykite, ką tik jis jums lieps.“ Ten buvo šeši akmeniniai indai žydų apsiplovimams, kiekvienas dviejų trijų saikų talpos. Jėzus jiems liepė: „Pripilkite indus vandens.“ Jie pripylė sklidinus. Tuomet jis pasakė: „Dabar semkite ir neškite stalo prievaizdui.“ Tie nunešė. Paragavęs paversto vynu vandens ir nežinodamas, iš kur tai (nors tarnai, kurie sėmė vandenį, žinojo), prievaizdas pasiūkė jaunikį ir tarė jam: „Kiekvienas žmogus pirmiau stato geresnio vyno, o kai svečiai įgeria, tuomet prastesnio. O tu laikei gerąjį vyną iki šiolei.“ Tokią stebuklą pradžia Jėzus padarė Galilėjos Kanoje. Taip jis parodė savo šlovę, ir mokiniai įtikėjo jį.“

Susiduriame su pirmuoju Jėzaus Kristaus stebuklu. Pristatęs dieviškąją žmogaus iš Nazareto kilmę, Žodžio tapusio kūnu, papasakojęs Jono Krikštytojo liudijimą apie jį ir jo pirmųjų mokinių pakvietimą, evangelistas Jonas pateikia pirmąjį didįjį Dievo Sūnaus stebuklą. Tačiau šis stebuklas šokiruojančiai skiriasi nuo to, ko tikėjomės. Jo turinys – daugiau nei 600 litrų gero vyno šventei.

Sutikime – žinant visas tas bado problemas, kurios egzistavo ir tebeegzistuoja pasaulyje, jau nekalbant apie rimtą alkoholizmo problemą, kyla klausimas, ar jis negalėjo padaryti ko nors naudingesnio? Ką būtų pasakęs Jonas Krikštytojas, dykumos asketas, tokio stebuklo akivaizdoje?

Šis klausimas leidžia daryti išvadą, kad ketvirtasis evangelistas tikrai turėjo daug svarbesnę tikslą, apibūdindamas tai kaip pirmąjį Jėzaus stebuklą. Vyno svarba per vestuves Jėzaus laikais padeda mums suprasti, koks tai tikslas. Vynas buvo džiaugsmo ir pasitenkinimo elementas. Tiesa, jo trūkumas šventės nenutrauktų, tačiau per daug apribotų jos sėkmę ir pakviestiems svečiams visam gyvenimui paliktų nusivylimo jausmą.

Marija tai suvokia, prašo Jėzaus ir jis, nors iš pradžių ir nenoriai, išsprendžia problemą padarydamas „stebuklą“.

Svarbu pasakyti, kad šio stebuklo jis neįvykdo vienas, jis tikisi susirinkusiųjų palaikymo. Taigi turime Mariją, kuri pastebi ir užtaria, dalyvaujančius žmones, kurie bendradarbiauja, ir Jėzų, kuris įvykdo stebuklą. Ar mums tai pateikiama tik tam, kad pamaldžiai prisimintume Jėzų vestuvėse Galilėjos Kanoje? To būtų per mažai tikėtis iš evangelisto Jono, kuris Jėzaus nuveiktus darbus garbingai pavadina „ženklų“, o ne stebuklu.

Šis pirmasis reikšmingas Kanos „stebuklas“ mus pasiekia kaip „vyno trūkumas“ nusivylusio pasaulio kontekste. Yra daug šio vyno trūkumo gyvenimo šventėje aspektų. Trūksta vyno žmogaus orumo, socialinių teisių, bendrųjų Namų vertinimo srityse ir daugelyje kitų sričių.

Vynas, kurio trūksta, pasikeitė, o veikėjai – ne. Marija ir toliau užtaria iš solidarumo; Jėzus, kuris yra tas pats „vakaras, šiandien ir per amžius“, ir toliau yra pasirengęs veikti, o mes esame šios žmonijos šventės dalyviai, todėl esame atsakingi už bendradarbiavimą su Jėzumi, kad liūdesį ir nusivylimą ir toliau keistume džiaugsmu ir viltimi.

Patikėkime Marijai, tikėjimu persmelkto solidarumo pavyzdžiui, visus „nebeturinčiųjų vyno“ rūpesčius ir viltis; tesuteikia ji mums drąsos šauktis Šventosios Dvasios, Bažnyčios ir žmonių vienybės kūrėjos, kuri padėtų kurti teisingumo, taikos, brolybės ir solidarumo pasaulį.

Refleksijos tekstai

Popiežius Pranciškus

Solidarumo tema yra viena svarbiausių pastaraisiais metais popiežiaus Pranciškaus iškeltų temų. Enciklikos „*Fratelli Tutti*“ (FT) 114–117 puslapiai skirti nuodugnai apmąstyti solidarumo reikšmę ir apimtį mūsų laikais. Štai ką sako popiežius:

„Norėčiau pabrėžti solidarumą, kuris „kaip moralinė dorybė ir socialinė nuostata, asmeninio atsivertimo vaisius, reikalauja daugybės ugdančiųjų ir mokančiųjų asmenų įsitraukimo. Pirmiausia pagalvoju apie šeimas, pašauktas atlikti pirminę ir esminę švietimo misiją. Jos yra pirmoji aplinka, kur išgyvenamos ir perduodamos meilės ir brolybės, draugiškumo ir dalijimosi, dėmesio ir rūpinimosi kitais vertybės. Jos taip pat yra išskirtinė tikėjimą perduodanti aplinka, pradedant nuo tų paprastų atsidavimo veiksmų, kurių motinos moko savo vaikus.

Kalbant apie ugdytojus ir mokytojus, kuriems mokykloje ar įvairiuose vaikų ir jaunimo socializacijos centruose tenka svarbi pareiga auklėti vaikus ir jaunimą, jie raginami suvokti, kad jų atsakomybė apima moralinę, dvasinę ir socialinę asmens dimensiją. Laisvės, abipusės pagarbos ir solidarumo vertybes galima perduoti nuo mažens. [...] Kultūros veikėjai ir socialinės komunikacijos priemonės taip pat yra atsakingi už švietimą ir mokymą, ypač šiuolaikinėje visuomenėje, kur prieiga prie informacijos ir komunikacijos priemonių visada yra plačiai paplitusi“. [FT, 114]

„Šiomis akimirkomis, kai atrodo, kad viskas tampa neapibrėžta ir praranda konkretumą, dera griežti tvirtumo, kurio šaltinis yra suvokimas, kad esame atsakingi už kitų trapumą, dalindamiesi bendru likimu. Solidarumas konkrečiai pasireiškia tarnyste, kuri gali įgauti labai įvairias rūpinimosi kitais formas. Tarnauti dažniausiai reiškia „rūpintis trapiaisiais. Tarnauti reiškia rūpintis trapiais savo šeimų, mūsų visuomenės, mūsų tautos nariais“. Atlikdamas šią užduotį, kiekvienas gali „atidėti į šalį savo siekius, norus, stipriausius troškimus, aiškiai matydamas pačius trapiusius. [...] Tarnystė visada nukreipta į brolio veidą, ji paliečia jo kūną, ji jaučia jo artumą ir net kai kuriais atvejais jo „kančią“ ir siekia brolio išgelbėjimo. Štai kodėl tarnystė niekada nėra susijusi su ideologija, nes ji yra reikšminga ne idėjomis, o žmonėmis“. [FT, 115]

„Apskritai, atstumtiesiems „būdingas labai ypatingas solidarumas, kuris egzistuoja tarp kenčiančiųjų, tarp vargšų ir kurių mūsų civilizacija, atrodo, pamiršo arba bent jau labai nori pamiršti. Solidarumas yra žodis, kuris ne visada patrauklus; sakyčiau, kartais jį paversdavome keiksmazodžiu, nevartojamu žodžiu; bet tai žodis, išreiškiantis daug daugiau nei tam tikri atsitiktiniai dosnumo gestai. Jis reiškia mąstyti ir veikti pagal bendruomeniškumo principą, pirmenybę teikiant visų gyvenimui, o ne atskirų asmenų savininkiškumui. Jis taip pat reiškia kovą su struktūrinėmis skurdo, nelygybės, darbo, žemės ir būsto trūkumo priežastimis, socialinių ir darbo teisių neigimu. Jis reiškia

pasipriešinimą destruktyviam Pinigų imperijos poveikiui. [...] Solidarumas, suprantamas giliausia jo prasme, yra istorijos kūrimo būdas, tai ir atlieka įvairūs liaudies judėjimai“. [FT, 116]

Todėl žodis „solidarumas“ reiškia daug daugiau nei kelis atsitiktinius dosnumo veiksmus. Tai daug daugiau, sako popiežius Pranciškus. Tai ne tik pagalba kitiems – tai teisingumas. Būti solidariems su visomis pasekmėmis, visų tarpusavio priklausomybė – arba visi išgelbėti, arba niekas – visa tai reikalauja tvirtų šaknų žmonėse ir Dievo sukurtoje gamtoje; jam reikalinga pagarba žmonėms ir žemei.

Tėvas Henri Kafarelis

Tekste, pavadintame „TURTINGIEJI“, paskelbtame 1948 m. gegužės mėn. „Mėnesiniame prancūziškame laiške“, tėvas Kafarelis sako, kad turtai, kuriuos gauname – tiek materialūs, tiek dvasiniai – yra skirti dalytis. Kaip ir Kristus, krikščionis rūpinasi kitais. Jis neužsidaro savyje, kad savanaudiškai pasinaudotų tuo, ką turi, bet yra atviras, svetingas, solidarus, dėmesingas kitiems. Jis gyvena ir dirba vienybėje su Kristumi „Dievo šlovei ir pasaulio išgelbėjimui“.⁷

„Kaip atsakymą į mano vedamąjį straipsnį „Auksiniame žiede“ Nr. 20, gavau tokį laišką: „Esu pasyvi skaitytoja. Šeimos motina, per daug užsiėmusi, kad galėtų rašyti! Tačiau šį kartą, skaitydama jūsų straipsnį, sureagavau audringai.

Jūs sakote: „Mane neramina jūsų nerūpestingumas“. Bet, Tėve, mus tiesiog graužia nerimas – galima taip pavadinti. Pasaulis yra toks pilnas vargo, kaip galėtume jaustis ramiai? Ar vis dar yra tiek daug žmonių, kurie gyvena laimingai, patenkinti savo ramioje šeimos aplinkoje, kurioje nieko netrūksta, kur jauku tarp vienas kitą mylinčių ir „gerai auklėtų“ žmonių? Tikrai tikėjau, kad taip kadaise buvo. Kalbant apie mane, man taip sunku surasti kelias ramybės ir tylos akimirkas. Tuomet pasiremiu galvą rankomis ir sakau sau: „Mano socialinė padėtis, mano teisingai įgytas (ir labai santykinis) turtas – tai gerasis Dievas jų norėjo; be to, argi aš nesu dosni pagal savo išgales ir t.t., ir t.t.“ ir vėl eini šiek tiek apimusi.

Neilgam. Skambina elgeta (aišku, profesionalė, aš jai nieko neskolinga... Ak! bet jei namuose šąla jos vaikai?... Manieji tokie laimingi prie ugnies. Tokia Viešpaties valia, jos vargas ir mano komfortas? – viskas supainiota). Arba į rankas patenka Abbé Depierre liudijimas, Van der Meersch knyga. Vargas yra, jis mūsų laukia, gadina mūsų komfortą, sujaukia mūsų pagrįstai nusistovėjusias pažiūras; neįmanoma būti laimingam; o blogiausia, kad anglių maišelis ar banknotas visiškai nenuramina. Ne, Tėve, verčiau padėkite mums rasti ramybę. Tą, kuri kyla iš gailėstingumo (matote, aš pati save smerkiu; žinau – viskas dėl meilės stokos). Kur yra mūsų, turtingųjų buržua (arba taip vadinamų), vieta šiame pasaulio varge? Ar šie pasiteisinimai (Viešpaties valia ir pan.) nėra bergždi? Dažnai galvoju, ar jūsų žurnalas, skirtas mums, taip gerai suprantantis mūsų problemas ir mums padedantis, kartais nepasielgtų geriau,

⁷Henri Kafarelis. Mėnesinis Dievo Motinos komandų laiškas, 1948 m. gegužė.

jei mestų šalin visas šias problemas ir mus supurtytų, skelbtų skurdą, gailėstingumą, tobulą meilę, kuri atima viską. Įdomu, ar, ištirpę šioje intensyvioje gailėstingumo veikloje, neįžvelgtume geriau šių mažų santuokinių problemų, kurios mus taip kamuoja, vaikiškumo.

Mes nesame išpažinėjai pontifikai, mes suvokiame, kad esame smulkmenos, nusidėjėliai, neryžtingi, susirūpinę, besiblaškantys, liūdintys matydami blogį, bet neturintys drąsos jį pakeisti. Dabar, kai pabandėte sujaudinti ramiuosius, ar negalite pabandyti nuraminti nerimaujančius? Tas nerimas yra toks sunkus. Būtų taip lengva būti ramiam!“

Kaip krikščioniškai tai skamba!

Štai gyvas nerimas, pagal kurį Kristaus mokinys atpažįsta save. Susidūręs su pasaulio skurdu, jis pastebi savo turtus ir nerimauja: kodėl aš, kodėl ne jie?

Kokie jūs turtingi, tie, į kuriuos kreipiuosi! Net jei neturite materialinių turtų. Turtingi savo kultūra, išsilavinimu, santykiais, draugyste, namais, kuriuose mylite vienas kitą. Turtingi daug brangesniu tikėjimo ir malonės gėriu...

O aplink jus baisus skurdas: alkani kūnai, alkanos širdys, alkanos sielos.

Ar jus persekioja toks klausimas: kodėl aš, kodėl ne jie? Ar jus persekioja noras dalintis? Atsakysite man: „Jie neateina prašyti“ Tikrai? Manote, kad jie patys turi pasivarginti? »

Liudijimas

Šis liudijimas mums parodo, kaip svarbu turėti atvirą protą ir širdį, kad galėtume suprasti ir įvertinti tuos, kurie yra šalia, bei jiems padėti.

Nuo tada, kai susipažinome prieš trejus metus, mūsų santykiai vystėsi ir augo. Taigi, nors turėjome skolų ir labai mažai turto, netrukus po to, kai vyras baigė mokslus, nusprendėme susituokti. Mūsų tėvai labai džiaugėsi mūsų vestuvių planais ir mielai apmokėjo šventę. Pati pasisiuvau vestuvinę suknelę, o šventė vyko mano tetos namų soduose. Mūsų tėvai manė, kad mūsų laukia geras gyvenimas, net jei pradėsime nuo labai nedaug. Šį norą suprato ir mūsų svečiai, o mes labai apsidžiaugėme gavę praktiškų ir naudingų dovanų namams, kuriuos kartu įrenginėjome.

Savo kaip poros gyvenimą pradėjome mažame įrengtame bute. Vėliau priėmėme pasiūlymą išsinuomoti namą šalia vyro darbovietės, kad jam nereikėtų taip toli važinėti, ypač kai jam buvo siūloma dirbti naktimis. Mes galėjome sau leisti tik čiužinį, šaldytuvą ir šiek tiek daugiau. Valgėme sėdėdami ant sulankstomų kėdžių prie kortų žaidimo stalo.

Mūsų santuokinis gyvenimas klostėsi gerai. Buvo malonu surengti pikniką su vyro tėvais savo naujuose namuose. Vėliau mūsų aplankyti atvyko mano tėvai, jie gyveno kitoje šalies dalyje. Jie matė, kad esame laimingi kartu, bet matė ir mūsų menkai įrengtą namą. Stengėmės juos įtikinti, kad mums nėra svarbu, kad būstas tuščias, ir kad namo įrengimą laikome ilgalaikiu projektu. Tačiau jie buvo pasiryžę mums padėti ir galiausiai buvome įtikinti vykti su jais apsipirkti, nusipirkti baldų ir kilimą mūsų svetainei.

Buvome sutrikę dėl jų dosnumo, bet buvo nuostabu, kad galėjome suteikti daugiau komforto savo namuose šeimoms ir draugams, kai juos priimdavome.

Kiekvieną kartą, kai išgirstame vestuvių Kanoje istoriją, ji mums primena mūsų, kaip poros, gyvenimo pradžią. Iš tiesų, mes save tapatiname su jaunavedžių pora Evangelijoje. Galime įsivaizduoti, kad jaunoji pora buvo labai dėkinga ir visiškai priblokšta Jėzaus meilės ir dosnaus poelgio, siūlančio geriausią vyną vestuvių svečiams. Taip ir mus sužavėjo mano tėvų dosnumas, kurie be fanfarų mums padėjo susidoroti su mūsų situacija.

Marijos elgesys Kanos vestuvių puotoje mums yra svarbus pavyzdys. Bėgant metams mums daugybę kartų teko suprasti, kad mūsų vaikai turi finansinių ir kitokių bėdų. Matėme jų rūpesčius ir kaip ir mūsų tėvai reagavome į juos kaip įmanoma geriau, net kai buvo sunku tai padaryti.

Mes visada prisiminsime Marijos jautrumo kitų rūpesčiams pavyzdį. Tikėkime, kad galime kreiptis į ją, kai esame sunkioje padėtyje arba kai mums skauda širdį. Ji mus užtars pas Dievą.

Siekio prisėsti klausimai

Vienoje iš savo katechezijų popiežius Pranciškus patvirtina, kad krizės metu tikėjimo vedamas solidarumas leidžia mums perkelti Dievo meilę į globalizuotą kultūrą ne statant bokštus ar sienas, kurios atskiria, po to sugriūva, o kuriant bendruomenes ir remiant tikrai žmogiškus bei tvirtus augimo procesus. Čia ir padeda solidarumas.

*Aš iškeliu klausimą, tęsia popiežius: ar aš galvoju apie kitų rūpesčius? Kokiais veiksmais aš į juos atsiliepiu savo širdyje?*⁸

Šio mėnesio Pareigoje prisėsti, be klausimų, susijusių su konkrečiu siekiu, pora gali šiek tiek pamąstyti apie tai, kaip jie parodo užuojautą, dosnumą ir solidarumą kitiems: savo namuose ar platesnėje bendruomenėje, komandoje, darbo vietoje, sporto klube ir pan.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Priėmimas

Vedančioji pora: Brangūs broliai ir draugai, sveiki atvykę į šį komandos susitikimą. Pradėkime nuo maldos iš enciklikos Fratelli Tutti (FT, 287):

⁸Popiežius Pranciškus. Bendroji audiencija. Katechezė – „Pasaulio išgydymas“: 5. „Solidarumas ir tikėjimo dorybė“, Cour Saint-Damase, 2020 m. rugsėjo 2 d.

Malda Kūrėjui

Viešpatie ir žmonijos Tėve,
tu sukūrei visus žmones vienodai orius,
įkvėpk mūsų širdyse brolišką dvasią.
Įkvėpk mus svajoti apie susitikimą, dialogą, teisingumą ir taiką.
Padėk mums kurti sveikesnes visuomenes
ir oresnę pasaulį
be bado, be skurdo, be smurto, be karų.
Tegul mūsų širdys atsiveria
visiems žemės gyventojams ir visoms tautoms,
kad atpažintume gėrį ir grožį,
tavo pasėta kiekviename žmoguje,
kad sukurtume vienybės saitus, bendrus projektus,
bendras viltis. Amen!

Valgymas

Valgymas, kuris yra susitikimo dalis, turi vykti taip, kaip nusprendžia komanda. Tai malonės, susitikimo džiaugsmo, šventės, vaišių ir maldos laikas.

Bendras pasidalijimas

- Pasidalykite per mėnesį patirtais išgyvenimais, kurie buvo reikšmingi asmeniniame ar poros gyvenime, ir visų pirma tais, kurie padeda išgyventą tikrovę sugretinti su Evangelija.
- Pasidalykite, kaip buvote paskatinti – individualiai ar kaip pora – šį mėnesį patirti įvairias solidarumo formas (Kokie tai buvo veiksmai? Kieno atžvilgiu jie buvo atlikti?).

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Skaitymas ir meditacija

Šiam susitikimui siūloma skaityti ir apmąstyti šį Dievo žodį: vestuvės Galilėjos Kanoje (Jn 2,1-11).

Liturginė malda

Susitikimo dienos mišių atsakomoji psalmė.

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis siekiais yra labai svarbus komandos susitikimo momentas. Tai susitikimo su savimi ir su kitais akimirka. Tai savitarpio pagalba, artumo akimirka, sustiprinanti kiekvieno dvasinę kelionę. Dėl šios priežasties papasakokite,

- kaip šį mėnesį įgyvendinote savo konkrečius siekius.
- kas yra tas „vynas“, kurio mums trūksta asmeniškai ir kaip porai įgyvendinant savo siekius.
- kaip aš galiu padėti savo sutuoktiniui įgyvendinti konkrečius siekius.
- kokie konkretūs siekiai pareikalavo „daugiausia mūsų pastangų“ šį mėnesį.

Klausimai temos nagrinėjimui

- Kaip Marija mus įkvepia būti tikrais jos Sūnaus Jėzaus mokiniais misionieriais?
- Kaip mes, pora ar komanda, sekdami Marijos pavyzdžiu, galime išreikšti solidarumą su kitomis mūsų parapijos ar vyskupijos bendruomenės poromis, kad jos jaustųsi laukiamos Bažnyčioje?
- Kokius iššūkius turime įveikti asmeniškai ir kaip pora, kad būtume solidaresni visuomenėje su tais, kurie „nebeturi vyno“?

Baigiamosios maldos

- Malda už kunigo Henri Kafarelį paskelbimą šventuoju
- Magnificat

2 susitikimas. Jie nebeturi namų

1. TIKSLAI

Komandos nariams siūloma:

- Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ daugeliui asmenų ir šeimų, kurie neturi tinkamo būsto.
- Atrasti Marijos ir Juozapo kūrybiškumą, neturint būsto, kai gimsta jų sūnus Jėzus.
- Patirti nuolankumo dorybę, kurią Jėzaus motina parodė šiame kontekste.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

Praėjusiame susitikime šiek tiek pamąstėme apie solidarumą. Kaip popiežius Pranciškus sakė 2014 m. spalį vykusio Pasaulinio liaudies sąjūdžių suvažiavimo dalyviams, solidarumas yra daug daugiau nei keli atsitiktiniai dosnumo aktai. Tai mąstymas ir veikimas bendruomenės požiūriu. Solidarumas kovoja su struktūrinėmis skurdo priežastimis, su nelygybe, darbo, žemės ir būsto stoka, socialinių ir darbo teisių neigimu. Tai reiškia susidurti su tikrove, kurią visi esame pašaukti pakeisti.

Ir popiežius tęsia:⁹

„Mūsų susitikimas atsiliepia į labai konkretų norą, į tai, ko savo vaikui nori bet kuris tėtis, bet kuri mama, į norą, kuris turėtų būti pasiekiamas kiekvienam, bet kurį šiandien, deja, matome vis labiau tolstant nuo daugelio žmonių: **žemė, būstas ir darbas**. Keista, bet jei apie tai kalbu, kai kurie žmonės mano, kad popiežius yra komunistas.

Ne visi supranta, kad Evangelijos centre yra meilė vargšams. Žemė, būstas ir darbas, už kuriuos jūs kovojate, yra šventos teisės. Nėra nieko keisto to reikalauti, tai socialinė Bažnyčios doktrina. Šiek tiek apsistosiu prie kiekvieno iš jų, nes jūs juos pasirinkote šio susitikimo šūkais.. [...]

Antra, **būstas**. Jau sakiau ir dar pakartosiu: būstas kiekvienai šeimai. Niekada neturime pamiršti, kad Jėzus gimė tvarte, nes užėgose nebuvo vietos, kad jo šeima turėjo apleisti namus ir, persekiojama Erodo, bėgti į Egiptą. Šiandien daug šeimų neturi būsto, nes jo niekada neturėjo arba dėl įvairių priežasčių jo neteko. Šeima ir būstas yra neatsiejami! Tačiau kad pastogė taptų namais, ji turi turėti ir bendruomenės dimensiją: kaimynystę, ir kaip tik kaimynystėje pradėdame kurti šią didžiulę žmonijos šeimą, pradėdami nuo to, kas yra artimiausia – nuo sambūvio su kaimynais. » [...]

⁹Popiežiaus Pranciškaus kalba Pasaulinio liaudies sąjūdžių suvažiavimo dalyviams. Senovinė Sinodo salė, 2014 m. spalio 28 d

Tiems, kurie turi namus, gali būti sunku įsivaizduoti, ką reiškia netekti ar neturėti pastovios, saugios ir sveikos gyvenamosios vietos. Tačiau benamių ar neturinčių pastovios gyvenamos vietos reiškinyje yra stebėtinai daugialypė mūsų visuomenės problema.

Remiantis pranešimais, maždaug 2% pasaulio gyventojų neturi kur gyventi. Tai prilygsta maždaug 150 milijonų žmonių, kurie gyvena gatvėse, laikinuose būstuose, pabėgėlių stovyklose ar kitokioje vietoje laikinomis ir nesaugiomis sąlygomis. Judėjimo „Habitat for Humanity“ duomenimis, maždaug 1,6 milijardo žmonių arba daugiau nei 20 % pasaulio gyventojų neturi tinkamo būsto.¹⁰

Benamystės priežasčių ir pasekmių yra daug ir įvairių, jos kelia svarbių klausimų visiems krikščionims, nes, kaip minėjome anksčiau, „šeima ir būstas yra neatsiejami“.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) viename iš savo tyrimų parodė, kad pasaulio šalyse, išsivysčiusiose ir besivystančiose, kuriose ši problema yra pakankamai aktuali, benamio portretai yra nevienodi. Galime peržvelgti keletą pavyzdžių:¹¹

- Asmenys ir šeimos tapę benamiais dėl nacionalinių ar regioninių įvykių, tokių kaip badas, karas, religinis ir etnis persekiojimas.
- Asmenys ir šeimos, gimę iš kartos į kartą besitęsiančiame skurde ir įstrigę socialinėse struktūrose, kurios neleidžia jiems pagerinti savo padėties.
- Gatvėse gyvenantys ir savo bendruomenei nematomi benamiai.
- Žmonės su fizinėmis ligomis ir negalia, dažniausiai atstumti savo šeimos, draugų ir darbdavių, o tai dažnai sukelia priklausomybę nuo alkoholio ir kitų narkotikų.
- Asmenys ir šeimos tapę benamiais dėl įvairių klimato reiškinių.

Žmonės, neturintys namo ar stogo, kartais įvardinami beasmeniais terminais, tokiais kaip „benamiai“, „vargšai“, „gatvės žmonės“ arba, dar blogiau, kaip statistika ir problema, bet ne tikri asmenys.

Turime išmokti būti mažiau nusiteikę prieš benamius asmenis, prisimindami, kad jie turi vardą, asmenybę, širdį ir orumą. Kiekvienas gali tapti benamiu žmogumi.

Marijos pėdsakais: nuolankumas

Galime savęs paklausti: *kaip globotume benamių šeimą – Mariją, Juozapą ir jų sūnų Jėzų?*

¹⁰Gioietta Kuo. „Yet another emerging global crisis- Homelessness“. Paskelbta: The Millennium Alliance for Humanity and the Biosphere - MAHB, 2019 m. rugpjūčio mėn., žiūrėta 2021 m. gruodžio 8 d.; Interneto adresas: <https://mahb.stanford.edu/library-item/yet-another-emerging-global-crisis-homelessness/>.

¹¹OECD. „Homeless Population - Affordable Housing Database“. Paskutinis atnaujinimas: 2021-05-27. Žiūrėta 2021 m. gruodžio 8 d.; Interneto adresas: www.oecd.org/dataoecd/2/2/455380.pdf&clen=455380&chunk=true.

Luko evangelijos pasakojime apie Jėzaus gimimą Marija ir Juozapas turėjo benamių šeimos gyvenimo patirtį, nes imperatoriaus Augusto dekretu buvo įsakyta visiems grįžti į savo miestą, kad būtų surašyti.

Marijai ir Juozapui atvykus į Betliejų, Marija buvo pasiruošusi gimdyti, tačiau užėjo jiems vietos neatsirado. Jėzus gimė „benamiu“. Jo tėvai ir to meto religiniai vadovai ne taip įsivaizdavo Mesijo atėjimą.

Galima sakyti, kad šio gimimo aplinkybės išlieka tos pačios ir šiandien. Kyla klausimas, ar mes siekiame šią tikrovę nuslėpti ir netgi neigti.

Ar į benamius žiūrime kaip į žmones, kurių reikia vengti, kurių reikia gailėtis ar kuriems paprasčiausiai turėtume parodyti savo geraširdiškumą? Argi neturėtume verčiau pripažinti kiekvieno žmogaus prigimtinio orumo? Juk mes visi esame broliai ir seserys, ar ne?

Popiežius Pranciškus, komentuodamas prakartėlės reikšmę, kviečia pajusti ir prisiliesti prie šios benamių ir šeimų tikrovės:¹²

„Ateidamas į šį pasaulį Dievo Sūnus randa vietą ten, kur gyvuliai ateina paėsti. Šienas tampa pirmuoju lopšiu Tam, kuris pasirodo kaip „duona, nužengusi iš dangaus“ (Jn 6, 41). Šią simboliką jau atskleidė šv. Augustinas ir kiti Bažnyčios tėvai; jis rašė: „Jis buvo paguldytas ėdžiose ir tapo mūsų maistu“. Iš tikrųjų prakartėlėje glūdi įvairūs Jėzaus gyvenimo slėpiniai, ji priartina juos prie mūsų kasdienio gyvenimo.“ [...] (2,b)

„Prakartėlė, kilusi iš pranciškoniškosios tradicijos, ypatingu būdu ragina „pajusti“ ir „paliesti“ neturtą, kurį Dievo Sūnus pasirinko įsikūnydamas. Joje glūdi vidinis raginimas sekti Juo nuolankumo, neturto, išsižadėjimo keliu, vedančiu nuo Betliejaus ėdžių iki kryžiaus. Tai kvietimas su Juo susitikti ir gailestingai Jam tarnauti vargingiausiuose broliuose ir seseryse.“ [...] (3, d)

Gimdydama Gelbėtoją tvarte Marija mus moko, kad nuolankumas mus visus sulygina, nes priartina prie esminio dalyko – Jėzaus Kristaus.

Bažnyčia yra pašaukta būti periferijoje, materialioje ir egzistencinėje, kad rūpintųsi tais, kurių orumas pažeistas, be išankstinių nusistatymų ir baimės, be prozelitizmo, bet pasirengusi liudyti, kad visi esame broliai ir seserys.

Dievo žodis (Lk 2, 1-7)

„Anomis dienomis išėjo ciesoriaus Augusto įsakymas surašyti visus valstybės gyventojus. Toks pirmasis surašymas buvo padarytas Kvirinui valdant Siriją. Taigi visi keliavo užsirašyti, kiekvienas į savo miestą. Taip pat ir Juozapas ėjo iš Galilėjos miesto Nazareto į Judėją, į Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi, nes buvo kilęs iš Dovydo namų ir giminės. Jis turėjo užsirašyti kartu su savo sužadėtine Marija, kuri buvo nėščia. Jiems tenai esant, prisiartino metas gimdyti, ir ji pagimdė savo pirmgimį sūnų, suvystė jį vystyklais ir paguldė ėdžiose, nes jiems nebuvo vietos užėjoje.“

¹²Popiežius Pranciškus. Apaštališkasis laiškas *ADMIRABILE SIGNUM* apie Kalėdų prakartėlės prasmę bei vertę

Jei Dievo Sūnus būtų atėjęs spindėdamas savo galia ir šlove, jo tikrai nebūtų atstūmę; mes visi jį būtume priėmę. Bet jis būtų ne Dievas, o stabas.

Manoma, kad dievas yra milžiniško dydžio, nepaprasto ūgio ir baisios išvaizdos. Tai yra stabo savybės, būdingos daugeliui religijų.

Jėzus, Dievo vaikas, visų pirma yra šalia akmenėlio, kuris nugriauna stabus (plg. Dn 2, 31-34). Jo atpažinimo ženklas bus kitoks: jo milžiniškas ūgis bus mažytis naujagimio kūnas, jo kerintis spindesys bus trapus vaiko, kurį tik motinos glėbys saugo nuo negandų, verksmas, o jo grėsminga išvaizda – drebantį kūną edžiose.

Taip, edžiose su gyvuliais, kaip tik ten Žodis, tapęs kūnu, ateina į pasaulį. Juozapas, Marija ir Jėzus padalija žmoniją į „prieš“ ir „po“ gyvūnams skirtose vietose, nes tarp žmonių jiems vietos nebuvo.

Ši šokiruojanti ir nepatogi scena yra pamokanti mūsų tikėjimui: tai durys į „namus“, kuriuose gyvena Jėzus, ir į galimybę jį pažinti. Jėzus gimė benamiu. Šiandien jo ieškoti rūmuose, didžiuosiuose galios centruose, aukštuomenėje yra didžiulė klaida. Prabangioje ir turtingoje aplinkoje rasime stabus, bet ne Žodį, kuris tapo kūnu.

Nepameskime iš akių Marijos, nuolankios moters, kuri įkūnija savyje gyvenimą daugelio motinų, gyvenančių be pastogės didmiesčiuose, pasislėpusių po tiltais, išnaudojamų kaimo vietovėse, atsidūrusių konfliktų zonose.

Mūsų namų jaukumas, patogi aplinka su oro kondicionieriais, rafinuota ligoninių struktūra gali mus suklaidinti, mes galime tapti nejautrūs faktui, kad daug vaikų, kaip ir Jėzus, tas, kuris pasakė, kad „kiek kartų tai padarėte vienam iš šių mažiausiųjų mano brolių, man padarėte“ (plg. Mt 25,40), yra benamiai dangoraižių ir aukštų daugiabučių pasaulyje.

Suvokimas, kad Jėzus neturėjo „pastogės vyno“, gali būti pamaldžių Kalėdų laikotarpio apmąstymų motyvu. „Pastogės vyno“ vis dar trūksta ir tai yra iššūkis mums. Susipažinkime su šių dienų praktėlėmis; čia yra mūsų Dievas, o ne mūsų stabai; ir padarykime, kas mums priklauso, kad visi gyvenimo šventėje turėtų teisę į būsto vyną.

Būti atsidavusiam Marijai reiškia sekti jos gilaus nuolankumo pavyzdžiu. Nėra tikro atsidavimo Dievo Motinai be nuolankumo. Šventieji yra vyrai ir moterys, kurie sekdami Marijos pavyzdžiu gyveno nuolankiai savo kasdienį gyvenimą.

Prašykime Marijos, nuolankios Viešpaties tarnaitės, kad, meldžiantis Magnificat, mūsų širdys džiaugtųsi fragmentais apie nuolankumą: „nes jis pažvelgė į savo nuolankią tarnaitę“ ir „Viešpats išaukština nuolankiuosius“.

Refleksijos tekstai

Popiežius Pranciškus

Šis tekstas paimtas iš popiežiaus Pranciškaus kalbos Pasaulinio liaudies sąjūdžių suvažiavimo dalyviams 2014 m. spalį.¹³

¹³Popiežiaus Pranciškaus kalba Pasaulinio liaudies sąjūdžių suvažiavimo dalyviams. Senovinė Sinodo salė, 2014 m. spalio 28 d., 12-14 pastraipos.

Jis ragina mus išeiti iš savęs ir priimti kitus, o ne eufemizmais maskuoti tikrovę tų, kurie neturi orių namų, kurie kenčia ir kurių orumas nėra gerbiamas įvairių ekonominių, socialinių ar politinių interesų.

[...] „Šiandien gyvename didžiuliuose miestuose, kurie su pasididžiavimu ir net tuštybe demonstruoja savo modernumą. Miestai, kurie siūlo nesuskaičiuojamus malonumus ir gerovę keliems laimingiesiems, bet kurie nepripažįsta teisės į būstą tūkstančiams mūsų kaimynų ir brolių, net vaikams, ir juos elegantiškai vadina „asmenimis be pastovios gyvenamosios vietos“. Įdomu pastebėti, kad neteisybių pasaulyje apstu eufemizmų. Izoliuotas asmuo, marginalas, asmuo, kenčiantis nuo skurdo, bado, yra asmuo be pastovios gyvenamosios vietos; elegantiškas apibūdinimas, ar ne? Jūs tebetęsiate toliau. Kai kuriais atvejais galėčiau klysti, bet apskritai už eufemizmo slypi nusikaltimas.

Gyvename miestuose, kurie stato bokštus, prekybos centrus, užsiima nekilnojamojo turto verslu, tačiau dalį savęs palieka periferijoje. Kaip skaudu sužinoti, kad prasti būstai yra marginalizuojami arba, dar blogiau, kad norima juos sunaikinti! Priverstinės evakuacijos, barakus griaušančių kranų vaizdai yra panašūs į karo vaizdus. Štai ką matome šiandien.

Jūs gi žinote, kad paprastų žmonių kvartaluose, kur daugelis iš jūsų gyvena, išlieka vertybės, kurios dabar pamirštos turtinguose centruose. Šios gyvenamosios vietos yra palaimintos turtinga liaudies kultūra, čia viešoji erdvė yra ne tik paprasta tranzito vieta, bet ir nuosavų namų pratęsimas, vieta užmegzti ryšius su kaimynais. Kokie gražūs yra miestai, kurie įveikia nesveiką nepasitikėjimą, integruoja kitokius ir paverčia šią integraciją nauju vystymosi veiksmu! Kokie gražūs miestai, kurių architektūrinis išplanavimas kupinas erdvių, kurios vienija, sujungia, skatina kito pripažinimą!

Todėl ne sunaikinimas ir ne marginalizacija: turime eiti miesto integracijos keliu! Šis žodis turi visiškai pakeisti žodį *sunaikinimas* dabar, taip pat ir tuos projektus, kuriais siekiama perdažyti vargšų kvartalus, pagražinti periferijas ir „užmaskuoti“ socialines žaizdas, o ne gydyti jas skatinant autentišką ir pagarbią integraciją. Tai savotiškas fasado atnaujinimas, ar ne? Ir kryptama ta linkme. Dirbkime ir toliau, kad visos šeimos turėtų būstą ir kad visuose mikrorajonuose būtų tinkama infrastruktūra (kanalizacija, elektra, dujos, grįstos gatvės), ir dar mokyklos, ligoninės, pagalbos stotys, sporto centrai ir visa tai, kas kuria ryšius ir vienija, prieinamos sveikatos paslaugos – tai jau sakiau – švietimas ir teisės į nuosavybę užtikrinimas.“

Tėvas Henri Kafarelis

Savo knygoje „Parvesk į namus savo žmoną Mariją“ Tėvas Kafarelis aprašo Marijos ir Juozapo kelionę į Betliejų. Kelionė, į kurią jie leidžiasi kartu, patirdami įvairiausių sunkumų, kuriuos nuolankiai priima, susidurdami su įvairiomis aplinkybėmis, kad jų sūnaus Jėzaus gimimas būtų toks saugus, kokį jie gali užtikrinti.¹⁴

¹⁴Henri Kafarelis. Parvesk į namus savo žmoną Mariją. *Parole et Silence* leidykla, Žr. skyrių „Kelias į Betliejų“, p. 55-59.

„Nazareto namuose tęsėsi kontempliatyvus ir aktyvus gyvenimas. Artėjo terminas ir visa leido tikėtis, kad vaikas bus sutiktas tarp jam paruoštų kuklių ir mielų dalykų, kad gimęs pirmiausia išvys Namų, kuriuose jo tėvų meilė sukūrė jaukų šeimos židinį, sienas.

Ir staiga netikėtai likimo vingis. „Anomis dienomis išėjo ciesoriaus Augusto įsakymas surašyti visus valstybės gyventojus“. [...]

Ir jie abu paklūsta. Ar Marija irgi turėjo dalyvauti surašyme? Nebūtinai. Bet ji nenori palikti Juozapo. Ar po to, kai taip ilgai laukė kartu, jie galėtų išsiskirti gimstant vaikui? Jie keliaus dviese. [...]

Jie atvyksta į Betliejų išvargę ir, matyt, nepažįsta nieko, kas galėtų juos priimti; Juozapas sustoja priešais užėigą, chaną, savotišką karavansarajų: keturkampį po atviru dangumi, kur buvo laikomi gyvuliai, su medine pašiūre žmonėms. Tačiau „jiems nebuvo vietos užėigoje“ (Lk 2, 7). Be abejo, surašymas pritraukė daug žmonių, bet būtent jiems neatsiranda vietos, turtingesniems būtų radę, kur pernaktoti. Marijos būklė gailės nesukėlė, priešingai: užėigų savininkams nepatinka nei gimimai, nei mirtys jų namuose. Kad ir kokios būtų svarios priežastys (svarių priežasčių visada būna), „jis atėjo pas savuosius, o savieji jo nepriėmė“ (Jn 1, 11).

Juozapas ir Marija išvyksta. Dievo ketinimas dar labiau nesuprantamas, nei jie manė. Argi jis nori, kad vaikas gimtų visiškoje skurde? Žinoma, jie paklūsta tai valiai, kuri juos veda, bet savotiškas didžiulis meilės įkarštis užvaldo juos dėl šio mažylio, kuris neturės nieko panašaus, ką turi kiti – nieko, tik savo tėvo ir motinos meilę. Ši meilė liepia viską priimti ir viskuo pasitenkinti.

Kažkas nurodė netoli esantį grotą, iškastą uolos šone; ji buvo skirta gyvuliams ir galėjo priglausti klajūnus. Juozapas renka šiaudus, kad Marija galėtų ant jų atsigulti; padedama Juozapo Marija sunkiai nulipa nuo dulkėto gyvulio, kuriuo ji jojo; ji susmunka ant žemės; vyras apsidairo: kur reikės dėti vaiką, kad jis būtų apsaugotas nuo šalčio? Ten tas pusaukštis lovys galvijams, pusiau iškaltas iš uolos, pusiau iš molio... Glėbys minkščiausių šiaudų, iš багаžo kruopščiai ištraukti baltiniai sukuria lopšio įvaizdį.

Nazareto namai, namai paruošti su tokia meile, kaip jūs toli! Bet kadangi Tėvas taip norėjo, tegul būna taip, kaip jis nori. Belpa tik laukti...“

Liudijimas

Šis liudijimas parodo, koks svarbus religijų ir bažnyčių dialogas ir bendradarbiavimas kuriant geresnę ateitį ir suteikiant vilties žmonėms, kuriems jos reikia.

2019 m. išgirdome apie naują iniciatyvą Bendigo mieste (miestelis Australijos Viktorijos valstijoje), susijusią su žiemos nakvyne benamiams. Konceptiją sukūrė Jungtinės Karalystės krikščionių bažnyčios, bendradarbiaudamos su vietos bendruomenėmis. Kalbama apie naudojimąsi bažnyčių būstu žiemos naktimis nuo birželio iki rugpjūčio. Idėja buvo suteikti maistą, pastogę ir orumą. Programa vykdoma jau trečius metus.

Įsitraukti į šią iniciatyvą reiškę tapti benamių vaikščiojimo palydovu: klausytis jų pasakojimų, klausytis su susidomėjimu, pasirūpinti jų maitinimu. Tačiau kartu su kitais savanoriais buvome ir vaikščiojimo palydovai.

Daugeliu atžvilgių mes patys buvome palaiminti. Tai leido išsipildyti viskam, ką Dievas mums buvo davęs: meilei, atleidimui, šeimai ir daugybei palaiminimų. Taip pat sužinojome, kaip neišspręstos traumos paveikia žmonių gyvenimus. Viena ar dvi traumos gali tapti benamystės, psichinės sveikatos problemų, priklausomybių ir kt. priežastimi. Mes buvome įtraukti į savo svečių gyvenimus ir jų patirtį.

Vis stiprėjant svečių vilties jausmui, vieni galėjo persikelti į nuolatinį būstą, kiti nusprendė prašyti pagalbos. Jie kartu ugdė bendruomeniškumo jausmą.

Ekumeninės grupės, kuri taip pat evoliucionavo, dėka mes praturtėjome; žmonių, kurie tikėjo programa ir tai įrodė gamindami maistą ar aukodami lėšas, priemones, dovanas ir dar daug visko, dosnumas mus įkvėpė nuolankumui.

Siekio prisėsti klausimai

„Vargšai ir paprasti žmonės prie prakartėlės primena, kad Dievas tapo žmogumi tiems, kurie labiausiai jaučia jo meilės poreikį ir prašo jo artumo. „Romus ir nuolankios širdies“ Jėzus gimė beturtis, gyveno paprastą gyvenimą mokydamas mus suvokti tai, kas esminga, ir tuo gyventi. Iš prakartėlės kyla aiški žinia: negalime leisti suvedžiojami turtu ir daugeliu netvarių laimės pasiūlymų.“¹⁵

Šio mėnesio Pareigoje prisėsti, be klausimų, susijusių su konkrečiais siekiais, mes apsvarstysime savo gebėjimą apsieiti tik su „būtiniaisiais dalykais“ savo namuose, suteikiant pastogę savo šeimai ir draugams.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Priėmimas

Vedančioji pora: Brangūs broliai ir draugai, sveiki atvykę į šį komandos susitikimą. Pradėkime nuo maldos iš enciklikos Fratelli Tutti (FT, 287):

Malda Kūrėjui

Viešpatie ir žmonijos Tėve,
tu sukūrei visus žmones vienodai orius,
įkvėpk mūsų širdyse brolišką dvasią.
Įkvėpk mus svajoti apie susitikimą, dialogą, teisingumą ir taiką.
Padėk mums kurti sveikesnes visuomenes
ir oresnį pasaulį

¹⁵Popiežius Pranciškus. Apaštališkasis laiškas *Admirabile signum*, nr. 6b.

be bado, be skurdo, be smurto, be karų.
Tegul mūsų širdys atsiveria
visiems žemės gyventojams ir visoms tautoms,
kad atpažintume gėrį ir grožį,
tavo pasėta kiekviename žmoguje,
kad sukurtume vienybės saitus, bendrus projektus,
bendras viltis. Amen!

Valgymas

Valgymas, kuris yra susitikimo dalis, turi vykti taip, kaip nusprendžia komanda. Tai malonės, susitikimo džiaugsmo, šventės, vaišių ir maldos laikas.

Bendras pasidalijimas

- Pasidalykite šį mėnesį patirtais išgyvenimais, kurie buvo reikšmingi asmeniniame, poros ar šeimos gyvenime; ir visų pirma tais, kurie padeda išgyventą tikrovę sugretinti su Evangelija.
- Pasidalykite, kaip nuo paskutinio susitikimo savo komandos nariams buvote Dievo buvimo ženklu.
- Pasidalykite, kaip buvote paskatinti, individualiai ar kaip pora, šį mėnesį patirti įvairių formų priėmimą (Kokie tai buvo veiksmai? Kieno atžvilgiu jie buvo atlikti?).

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Skaitymas ir meditacija

Šiam susitikimui siūloma skaityti ir apmąstyti šį Dievo žodį: Jėzaus gimimas (Lk 2, 1-7)

Liturginė malda

Susitikimo dienos mišių atsakomoji psalmė

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis yra labai svarbus komandos susitikimo momentas. Tai susitikimo su savimi ir su kitais akimirka. Tai savitarpio pagalbos, artumo akimirka, sustiprinanti kiekvieno dvasinę kelionę. Dėl šios priežasties papasakokite,

- kaip šį mėnesį įgyvendinote savo konkrečius siekius.
- kokie konkretūs siekiai pareikalavo „daugiausia jūsų pastangų“ šį mėnesį? Kokios buvo šios „maksimalios pastangos“?

- Pasidalykite, kaip konkretūs siekiai padėjo jums gyventi nuolankumo dorybe, sekant Marijos pavyzdžiu.

Klausimai temos nagrinėjimui

2017 m. vasario 2 d. vaizdo įrašė Nr. 14 popiežius Pranciškus kreipiasi į žmones, atsidūrusius pažeidžiamoje ir bejėgiškoje situacijoje. Taigi jis teigia:¹⁶

„Gyvename miestuose, kurie stato dangoraižius, prekybos centrus ir pasirašo dideles nekilnojamojo turto sutartis... bet dalį savęs palieka marginalinėse aglomeracijose savo periferijoje“, – apgailestauja popiežius, lygindamas skirtingų šiuolaikinės visuomenės grupių realijas.

„Dėl šios situacijos daugybė gyventojų atsiduria atskirtyje, yra marginalizuojami: be darbo, be horizonto, be išeities. Neatmeskite jų! »

„Melskitės kartu su manimi už visus, kuriems sunku, kurie yra išsekę, ypač už vargšus, pabėgėlius ir atstumtuosius, kad jie būtų priimti ir sulauktų palaikymo mūsų bendruomenėse. »

Po šių popiežiaus Pranciškaus žodžių ir šio raginimo skirkite laiko apmąstymams:

- Kokia buvo mūsų reakcija į popiežiaus Pranciškaus vaizdo klipą?
- Kaip mes reaguojame, kai matome žmogų, kuris neturi saugios vietos gyventi?
- Ar turime išankstinių nusistatymų gatvėje gyvenančių žmonių atžvilgiu? Koks jausmas kyla, kai priartėjame prie šių žmonių?

Baigiamosios maldos

- Malda už kunigo Henri Caffarel paskelbimą šventuoju
- Magnificat

¹⁶Komanda gali išklausyti šiuos popiežiaus Pranciškaus žodžius šiuo adresu: <https://thepopevideo.org/acolher-os-necessitados/?lang=pt-br>

3 susitikimas. Jie nebeturi tėvynės

1. TIKSLAI

Komandos nariams siūloma:

- Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ tiems, kurie buvo priversti palikti savo tėvynę.
- Suprasti, kad Dievo plane nėra vietos abejingumui, nes visi esame broliai ir seserys.
- Patirti ir išgyventi Marijos tvirtumo dorybę.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro 2021 m. rugpjūčio mėn. ataskaitoje¹⁷ nurodoma, kad praėjusių metų pabaigoje dėl konfliktinių situacijų ir smurto pasaulyje buvo 20,7 mln. pabėgėlių ir daugiau nei 48 mln. asmenų, pakeitusių gyvenamąją vietą šalies viduje. Be to, remiantis ataskaita, apytiksliai 4,2 mln. žmonių neturi pilietybės, tai yra tie, kurių pilietybės nepripažįsta jokia šalis.

Šie skaičiai leidžia suprasti humanitarinės krizės, kuri paveikė migrantus ir pabėgėlius visame pasaulyje, mastą. Tačiau turime į tai pažvelgti rimčiau ir suvokti, kad už šių skaičių slypi realūs gyvenimai, ištisos šeimos, patiriančios kančias ir pavojingas situacijas. Šiame kontekste žmonės neretai praranda gyvybes.

Popiežius Pranciškus per pirmąją savo kaip pontifiko kelionę nuvyko laivu į Lampedūzos salą – artimiausią žemę daugeliui iš Šiaurės Afrikos bėgančių žmonių. Popiežius Pranciškus buvo pasibaisėjęs žmonių, žuvusių per bandymą emigruoti, skaičiumi. Jis įmetė vainiką į jūrą, pagerbdamas žuvusiuosius, aplankė įstrigusius saloje ir kartu su jais meldėsi prie altoriaus, pagaminto iš sudužusių laivų medienos.

Popiežiui Pranciškui laivai buvo teisingumo ir užuojautos stokos simbolis. Jam problema neapsiribojo prekybos žmonėmis ar sienų apsaugos problema. Pagrindinė problema buvo abejingumas ir šių žmonių gyvenimų nevertinimas.

Jis metė iššūkį mūsų sąžinei sakydamas: „Šiame globalizacijos pasaulyje mes patekome į abejingumo globalizaciją.“

Mes pripratę prie kito kančių, jos mums nerūpi, jos mums neįdomios, tai ne mūsų reikalas!¹⁸

¹⁷ <https://digitallibrary.un.org/record/3942822?ln=en>. Žiūrėta 2021 m. gruodžio 6 d

¹⁸ Vizitas Lampedūzoje. Popiežiaus Pranciškaus homilija „Arenos“ sporto aikštyne 2013 m. liepos 8 d.

Po aštuonerių metų, savo kelionės į Kiprą ir Graikiją metu, popiežius pažymi, kad migracijos klausimu mažai kas pasikeitė, ir įnirtingai prašo prisiimti atsakomybę už pabėgėlių istorijas ir dramas.¹⁹

Kaip mes, krikščionys, turėtume reaguoti į žmones, bandančius apsisaugoti nuo smurto ir persekiojimo? Norėdami atsakyti į šį klausimą, vadovaujamės Šventuoju Raštu ir socialine Bažnyčios doktrina.

Pradėti galime nuo Senojo Testamento, kuriame įtvirtinama pagarba ir dėmesys, kuriuos dera rodyti svetimšaliui. Įstatymas ragina piliečius parodyti svetimšaliui užuojautą ir solidarumą. Kunigų knygoje randame tokį raginimą:

„Jei gyventų su jumis jūsų krašte ateivis, jo neskriausi. Ateivis, gyvenantis su jumis, bus jums tarp jūsų kaip vietinis, – mylėsi jį kaip save patį, nes jūs buvote ateiviai Egipto žemėje: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas“. (Kun 19, 33-34).

Todėl neatsitiktinai Jėzus svetimšalio priėmimą priskiria prie gerų darbų, į kuriuos atsižvelgiama paskutinio teismo dieną:

Ir tars karalius stovintiems dešinėje: „Ateikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite nuo pasaulio sukūrimo jums paruoštą karalystę! Nes aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinote, buvau ištroškęs, ir mane pagirdėte, buvau keleivis, ir mane priglaudėte“. (Mt 25, 34–35).

Marijos pėdsakais: tvirtumas

Pasakojime apie Jėzaus vaikystę evangelistas Matas mums parodo Šventąją šeimą, kuri siekdama išvengti Erodo persekiojimų ir žudynių yra priversta palikti savo tėvynę ir bėgti į Egiptą; iš ten jie grįžta tik praėjus pavojui (Mt 2, 13-19).

Kokią traumą tai turėjo sukelti šeimai? Būti ištremtiems, bėgti vos su trupučiu daiktų, kuriuos galima panešti. Ar jie turėjo asilą, kuris padėtų nešti nedidelę jų mantą ar būtų atrama motinai ir kūdikiui? Kur jie rado prieglobstį? Naktys dykumoje šaltos, o dienos karštos. Ar kas nors pakeliui pasiūlė jiems vandens, maisto ar pastogės? Nežinome, ar jie keliavo vieni, ar su maža grupe, bet tikrai negalėjo palaikyti ryšio su šeimos nariais, likusiais gimtinėje.

Tačiau galime būti tikri, kad Marija ir Juozapas priėmė, pasitikėjo Dievo Žodžiu ir išgabeno vaiką į saugią vietą Egipte, nepaisant visų iškilusių sunkumų, nes jie nežinojo, ką sutiks pakeliui, kur jie apsistos, nei po kiek laiko galės grįžti.

Jei norime sekti Marijos pavyzdžiu, mes taip pat turime būti pasirengę pasitikėti Dievo Žodžiu ir išeiti iš savo „komforto zonos“, kad atliktume tai, ką žinome esant teisinga. Šis pasitikėjimas mus suteikia atsparumą nelaimėms, gebėjimą ramiai jas pasitikti.

¹⁹Popiežiaus Pranciškaus kalba. Apaštališkoji kelionė į Kiprą ir Graikiją 2021 m. gruodžio 2-6 d. Vizitas pabėgėlių stovykloje. Mitalėnės priėmimo ir tapatybės nustatymo centras, 2021 m. gruodžio 5 d.

„Evangelija nepateikia jokių žinių, kiek laiko Marija su Juozapu ir Vaikeliu liko Egipte. Tačiau jiems tikrai reikėjo valgyti, rasti namus, darbą. Nereikia daug vaizduotės, kad galėtume užpildyti tai, ką Evangelija nutyli šia tema. Šventoji Šeima turėjo dorotis su konkrečiomis problemomis kaip ir visos kitos šeimos, kaip daugelis mūsų brolių ir seserų migrantų, kurie ir šiandien verčiami nelaimių ir bado stato pavojun savo gyvybę.“

20

Marija ir Juozapas išgyveno savo patirtį svetimame krašte su pasitikėjimu ir kantrybe, įsiklausydami į Dievo Žodį, kuris parodė jiems kelią ir būdą, kaip elgtis.

Galime įsivaizduoti, kad šie tėvai, tokie atviri Dievo Žodžiui, taip pat gyvenimo kitoje kultūroje patirtis turėjo padėti Jėzui ugdyti jo palankumą visuomenės užribyje gyvenantiems žmonėms.

Dievo žodis (Mt 2, 13-18)

„Išminčiams iškeliauvus, štai vėl pasirodo Juozapui sapne Viešpaties angelas ir sako: „Kelkis, imk kūdikį su motina ir bėk į Egiptą. Pasilik ten, kol tau pasakysiu, nes Erodas ieškos kūdikio, norėdamas jį nužudyti.“ Atsikėlęs nakčia, Juozapas pasiėmė kūdikį ir motiną ir pasitraukė į Egiptą. Ten jis prabuvo iki Erodo mirties, kad išsipildytų Viešpaties žodžiai, pasakyti per pranašą: Iš Egipto pašaukiau savo Sūnų. Erodas, pamatęs, kad jį išminčiai apvyklė, baisiai įniršo ir pasiuntė išžudyti Betliejuje ir jo apylinkėje visus berniukus, dvejų metų ir jaunesnius, pagal laiką, kurį buvo patyręs iš išminčių. Tuomet išsipildė pranašo Jeremijo žodžiai: Pasigirdo šauksmas Ramoje, garsios dejonės ir aimanos; tai Rachelė rauda savo vaikų, ir niekas jau jos nepaguos, nes jų nebėra.“

Juozapas pasirodo kaip sapnuotojas. Sapnuoti paprastai reiškia realybę, todėl sapnuotojas laikomas asmeniu, kuris gyvena atitrūkęs nuo realybės ir kontempliuoja įsivaizduojamą pasaulį. Kaip dažnai miegant pabundame staiga vidury nakties, apsupti neįprastų situacijų, atitrūkę nuo realybės ir sumišę. Paprastai kitą dieną mes jų neprisimename būtent todėl, kad šios situacijos neatspindi tikrojo pasaulio, kuriame gyvename.

Ši ištrauka mums pasakoja apie sapną, bet kitokį sapną. Juozapo sapnas yra Dievo sapnas! Tai gyvenimo sapnas! Įsakymas yra aiškus: kelkis! Tai ne tik mieguistas pabudimas, kupinas neaiškių balsų. Turi stovėti ant kojų, būti pasiruošęs. Ir taip turi būti, nes Juozapo sapnas yra gyvybiškai svarbus sapnas, mirtis artėja.

Mąstydami apie Juozapo išgąstį dėl angelo žinios, iškart grįžtame prie Marijos jausmų. Ją vidury nakties pažadino vyras, kuris tikriausiai uždusęs jai perdavė angelo žodžius. Be abejo, tai sukėlė natūralų nuogąstavimą, baimę, siaubą. Ir daugybę kitų jausmų, kuriuos galima rasti motinos širdyje.

Galima įsivaizduoti, kad pirmoji jos reakcija, būdinga motinos instinktams, turėjo būti priglausti sūnų prie krūtinės. Kokia graži scena meditacijai!

²⁰Popiežius Pranciškus. Apaštališkasis laiškas *Patris Corde*, Nr. 5.

Taigi jie pasitraukė į Egiptą. Tai dar viena galinga scena. Įsivaizduokite sprendimą, priimtą paskubomis vidury nakties, paliekant tėvynę, tėvus, draugus; tiesą sakant – visą gyvenimą, kurtą metų metus. Tikėjimas Dievo sapnu pareikalavo iš Juozapo drąsos o iš Marijos – ištvėrmės. Kiek pastangų reikėjo prisitaikyti prie tokios gausybės negandų!

Koks turėjo būti pabėgėlio gyvenimas? Dabar trūksta ne namų, o tėvynės. Dabar iššūkis – ne susirasti prakartėlę, o išgyventi svetimoje tėvynėje.

Šiandien yra daug moterų, kurios atsiduria egzistencinėje Dievo Motinos patirtyje. Jų tvirtybė randa atgarsį dabartinėje nesuskaičiuojamų pabėgėlių dramoje. Tai kelionės, kurias nutraukia jėgų stoka, kelionės tikslo nepasiekę laivai... pakeliui prarandamos gyvybės. O jei jie pasiekia tikslą, koks iššūkis laukia svetimoje žemėje! Koks paliktos tėvynės ilgesys!

Tremtinės Dievo Motinos veide išvyskime veidus tokios daugybės moterų, kurios, su vaikais prie krūtinės bėgdamos nuo mirties, nepažįstamame svetimame krašte ieško vienintelės gyvenimo vilties. Marija, Ištvėrmingoji Dievo Motina, melski už mus!

Refleksijos tekstai

Popiežius Pranciškus

Popiežius Pranciškus išreiškė didelį susirūpinimą migrantais ir pabėgėliais. Čia atrinkome keletą jo pastabų šiuo klausimu.

„Kai artimas žmogus yra migrantas, susipina sudėtingi iššūkiai. Žinoma, idealu būtų išvengti nereikalingų migracijų, o norint tai pasiekti, kilmės šalyse reikėtų sukurti veiksmingą galimybę gyventi ir augti oriai, kad vietoje būtų sąlygos visapusiškam kiekvieno žmogaus vystymuisi. Tačiau kai trūksta reikšmingos pažangos šia kryptimi, turime gerbti kiekvieno žmogaus teisę rasti vietą, kurioje jis galėtų ne tik patenkinti pagrindinius savo ir šeimos poreikius, bet ir visapusiškai realizuoti save kaip asmenybę. Mūsų pastangas atvykstančių migrantų atžvilgiu galima apibendrinti keturiais veiksmoždziais: priimti, saugoti, skatinti ir integruoti. Iš tiesų, „kalbama ne apie pagalbos programų primetimą iš viršaus, o apie tai, kad per šiuos keturis veiksmus reikia kartu nueiti kelią, siekiant sukurti miestus ir šalis, kurie, išsaugodami kultūrinį ir religinį identitetą, būtų atviri skirtumams ir žinotų, kaip juos vertinti žmogiškosios brolybės prasme“. (FT, 129)

„Beveik kiekvieną dieną televizija ir laikraščiai informuoja apie pabėgėlius, bėgančius nuo bado, karo ir kitų rimtų grėsmių, ieškančius saugumo ir oraus gyvenimo sau ir savo šeimoms“. Kiekviename iš jų yra Jėzus, kuris, panašiai kaip Erodo laikais, yra verčiamas bėgti, kad galėtų išsigelbėti. Esame pašaukti jų veiduose atpažinti į mus besikreipiančio alkano, trokštančio, nuogo, ligonio, svetimšalio ar kalinio Kristaus veidą. Jeigu jį mes atpažįstame, tuomet dėkojame būtent už tai, kad galėjome jį sutikti, mylėti ir jam tarnauti.“²¹

²¹ Popiežiaus Pranciškaus Žinia 106-osios Pasaulinės migrantų ir pabėgėlių dienos proga, 2020 m. rugsėjo 27 d.

„Tai naujosios Jeruzalės idealas, kur visos tautos susitinka taikiai ir darniai šlovindamos Dievo gerumą ir kūrinijos stebuklus. Tačiau, kad pasiektume tą idealą, turime visi įsipareigoti nugriauti mus skiriančias sienas ir statyti tiltus, padedančius susitikimo kultūrai, suvokdami mus siejančius gilius tarpusavio ryšius. Žvelgiant iš šios perspektyvos, šiuolaikinės migracijos suteikia mums galimybę įveikti savo baimes ir leisti praturtinamiems kiekvieno iš mūsų dovanų įvairovės. Tada, jei to norime, galime paversti sienas ypatingomis susitikimo vietomis, kur gali skleistis vis plačiau apimančio „mes“ stebuklas.“²²

„Gyvename sienų ir spygliuotos vielos epochoje. Žinoma, baimės ir nesaugumas, sunkumai ir pavojai yra suprantami. Jaučiamas nuovargis ir nusivylimas, jį dar labiau sustiprina ekonominės ir pandeminės krizės, tačiau ne statydami užtvaras sprendžiamame problemas ir geriname bendruomenės gyvenimą.

Atvirkščiai, suvienijus jėgas, kad pasirūpintume kitais, pagal kiekvieno realias galimybes ir gerbiant įstatymus, visada išryškinant nepakeičiamą kiekvieno vyro, kiekvienos moters, kiekvieno žmogaus gyvenimo vertę.“²³

„Dievo Motina pati patyrė tremties vargus (plg. Mt 2, 13–15), kupina meilės, lydėjo savo Sūnų ligi pat Kalvarijos ir šiandien amžinai dalijasi jo garbe. Jos motiniškam užtarimui patikime visų pasaulio migrantų bei pabėgėlių viltis ir juos priimančių bendruomenių lūkesčius, kad, paklusdami didžiausiam dieviškajam įsakymui, visi mokėtume mylėti kitą, būtent ateivį, kaip save pačius.“²⁴

Tėvas Henri Kafarelis

Šie tėvo Kafarelis tekstai mums pateikia dvi perspektyvas, pirmiausia to, kuris atvyksta į nežinomą vietą ir kuriam draugiškas gestas yra labai svarbus.

„Mus apima nevilties jausmas, kai atvykus į nežinomą miestą (uoste, stotyje, oro uoste) niekas mūsų nepasitinka. Kita vertus, jei mus pasitinka džiaugsmingas veidas, jei mums ištiesia ranką, mes tuoj pat stebuklingai pralinksmėjame, išsivaduojame nuo žiauraus pasiklydimo, pasimetimo pojūčio. Tada nesvarbu šie papročiai, ši kalba, visas šis nerimą keliantis miestas: mes labai gerai jaučiamės, būdami visiems svetimi, vos tik kažkam tampame draugais.“²⁵

Kita perspektyva verčia susimąstyti apie mūsų vienybę su Dievu, kuris mums įkvepia meilės ir vilties, padedančių pasireikšti mūsų solidarumui.

²²Popiežiaus Pranciškaus Žinia 107-osios Pasaulinės migrantų ir pabėgėlių dienos proga, 2021 m. rugsėjo 26 d.

²³Apaštališkoji kelionė į Kiprą ir Graikiją (2021 m. gruodžio 2-6 d.) Vizitas pabėgėlių stovykloje. Popiežiaus Pranciškaus kalba Mitilėnės priėmimo ir tapatybės nustatymo centre 2021 m. gruodžio 5 d.

²⁴Popiežiaus Pranciškaus Žinia Pasaulinės migrantų ir pabėgėlių dienos proga 2018 m. sausio 14 d.

²⁵Henri Kafarelis. Dievo akivaizdoje: 100 laiškų apie maldą. Nr.1 „Esate laukiami“.

„Ką tik kalbėjau jums apie krikščionį, kuris gyvena viltyje tarsi būtų izoliuotas, bet yra pasinėręs į milžinišką kūriniją, jis tai žino bei nori būti solidarus su visomis būtybėmis. Jis suvokia būtybių, kurios, pasak šventojo Pauliaus, trokšta dalyvauti šlovingoje Dievo vaikų laisvėje, duslią dejonę; todėl jis paskolina joms savo širdį ir balsą, kad jame jų dejonės taptų viltimi.

Visų pirma jis jaučiasi vieningas su savo broliais: su visais žemės vargšais, ieškančiais duonos, stogo, tėvynės, šiek tiek meilės ir pagarbos ir, dažnai patiems net nesuvokiant, Dievo; su visais turtingaisiais, kurių galia, turtas, malonumai neturėtų tokio nusivylimo skonio, jei jie nesiektų absoliučios laimės. Jis yra tarp visų tų, kuriems trūksta tikrosios vilties, brolis, kuriame jų troškimai, neviltys, nusivylimai virsta vilties malda.“²⁶

Liudijimas

Nuo 2012 m. rugpjūčio mėnesio žmonės, atvykstantys laivais ir ieškantys prieglobsčio Australijoje, išsiunčiami į stovyklas Nauru ir Manus salose, kol bus išaiškinta jų situacija. Šie žmonės nėra įkurdinami Australijoje, nebent jie būtų kvalifikuojami kaip pabėgėliai.

„Per mūsų parapijos socialinio teisingumo grupę sužinojome apie galimybę tiesiogiai paremti salose sulaikytus prieglobsčio ieškančius žmones. Mes jau rėmėme darbus, kuriuos koordinavo vienuolė iš brigitečių ordino²⁷, kuris organizuoja grupes, siūlančias religinę ar bendruomeninę paramą šiems žmonėms. Jau keletą metų teikiame maisto siuntinius, drabužius, telefoninių paslaugų apmokėjimą ir paramos žinutes. Per Kalėdas vienam mūsų grupės nariui buvo leista apsilankyti sulaikymo centre. Prikepėme naminių sausainių, parapijos amatų būrelis nusiuntė mažų dovanėlių ir atvirukų su palaikymo žinutėmis. Palaiptiui, dalyvaujant Sent Vincento de Paulo organizacijai, vietos bendruomenė salose taip pat ėmė teikti paramą sulaikytiems žmonėms.

Dėl rimtų sveikatos, fizinių ir psichinių problemų keli žmonės galiausiai buvo paleisti su tranzitinėmis vizomis be jokios paramos; jie turėjo susirasti būstą ir darbą tuo metu, kai dėl koronaviruso buvo įvesti griežti apribojimai. Mūsų parapijos grupė pakvietė vieną ar du iš jų apsigyventi mūsų kaimynystėje. Vieną iš jų (kurį vadinsime „N“) priėmėme 2020 m. spalį. Vietinių agentūrų pagalba padėjome jam gauti medicininę priežiūrą, susirasti būstą, mokymus ir darbą, gauti vairuotojo pažymėjimą. Mes tapome draugais.

Mus nuolat jaudino maloni ir nuoširdi padėka, kurios sulaukėme iš N. Jo entuziazmas mokytis ir bandyti čia kurti gyvenimą, nepaisant įvykių, mus nustebino. Tik norėtume, kad galėtume jam padėti ir suteikti daugiau saugumo jo ateičiai, nes jis turi rasti trečiąją šalį, kuri jį priimtų visam laikui. Neseniai per sekmadienio mišias mūsų parapijoje jis dėkojo tiems, kurie siuntė paramos žinutes ir materialines gėrybes sulaikytiesiems. „Tai suteikė mums vilties, kai atrodė, kad niekas mumis nesirūpina.“

²⁶Henri Kafarelis. Dievo akivaizdoje: 100 laiškų apie maldą. Nr.74 „Viltis nenuvilia“.

²⁷Norėdami sužinoti apie Brigidine Asylum Seekers Project (BASP), apsilankykite šiuo adresu: <https://basp.org.au/you-can-help/>.

Siekio prisėsti klausimai

Popiežius Pranciškus mums sako:

„Suprantu, kad susidūrę su migrantais kai kurie žmonės abejoja ir jaučia baimę. Manau, kad tai yra natūralaus savignyos instinkto dalis. Tačiau tiesa ir tai, kad žmogus ir tauta vaisingi tik tada, kai moka kūrybiškai atsiverti kitiems.“(FT, 41).

Šio mėnesio Pareigoje prisėsti be klausimų, susijusių su konkrečiais siekiais, apsvastykime savo gebėjimą priimti žmones iš kitų kultūrų.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Priėmimas

Vedančioji pora: Brangūs broliai ir draugai, sveiki atvykę į šį komandos susitikimą. Pradėkime nuo maldos iš enciklikos Fratelli Tutti (FT, 287):

Malda Kūrėjui

Viešpatie ir žmonijos Tėve,
tu sukūrei visus žmones vienodai orius,
įkvėpk mūsų širdyse brolišką dvasią.
Įkvėpk mus svajoti apie susitikimą, dialogą, teisingumą ir taiką.
Padėk mums kurti sveikesnes visuomenes
ir oresnį pasaulį
be bado, be skurdo, be smurto, be karų.
Tegul mūsų širdys atsiveria
visiems žemės gyventojams ir visoms tautoms,
kad atpažintume gėrį ir grožį,
tavo pasėta kiekviename žmoguje,
kad sukurtume vienybės saitus, bendrus projektus,
bendras viltis. Amen!

Valgymas

Valgymas, kuris yra susitikimo dalis, turi vykti taip, kaip nusprendžia komanda. Tai malonės, susitikimo džiaugsmo, šventės, vaišių ir maldos laikas.

Bendras pasidalijimas

- Pasidalykite šį mėnesį patirtais išgyvenimais, kurie buvo reikšmingi asmeniniame ar poros gyvenime; ir visų pirma tais, kurie padeda išgyventą tikrovę sugretinti su Evangelija.
- Pasidalykite patirtimi, kai savo gyvenime padėjote migrantams (Kokie tai buvo veiksmai? Kieno atžvilgiu jie buvo atlikti?). Pabandykite pristatyti šių įvykių reikšmę savo gyvenimui.

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Skaitymas ir meditacija

Šiam susitikimui siūloma skaityti ir apmąstyti šį Dievo žodį: Bėgimas į Egiptą (Mt 2, 13-18)

Liturginė malda

Susitikimo dienos mišių atsakomoji psalmė

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis yra labai svarbus komandos susitikimo momentas. Tai susitikimo su savimi ir su kitais akimirka. Tai savitarpio pagalbos, artumo akimirka, sustiprinanti kiekvieno dvasinę kelionę. Dėl šios priežasties papasakokite,

- kaip šį mėnesį įgyvendinote savo konkrečius siekius.
- kaip galite padėti savo sutuoktiniui įgyvendinti savo konkrečius siekius.
- „Todėl jūs jau nebesate pašaliniai nei svetimšaliai, bet šventųjų bendrapiliečiai ir Dievo namiškiai“ (Ef 2, 19). Nuodėmė atitolina mus nuo Dievo. Kaip konkretūs siekiai padėjo jums grįžti į bendrystę su Dievu?

Klausimai temos nagrinėjimui

- Svetimšalis gali būti suprantamas kaip kiekvienas, kuris nėra mūsų šeimos ar draugų rato dalis. Ar šiuo požiūriu save laikote gerais ir svetingais kaimynais? Kokios specifinės savybės būdingos tokiam žmogui?
- Kaip reaguojame į *Fratelli Tutti* paskelbtą popiežiaus Pranciškaus raginimą priimti svetimšalį besąlygiškai, „be išskaičiavimų“?
- Kartais įsipareigojimas siekti tikslo gali reikšti, kad kiti tave atstums. Ar mes patyrėme tokią patirtį priimdami žmogų iš visuomenės užribio? Kaip visa tai įveikti?

Baigiamosios maldos

- Malda už kunigo Henri Kafarelį paskelbimą šventuoju
- Magnificat

4 susitikimas. Jie nebegali mokytis

1. TIKSLAI

Komandos nariams siūloma:

- Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ tiems, kurie neturi galimybės gauti kokybišką išsilavinimą.
- Apmąstyti vientiso ugdymo, apimančio ir technines žinias, ir žmogiškąsias bei krikščioniškąsias vertybes, svarbą.
- Suprasti nuolatinio mokymosi, kaip esminės dvasinio augimo dalies – tiek individualiai, tiek poroje, vertę.
- Apmąstyti ir išgyventi Marijos kaip motinos ir auklėtojos pavyzdį.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

1948 metais Jungtinės Tautos patvirtino Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją. Šios deklaracijos 26 straipsnis prasideda labai aiškiu ir paprastu teiginiu: „Kiekvienas turi teisę į mokslą“.

Ši deklaracija pateikė pasaulio lyderiams labai konkrečius principus, kurių turėtų siekti visos šalys. Tačiau praėjus keliems dešimtmečiams nuo šio pareiškimo, realybė tebėra liūdna. Nepaisant nuolatinio žmogaus teisių gynėjų keliamo susirūpinimo, daugelyje šalių vis dar trūksta kokybiško pagrindinio išsilavinimo.

Vatikano II Susirinkimas savo krikščioniškojo auklėjimo deklaracijoje dar kartą patvirtino visuotinę visų žmonių teisę į išsilavinimą, kad ir kokia būtų jų kilmė, būklė ir amžius, nes tai yra asmens orumo dalis.

Jame pabrėžiama įvairių mokslų pažanga ir tai, kad jie turi prisidėti prie darnaus vaikų, jaunimo ir paauglių fizinių, moralinių ir intelektualinių savybių ugdymo, kad jie galėtų dalyvauti visuomeniniame gyvenime, aprūpinti būtinomis ir tinkamomis priemonėmis, ir kad taip jie galėtų aktyviai įsiliesti į įvairias žmonių bendruomenės grupes, dialoge atsiverti kitiems ir noriai prisidėti prie bendrosios gerovės kėlimo.

Dėl šios priežasties susirinkimo dokumentas

[...] „karštai prašo visus, kuriems pavesta valdyti tautas arba vadovauti auklėjimui, rūpintis, kad ši šventa teisė niekadoms nebūtų iš jaunuomenės atimta. O Bažnyčios jis vaikus ragina didžiadvasiškai talkininkauti visokeriopam auklėjimo darbui, ypač kad didžios auklėjimo ir švietimo gėrybės kuo greičiau taptų prieinamos visiems viso pasaulio žmonėms.“²⁸

²⁸Plg. Krikščioniškojo auklėjimo deklaracija *Gravissimum Educationi*. Roma, Šv. Petro Bazilika, 1965 m. spalio 28 d., Nr. 1, apie visuotinę teisę į mokslą.

Taigi švietimas yra toks, koks jis teikiamas mokykloje, šeimoje ir socialinėje srityse, nes asmens ugdymas yra valstybės, šeimos ir visuomenės pareiga.

Pavyzdžiui, Nelsonas Mandela užsimena apie svarbų švietimo, kaip visuomenės pokyčių mechanizmo, vaidmenį. Jis teigia:²⁹

„Švietimas yra galingiausias ginklas, kuriuo galime pakeisti pasaulį.“

Mahatma Gandhi pastebėjo:³⁰

„Švietimą suprantu kaip visapusišką vaiko ir žmogaus geriausio – kūno, proto ir sielos – koncepciją. Raštingumas nėra ugdymo pabaiga ir net ne pradžia.“

Šie švietimo supratimo būdai siunčia gana subtilią žinią, kad ugdymo tikslas turėtų būti daug daugiau nei „eiti į mokyklą“ ar įgyti išsilavinimą. Švietimas turi ugdyti žmogų visapusiškai, o šeimos misija šiuo atžvilgiu yra svarbiausia.

Ugdymu turi būti siekiama visapusiško asmens kaip visumos tobulėjimo – fiziniu, psichiniu, pažintiniu, emociniu, doroviniu, etiniu, estetiniu, kultūriniu, dvasiniu ir asmeniniu aspektais.

Popiežius Pranciškus buvo vienas iš lyderių naujo pasaulinio švietimo pakto, skatinančio švietimą, galintį kalbėtis apie tai, kaip kuriame planetos ateitį, taip pat apie būtinybę investuoti visų talentus į pokyčius, galinčius sukurti naują visuotinį solidarumą ir svetingesnę visuomenę.

Šio pakto tikslas yra³¹

„atgaivinti įsipareigojimą jaunesnėms kartoms ir su jomis, atnaujinant aistrą atviresniam ir patrauklesniam ugdymui, kuriam būdingas kantrus klausymas, konstruktyvus dialogas ir tarpusavio supratimas“, ir kviečiant visus „suvienyti pastangas į didžiulį švietimo aljansą, stengiantis ugdyti brandžius žmones, gebančius įveikti susiskaldymą ir prieštaravimus bei pataisyti santykių struktūrą, siekiant broliškesnės žmonijos“.

Popiežiaus Pranciškaus susirūpinimas, žvelgiant į dabartinę švietimo realybę pasaulyje, pabrėžia būtinybę suvienyti pastangas siekiant plataus švietimo aljanso, kuris siūlo vientisą ugdymą, kurį galima apibendrinti: savęs pažinimas, savo brolio pažinimas, kūryba ir Transcendencija, nes „negalime nuo naujų kartų nuslėpti gyvenimui prasmę suteikiančių tiesų“.

Kaip komandos nariai, mes atliekame šviečiamąją misiją, kurios negalima perduoti kitam: savo liudijimu ir savo veiksmais esame atsakingi už žmogiškųjų ir krikščioniškų vertybių perteikimą, pradedant savo šeima ir tiems, kurie neturi malonės šeimos aplinkoje gauti tikėjimo paveldą iš vaikystės.

²⁹Nelson Mandela Foundation. « Lighting your way to a better future ». Planetarium, University of the Witwatersrand, Johannesburgas, Pietų Afrika, 2003 m. liepos 16 d. Žiūrėta: 2021 m. gruodžio 8 d.; Interneto adresas: http://db.nelsonmandela.org/speeches/pub_view.asp?pg=item&ItemID=NMS909.

³⁰« Education and Peace: A Gandhian Perspective ». Žiūrėta: 2021 m. gruodžio 8 d.; Interneto adresas: https://www.mkgandhi.org/articles/education_peace.htm.

³¹Popiežius Pranciškus. Kalba susitikimo „Religijos ir švietimas“ dalyviams. Klemenso salė, 2021 m. spalio 5 d.

Kaip sakoma Patarlių knygoje: „Parodyk vaikui kelią, kuriuo jis turi eiti, tai ir pasenęs jis nenukryps nuo jo. (Pr 22.6).

Kaip komandos nariai, mes taip pat turime po ranka didelį lobį, nuolatinio mokymosi mokyklą, kad galėtume gilinti savo tikėjimo žinias ir praktikuoti žmogiškąjį bei krikščioniškąjį išvalgumą, kuris skatina mūsų protą ir širdį ieškoti didesnės darnos tarp tikėjimo ir gyvenimo, kad galėtume patirti santuokinį dvasingumą.

Dievo Motinos komandų pasiūlyta pedagogika mums pateikia ugdymo priemonių rinkinį, padedantį mums žengti į šventumą santuokoje ir per santuoką.

Marijos pėdomis: Mokytoja

Ugdymo (*pranc.* formation) sąvoka kilusi iš lotyniško žodžio *formatio*. Tai „suformavimo ar formavimosi“ veiksmas ir rezultatas: formos suteikimas kam nors ar kažkam.

Ugdymas taip pat reiškia būdą, kaip asmuo buvo auginamas nuo vaikystės ir paauglystės, tai yra, kokį išsilavinimą jie gavo, kad taptų brandžiu ir nepriklausomu asmeniu. Šiame kontekste ugdymas yra nuolatinis žmogaus fizinių, intelektualinių ir dorovinių gebėjimų ugdymo procesas, siekiant geriau integruotis į visuomenę ir į savo socialinę grupę.

Mūsų, kaip asmens, formavimasis prasideda ankstyvoje vaikystėje, kur didžioji dalis to formavimosi ir ugdymo ateina per šeimą, per mūsų tėvus.

Kaip Marija ir Juozapas augino Jėzų? Išmintimi, metais ir malone. Matome, kad Marija ir Juozapas išgyveno visus šeimos gyvenimo įvykius su savo Sūnumi.

Todėl galime žiūrėti į Mariją ir Juozapą kaip į globėjų pavyzdžius, kurie saugo ir lydi Jėzų jo augimo ir vystymosi kelyje, „jis augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse. (Lk 2, 52).

Jis buvo Dievo Sūnus, bet gimė iš moters. Kaip kūdikį ir kaip vaiką jį ugdė Marijos ir Juozapo meilė ir globa. Būtent Marija suteikė Jėzui pirmuosius ugdymo pagrindus. Ji išmokė savo mažametį sūnų būti mylinčiu Dievu, kuris labai rūpinasi visais, ypač vargingiausiais.

Taip pat galime apmąstyti Marijos ugdymą ir mokymą nuo mažens, kai ją mokė jos atsidavę tėvai. Būtent savo išsilavinimo dėka ji pradėjo plėtoti gilius santykius su Dievu ir suprasti jo valią.

Marija gauna svarbią misiją būti Mesijo motina, humaniškai jį auklėti. Išardama „Taip“, ji pradeda pedagoginį laipsniško tikėjimo brendimo procesą, tapdama pirmąja savo Sūnaus Jėzaus mokytoja. Šiame procese Dievas suteikia Marijai malonių, reikalingų, kad ji su pasitikėjimu suprastų pažadus, kuriuos jis įvykdys per Jėzų, ji, kuri tapo Viešpaties tarnaitė.

Marijos atsakymas sudarė sąlygas jai tuo metu dar nežinomai ateičiai, tačiau jos „taip“ įtaka ir toliau turi neapsakomą ir vaisingą poveikį šiandieniniam žmonių gyvenimui. Savo noru sutikdama būti Dievo Motina, Marija žengė gilaus mokymosi ir asmeninio virsmo keliu, likdama su Jėzumi per svarbiausius savo gyvenimo įvykius. Marija leidžiasi būti Dievo auklėjama.

Kiekvieno iš mūsų, krikščionių, iššūkis mūsų asmeninėmis aplinkybėmis yra nebijoti pasakyti „taip“, leisti sau būti Dievo auklėjamiems, nes tikėjimas yra širdyje tų, kurie labiausiai pasitiki Dievo planu ir valia.

Šiandien Marijos pavyzdys ir toliau įkvepia poras, kurios yra pirmosios savo vaikų mokytojos ar auklėtojos jų augimo ir vystymosi kelionėje. Tačiau norėdamos būti gerais mokytojais, poros turi ir pačios mokytis bei tobulėti, ypač tikėjimo srityje.

Auklėtojo išmintis visų pirma yra mokėjimas klausytis ir kaip Marija išlaikyti savo širdyje šį mokymąsi, gaunamą iš gyvenimo su vaikais ir kitais šeimos nariais. Ugdymas nėra apipilti žiniomis kitus, o pasiekti, kad šios žinios atsirastų žmonėse, kurie patys taptų unikaliomis būtybėmis pagal Dievo paveikslą.

Marija, kaip tikėjimo mokanti Motina, rūpinasi, kad jos Sūnaus Evangelija įsiskverbtų į mus, formuotų mūsų kasdienybę ir duotų mumyse šventumo vaisius. Mums reikia, kad ji vis labiau būtų Evangelijos mokytoja mūsų laikų poroms ir šeimoms.

Dievo žodis (Lk 2, 46-52)

„Pagaliau po trijų dienų rado jį šventykloje, sėdintį tarp mokytojų, besiklausantį jų ir juos beklausinėjantį. Visi, kurie jį girdėjo, stebėjosi jo išmanymu ir atsakymais. Pamatę jį, gimdytojai labai nustebo, ir jo motina jam tarė: „Vaikeli, kam mums taip padarei?! Štai tavo tėvas ir aš su sielvartu ieškome tavęs“. O jis atsakė: „Kam gi manęs ieškojote? Argi nežinojote, kad man reikia būti savo Tėvo reikaluose?“ Bet jie nesuprato jo žodžių.

Jėzus iškeliavo su jais ir grįžo į Nazaretą. Jis buvo jiems klusnus. Jo motina laikė visus įvykius savo širdyje. O Jėzus augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse.“

Mūsų meditacijos scena vyksta kasmetinių religinių piligriminių kelionių į Jeruzalę kontekste. Jėzus dalyvauja savo šeimos paklusime Viešpaties įstatymui.

Pasibaigus šventėms, Nazareto šeima grįžo namo. Tam tikru momentu Marija, nors ir įsivaizduodama, kad vaikas yra su giminaičiais kitoje dalyje karavano, kuris Jėzaus laikais buvo milžiniškas, nusprendžia jo ieškoti ir neranda. Marija ir Juozapas grįžta į Jeruzalę, o jis, paauglys Jėzus yra ten, šventykloje, su mokytojais.

Bet kuri motina, apmąstanti šią ištrauką, gali lengvai suprasti Marijos jausmus tuo metu. Galimybė netekti sūnaus tokia šokiruojanti, kad būtent Marija, tylioji moteris, tuo metu prabyla: „Tavo tėvas ir aš su sielvartu ieškome tavęs!“

Štai pirmoji pamoka. Marijos misija – auklėti savo sūnų, o ne dominuoti. Be abejo, ji norėjo jį išbarti griežčiau. Tačiau žino, kad ugdymo procesas vyksta per pagarbiai išugdytą suvokimą, o ne per smurtinę bausmės prievartą.

Šventasis Raštas sako, kad grįžęs į Nazaretą Jėzus „augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse“. Štai kaip gražiai apibūdinamas auklėjimo, kurį Marija siekia suteikti savo sūnui, tikslas. Dievo ir žmonių akyse reiškia, kad auklėjimas turi būti vientisas. Marija ugdo

Jėzų visapusiškai. Ji žino, kad žinios žmonių akyse bus pilnos tik tada, kai iš tikrųjų bus įsisavintos vertybės Dievo akyse.

Labai dažnai galima rasti šeimų, kurios visomis išgalėmis stengiasi suteikti savo vaikams puikų išsilavinimą. Tai suprantama. Problema ta, kad svajojant įstoti į žymų universitetą, dėmesys sutelkiamas į techninį turinį, o tai dažnai baigiasi esminių humanistinių vertybių ignoravimu.

Mes ugdome kvalifikuotą kartą vadovauti didelėms įmonėms, tačiau trapią ir pažeidžiamą svarbiausiuose žmonių santykiuose. Profesinių aukštumų siekiančius vyrus ir moteris, bet nelaimingus ir netobulus paprastose ir esminėse gyvenimo srityse.

Dievo ir žmonių akyse... čia pasirinkimas yra vientisas. Aukščiausios kokybės techninės žinios, ypač pažeidžiamiausiems visuomenės žmonėms, kuriems reikalinga valstybės pagalba šiam tikslui pasiekti. Tačiau kartu turime teikti pirmenybę žmogiškumo ugdymui ir tikėjimo ugdymui – ramsčiams, kuriais remiasi techninės žinios ir kurie yra esminiai norint visapusiškai realizuoti save ir nenusivilti gyvenime.

Tegul mums padeda Marija, Motina mokytoja, kad visada turėtume visapusiško ugdymosi galimybę.

Refleksijos tekstai

Popiežius Pranciškus

Popiežius Pranciškus aiškiai kalba apie subalansuoto ugdymo svarbą vaiko raidai. Jis turi apimti moralinius, dvasinius ir socialinius gyvenimo aspektus. Toliau jis kalba apie švietimo svarbą ištraukiant žmones iš skurdo ir suteikiant jiems galimybę patiems kurti savo ateitį. Taip pat kalbama apie subsidiarumą – pagrindinį principą, pagal kurį sprendimus priima tie, kurie yra arčiausiai bendruomenės problemų ir rūpesčių ir yra jų labiausiai paveikti.

[...] „Pirmiausia pagalvoju apie šeimas, pašauktas atlikti pirminę ir esminę švietimo misiją. Jos yra pirmoji aplinka, kur išgyvenamos ir perduodamos meilės ir brolybės, draugiškumo ir dalijimosi, dėmesio ir rūpinimosi kitais vertybės. Jos taip pat yra išskirtinė tikėjimą perduodanti aplinka, pradedant nuo tų paprastų atsidavimo veiksmų, kurių motinos moko savo vaikus. Kalbant apie ugdytojus ir mokytojus, kuriems mokykloje ar įvairiuose vaikų ir jaunimo socializacijos centruose tenka svarbi pareiga auklėti vaikus ir jaunimą, jie raginami suvokti, kad jų atsakomybė apima moralinę, dvasinę ir socialinę asmens dimensiją. Laisvės, abipusės pagarbos ir solidarumo vertybes galima perduoti nuo mažens. [...] Kultūros veikėjai ir socialinės komunikacijos priemonės taip pat yra atsakingi už švietimą ir mokymą, ypač šiuolaikinėje visuomenėje, kur prieiga prie informacijos ir komunikacijos priemonių visada yra plačiai paplitusi“.
(FT, 114).

„Kai kurie gimsta turtingose šeimose, gauna gerą išsilavinimą, auga gerai maitindamiesi ar iš prigimties turi išskirtinių gebėjimų. Šiems tikrai nereikės aktyvios valstybės pagalbos ir jiems bus reikalinga tik laisvė. Tačiau akivaizdu, kad ta pati taisyklė negalioja žmogui su negalia, tam, kuris gimė labai neturtingoje šeimoje, tam, kuris gavo prastesnį

išsilavinimą ir ribotus išteklius, kad galėtų tinkamai rūpintis savo ligomis. Jeigu visuomenė yra visų pirma valdoma laisvos rinkos ir efektyvumo kriterijais, jiems nėra vietos joje, o brolybė yra tik dar vienas romantiškas žodis.“ (FT, 109)

„Šis širdingumas, politikos dvasios širdis, visada yra pirmenybė ir meilė menkiausiems, kuri slapta skatina visus veiksmus jų naudai. Tik širdingumui pakeitus mūsų požiūrį ir suvokus kito žmogaus orumą, yra atskleidžiamas ir vertinamas didžiulis vargingųjų orumas, pradedami gerbti jų gyvenimo būdas ir kultūra, todėl jie yra iš tikrųjų integruojami į visuomenę. Šis žvilgsnis yra autentiškos politikos dvasios širdis. Iš ten atsiveriantys keliai skiriasi nuo bedvasio pragmatizmo. Pavyzdžiui, „negalima susidoroti su skurdo problema skatinant kontrolės strategijas, kurios tik nuramina ir paverčia vargšus prijaukintomis ir nekenksmingomis būtybėmis. Kaip liūdna matyti, kad altruistiniais laikomi poelgiai kitą žmogų paverčia pasyvia būtybe! Turi būti įvairių socialinės išraiškos ir socialinio aktyvumo būdų. Švietimas tarnauja šiam keliui, kad kiekvienas žmogus galėtų būti savo likimo architektas. Subsidiarumo principas čia atskleidžia jo vertę, neatsiejamą nuo solidarumo principo. (FT, 187)

Tėvas Henri Kafarelis

Daugelyje savo apmąstymų tėvas Kafarelis kalba apie tėvų, kaip pirmųjų savo vaikų auklėtojų, svarbą ir ragina juos susimąstyti, kaip jie myli savo vaikus. Jis primygtinai reikalauja, kad tėvai niekada nenustotų „auginti“ ir „ugdyti“ savo vaikų. Ugdymas – tai gimusio asmens auginimas, kuriame yra begalybė žmogiškosios tvarkos ir dieviškosios begalybės, suteiktos per krikšto malonę.

„Tėvu būname ne tik tada, kai imamės iniciatyvos pakviesti nemirtingą būtybę gyvenimui. Tėvas turi ir toliau, diena po dienos, duoti gyvybę savo vaikui. Ugdymas yra išplėstinė kūryba. Sukūręs kūną, tėvas turi pažadinti gyvenimui protą, širdį, sąmoningumą. Tai ilgalaikis darbas. Kasdien jis užduos sau klausimą: „Ar aš tikrai esu tėvas? Ar mano pavyzdžiai, mano žodžiai, priekaištai, mano atleidimas, mano reikalavimai, patarimai yra kūrybingi?“

O tai jam prilygsta svarstymui, ar išliks gyvas, nes tik gyvybė yra gyvybės kūrėja. Žmogus dovanoja gyvybę tik atiduodamas savo gyvybę. Atrodo, kad tiek daug tėvų to nepaiso; jie patenkinti, kaip skulptoriai su kalnu rankoje, iškalę būtybę, kurią vadina savo vaiku: tai nėra auklėjimas, ne taip yra suteikiama gyvybė.

Tačiau tėvas ne vienas imasi ir atlieka šį auklėjimo darbą. Šalia jo yra motina. Norint užauginti kaip pagimdyti, reikia dviejų žmonių, susivienijusių meilėje. Tai yra didžioji auklėjimo paslaptis. Intymus tėvo ir mamos bendradarbiavimas yra jo sėkmės sąlyga. Jų tarpusavio meilė yra kasdienė vaiko duona; jei tai iš jo atimama, tarsi dejonė atsiranda jo sielos gelmėse, iš bado mirštančios širdies skundas“.³²

³²Henri Kafarelis. Apie meilę ir malonę, III skyrius – Meilės vaisingumas, „Tėvo pašaukimas“.

„Nerimaujate dėl savo vaikų? Klausiu, ar esate nepatenkinti savimi, o ne jais. Koks pirmas jūsų žingsnis, susidūrus su nesėkmėmis auklėjant? Laikyti atsakingais juos ar kaltinti save? Ar nemanote, kad viską padarėte per greitai? Kol žmogus nepasimeldė – su tuo bebaimiu širdies įkarščiu – kol neatliko atgailos, nėra teisinga sakyti, kad padarė viską: dar ne kažin ką tenuveikė.“³³

Tėvui Kafareliui labai rūpėjo klausimas „Ar tikrai mylite savo vaikus?“ Ką galime atsakyti kaip krikščionys tėvai?

„Būti kompetentingam dar reiškia mylėti Dievą. Labiausiai jį myli ne „tas, kuris šaukia: Viešpatie, Viešpatie...“, bet tas, kuris vykdo jo valią ir bendradarbiauja jo kūryboje. Juk Dievas leido žmonėms tikėti, kad jam reikia jų pagalbos: žemė be artojo darbo neneš derliaus, vaikas netaps žmogumi be išsilavinimo. Tačiau be kompetencijos valstiečiai ar tėvai bus tik apgailėtini pagalbininkai.“³⁴

„Tėvai, nustebę, dejuos ir skūsis nedėkingumu. O gal supras, bet per vėlai, kad jų vaikams nieko netrūko... išskyrus esminį dalyką: tikros meilės. Nes mylėti vaiką – tai nereiškia jį lepinti, pripildyti, tai reiškia jį suprasti, leisti išsiskleisti jo asmenybei.

Jūs esate krikščionys. Todėl svarbu ne tik mylėti savo vaikus, bet ir mylėti juos krikščioniškai. Ir tai yra kažkas kita, nei mokyti juos kelių dorybių, religinių praktikų, švelnaus ankstyvo pamaldumo.

Turime suprasti ir padėti suprasti jiems Kristaus kvietimą. Padėti jiems tapti suaugusiais krikščionimis, kurie į šį kvietimą atsilieps džiaugsminga savo jaunystės laisvės dovana ir leisis į didįjį gyvenimo nuotykią, pasiryžę nepalikti savo Mokytojo vertybių skalės“.³⁵

Marija visapusiškai bendradarbiavo su Dievu šioje meilėje ir pagimdė Dievo Sūnų. Vaidmuo, kurį ji atliko augindama ir auklėdama, buvo visiškai neatlygintinas meilės aktas. Marija vis geriau suprato Jėzų ir jo misiją, besiaiškindama jai apreiškėtas paslaptis ir lydėdama Jėzų jo gyvenimo įvykiuose.

Liudijimas

Šiame liudijime aiškiai matome, koks svarbus yra profesinis išsilavinimas žmonėms, kurie dirba sveikatos srityje, ir tiems, kurie ryžtingai gydė savo vaikus ir gelbėjo jų gyvybes.

„Išsilavinimas mūsų šeimos istorijoje atsirado kaip nuostabi dovana. Be šios aukos būtume netekę dviejų savo vaikų per trumpą laiką. Nežinau, kaip būčiau susidorojusi su tų dienų problemomis. Tačiau aš žinau vieną dalyką: mano santykiai su Marija tapo artimesni ir stipresni.

³³Henri Kafarelis. Apie meilę ir malonę, VII skyrius – Tarnaujant žmonėms, „Mane neramina jūsų nerūpestingumas“.

³⁴Henri Kafarelis. Apie meilę ir malonę, VII skyrius – Tarnaujant žmonėms, „Kompetencijos pareiga“.

³⁵Henri Kafarelis. Apie meilę ir malonę, III skyrius – Meilės vaisingumas, „Ar mylite savo vaikus?“.

Mūsų šeimos gyvenimo kelionė toli gražu nebuvo lengva. Vienam iš mūsų sūnų vėžys buvo diagnozuotas, kai jam buvo 20 metų, o kitą ištiko insultas, kai jam buvo 16 metų. Šie du įvykiai pakeitė mūsų gyvenimą.

Kaip tėvai, mes visada meldėme Dievo, kad mūsų vaikai būtų geros sveikatos. Prisimenu, kad meldžiausi už tai visą gyvenimą, bet medicinos diagnostikos metu taip pat meldžiau jėgų būti su savo sergančiais vaikais. Netikėtai man pavyko daug geriau suprasti Mariją. Matyti sūnų per nukryžiovimą buvo nepakeliama, tačiau ji turėjo tikėti, kad Dievas nugalės šiame traumuojančiame įvykyje. Mes su vyru turėjome padaryti tą patį.

Mūsų vyriausiojo sūnaus atveju chemoterapija ir radioterapija buvo intensyvios: septyni gydymo mėnesiai subjaurojo gražų jaunuolį pačiame jėgų žydėjime. Mes patikėjome savo nuplikusį ir sulysusį sūnų Dievo ir Marijos globai.

Komandos mūsų porai buvo labai svarbios. Mūsų komandos nariai palaikė ryšį, kai aplinkybės mus prislėgė ir prireikė hospitalizacijos. Jie paliko mums maisto, palaikė ryšį su mumis ir leido išsiverkti ant peties. Esu dėkinga, kad prisijungiau prie Komandų 2000 m., nes mes galėjome atsiremti į komandos narių maldas ir rūpestį.

Tačiau rimtesnės šeimos krizės negalėjome numatyti. 2013 m. mūsų jaunesnis sūnus, 16 metų, patyrė smegenų kraujosruvą, dėl kurios ištiko insultas. Kai jis atėjo pas mus pirmą valandą nakties, intuityviai supratau, kad jis turi rimtų sveikatos problemų. Kviesdama greitąją šaukiausi Dievo, kad jį išgelbėtų.

Iš tiesų, visi, išgelbėję jo gyvybę, buvo prieinami, kai mums jų reikėjo – nuo greitosios pagalbos medikų, kurie atpažino jo simptomus namuose, iki neurochirurgo, kuris operavo jo smegenis, bei slaugos skyriaus darbuotojų, kurie stebėjo jo sveikimą.

Šiandien mūsų sūnui 24 metai ir jis yra dovana mums; gyvybės ir sveikatos nebelaikome savaime suprantamu dalyku, o dėkojame Dievui už antrą šansą, kurį gavome „atgimus“ dviem mūsų sūnums.

Mokydamiesi dar turime daug ką atrasti, o ateitis žada didelę pažangą medicinos srityje. Dievas davė mums mokymosi dovaną, ir mes žavimės viskuo, ką jau mokame.

Turime ir toliau plėtoti švietimą, kad jis visiems būtų prieinamas ir visi galėtų pasinaudoti jo teikiama nauda. Išsilavinimo dovana išgelbėjo du mano vaikus. Tegul ji ir toliau įkvepia žmones gerinti gyvenimą. Meldžiame, kad švietimas būtų tinkamai panaudotas, kaip Dievas numatė.“

Poros prisėdimo klausimai

„Net jei tėvams reikalinga mokykla, kuri suteiktų pagrindinį išsilavinimą jų vaikams, jie niekada negali visiškai kažkam perduoti jų dorovinio ugdymo. Emociniam ir doroviniam žmogaus vystymuisi reikia esminės patirties: žinoti, kad savo tėvais galima pasitikėti. Tai yra auklėjimo pareiga: per meilę ir liudijimą ugdyti vaikų pasitikėjimą, jiems įkvėpti meilę ir pagarbą. Kai vaikas, nors netobulas, nebesijaučia tėvams brangus arba nesuvokia, kad jie nuoširdžiai juo rūpinasi, atsiranda gilių žaizdų, dėl kurių jam

kyla daug sunkumų bręstant. Šis trūkumas, šis emocinis apleidimas sukelia gilesnį skausmą nei bet kokia galima bausmė, kurią jis gauna už blogą poelgį.“ (AL, 263)

Tiek popiežius Pranciškus, tiek tėvas Kafarelis kalba apie tėvų ir šeimos vaidmens svarbą auklėjant ir visapusiškai ugdant vaikus.

Šio mėnesio prisėdime be klausimų, susijusių su konkrečiu siekiu, turime apmąstyti, kokį švietimą suteikėme ar teikiame savo vaikams.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Priėmimas

Vedančioji pora: Brangūs broliai ir draugai, sveiki atvykę į šį komandos susitikimą. Pradėkime nuo maldos iš enciklikos Fratelli Tutti (FT, 287):

Malda Kūrėjui

Viešpatie ir žmonijos Tėve,
tu sukūrei visus žmones vienodai orius,
įkvėpk mūsų širdyse brolišką dvasią.
Įkvėpk mus svajoti apie susitikimą, dialogą, teisingumą ir taiką.
Padėk mums kurti sveikesnes visuomenes
ir oresnį pasaulį
be bado, be skurdo, be smurto, be karų.
Tegul mūsų širdys atsiveria
visiems žemės gyventojams ir visoms tautoms,
kad atpažintume gėrį ir grožį,
tavo pasėta kiekviename žmoguje,
kad sukurtume vienybės saitus, bendrus projektus,
bendras viltis. Amen!

Valgymas

Valgymas, kuris yra susitikimo dalis, turi vykti taip, kaip nusprendžia komanda. Tai malonės, susitikimo džiaugsmo, šventės, vaišių ir maldos laikas.

Bendras pasidalijimas

- Pasidalykite per mėnesį patirtais išgyvenimais, kurie buvo reikšmingi asmeniniame, poros ar šeimos gyvenime, ir visų pirma tais, kurie padeda išgyventą tikrovę sugretinti su Evangelija.

- Pasidalykite, kaip buvote paskatinti – individualiai ar kaip pora – šį mėnesį išgyventi „mokytojo“ arba „mokytojos“ dorybę (Kokie tai buvo veiksmai? Kieno atžvilgiu jie buvo atlikti?).

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Skaitymas ir meditacija

Šiam susitikimui siūloma skaityti ir apmąstyti šį Dievo žodį: Evangelija pagal Luką 2, 46-52.

Liturginė malda

Susitikimo dienos mišių atsakomoji psalmė

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis siekiais yra labai svarbus komandos susitikimo momentas. Tai susitikimo su savimi ir su kitais akimirka. Tai savitarpio pagalbos, artumo akimirka, sustiprinanti kiekvieno dvasinę kelionę. Dėl šios priežasties papasakokite,

- kaip šį mėnesį įgyvendinote savo konkrečius siekius.
- kokie konkretūs siekiai pareikalavo „daugiausia mūsų pastangų“ šį mėnesį. Kaip padėjote savo sutuoktiniui šiame dvasiniame kelyje?
- kaip konkretūs siekiai padėjo jums išgyventi „mokytojo“ arba „mokytojos“ dorybę pagal Marijos pavyzdį.

Klausimai temos nagrinėjimui

- Su kokiais iššūkiais susiduriate ar susidūrėte savo vaikų ugdymo procese?
- Ar jūsų šalyje egzistuoja nelygė švietimo srityje? Kodėl vieni turi galimybę gauti visapusišką ir kokybišką išsilavinimą, o kiti – ne?

Baigiamosios maldos

- Malda už kunigo Henri Kafarelį paskelbimą šventuoju
- Magnificat

5 susitikimas. Jie nebeturi sveikatos

1. SUSITIKIMO TIKSLAI

Komandos nariams siūloma:

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

- Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ žmonėms, kurie kenčia nuo tam tikrų ligų.
- Pripažinti, kad yra žmonių, kurie gyvena be minimalių sanitarinių sąlygų.
- Išgyventi Marijos draugiškumą, kai eina susitikti su savo pussesere Elžbieta, kad ją apsaugotų.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

Kai kalbame apie „gerą sveikatą“, dažniausiai galvojame apie savo fizinę sveikatą. Tačiau sveika gyvensena apima daug daugiau. Kad būtume sveiki, turime atsižvelgti į savo kūną, protą ir dvasinį gyvenimą.

Tai senovinis supratimas, kurį randame net Senajame Testamente. Pavyzdžiui, Kunigų knygoje pateikiami nurodymai įvairioms gyvenimo sritims, taigi juos galima laikyti geromis higienos ir sveikatos rekomendacijomis.

Pasaulio sveikatos organizacija sveikatą supranta platesne prasme, kuri neapsiriboja tik ligų nebuvimu, o reiškia visiškos fizinės, psichinės, dvasinės ir socialinės gerovės būseną. Taigi, kad sveikata egzistuotų, turi būti sveika ekologinė, socialinė, mitybos, protinė ir dvasinė aplinka.

Turime atkreipti dėmesį į visas šias sritis ir išlaikyti jų pusiausvyrą, jei norime gyventi visavertį gyvenimą. Tačiau mus apima vis didesnis nerimas, kad mūsų pasaulis prarado ryšius tarp kūno, proto ir sielos sveikatos. Šiandien esame linkę atskirti šias sritis ir tikime, kad galime jas vertinti atskirai.

Nepaisant mūsų šiuolaikinio pasaulio turto, mums vis labiau trūksta sveikatos, ypač kalbant apie netinkamą mitybą, ligas, kurių galima išvengti, psichinę sveikatą, pagyvenusių žmonių ir neįgalųjų priežiūros trūkumą ir net mūsų planetą.

Ligos nieko nediskriminuoja, jos paliečia visus: turtingus, vargšus, vaikus, jaunos, senus. Nors tai ir tiesa, tai nereiškia, kad visi turi vienodas sąlygas puoselėti savo sveikatą ir ieškoti vaistų nuo ligų. Mes gyvename nelygybės pasaulyje, kuriame:

- Sveikatai daugiau įtakos turi ekonominiai ir geopolitiniai sprendimai, o ne žmonių bendruomenės poreikiai.

- Pasaulio tautos gamina pakankamai maisto, kad išmaitintų visus, tačiau daugelis žmonių vis dar miršta iš bado.
- Sveikatos mokymo ir skiepų prieinamumą lemia ne poreikis, o šalies galimybės už tai sumokėti.
- Psichikos sveikatos problemos dažnai yra slepamos bendruomenėje ir yra negydomos.

Apskaičiuota, kad 4,3 milijardo žmonių neturi tinkamos prieigos prie sveikatos priežiūros paslaugų, o tai sudaro šiek tiek daugiau nei pusę pasaulio gyventojų.³⁶

Popiežius Pranciškus aiškiai sako, kad šiuolaikiniame pasaulyje reikia kovoti su šiomis nelygybėmis sveikatos srityje.

„Dažnai pasinerę į semantines ar ideologines diskusijas leidžiame, kad ir šiandien būtų brolių ir seserų, mirštančių iš bado ar troškulio, benamių ar negaunančių sveikatos priežiūros paslaugų. [...] Jie sudaro skubų minimumą.“ (FT, 189)

Tačiau turime žvelgti giliau ir vertinti pacientus „kaip žmones, o ne kaip skaičius“.³⁷ Ligoniai turi veidą ir istoriją, jiems pažįstama kančia, pažeidžiamumas, netikrumas, baimė. Savo stebuklais Jėzus parodė, kad neužtenka išgydyti fizines ligas. Lygiai taip pat svarbu buvo sugrąžinti žmogui visumą. Pasakodamas apie paralyžiuotojo išgydymą, Jėzus klausia: „Kas lengviau – ar pasakyti paralyžiuotam: „Tau atleidžiamos nuodėmės“, ar liepti: „Kelkis, pasiimk neštuvus ir vaikščiok“? (Mk 2,9).

Esame pašaukti būti greta ir lydėti ligonius jų kelionėje, ieškant visapusiško gydymo. Kaip mums sako popiežius Pranciškus,

„Artumas yra tikrai brangus balzamas, teikiantis paramą ir paguodą tiems, kurie kenčia ligoje. Būdami krikščionys artumą išgyvename kaip Jėzaus Kristaus, Gerojo Samariečio, meilės išraišką: jis užjausdamas tampa artimas kiekvienam nuodėmės sužeistam žmogui. Šventosios Dvasios veikimu vienydamiesi su juo esame pašaukti būti gailėtingi kaip Tėvas ir mylėti ypač sergančius, silpnuosius ir kenčiančius brolius.“³⁸

Marijos pėdsakais: draugiškumas

Žvelgdami į Marijos gyvenimą, mes suvokiame jos tobulą draugiškumą Dievo planams. Ji, atsivėrusi Šventosios Dvasios veikimui, kad Žodis taptų kūnu, taip pat parodo, kad yra pasiruošusi priimti netikėtumus, kai Jėzus gimsta tvarte ar bėgant į Egiptą. Ši dorybė buvo būdinga ir tada, kai Jėzaus keliai jai atrodė keisti, pavyzdžiui, sutikus Vaikelį šventykloje ir viešajame gyvenime. Galiausiai pasirengimas būti Bažnyčios Motina, mus vedančia ir lydinčia savo užtarimu.

³⁶Pasaulio sveikatos organizacija. Žiūrėti: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/self-care-health-interventions>

³⁷Popiežiaus Pranciškaus kreipimasis į Katalikų sveikatos apsaugos darbuotojų asociaciją, 2019 m. gegužės 17 d.

³⁸Popiežiaus Pranciškaus žinia 29-osios Pasaulinės ligonių dienos proga (2021 m.)

Matome, kad jos atvirumas Dievui yra jos draugiškumo ir rūpinimosi žmonija šaltinis. Apreiškimo metu Marija apibrėžė save kaip „Viešpaties tarnaitę“, pirmąją jo Sūnaus, kuris „atėjo ne kad jam tarnautų, bet pats tarnauti ir savo gyvybės atiduoti kaip išpirkos už daugelį“, mokinę. (Mt 20,28)³⁹

Istorijoje apie vestuves Kanoje matome šį Marijos draugiškumą. Jos jautrumas leido jai suvokti vyno trūkumą; bet ji tuo neapsiribojo; čia ji taip pat buvo „Viešpaties tarnaitė“, kuri ėmėsi veiksmų kitų, kuriems reikia pagalbos, labui. Tačiau scena, kuri mums turbūt labiausiai parodo Marijos draugiškumą, yra Apsilankymo scena. Pripildyta Šventosios Dvasios, Žodžio Motina iš karto stojo į tarnystę savo pusseserei, kuriai reikia pagalbos.

Toks Marijos draugiškumas reiškia visiško atsidavimo, tobulo paklusnumo Dievo valiai gestą. Galime savęs paklausti: kaip Marija galėjo pasiekti tokią didelę dorybę? Neabejotinai Dievo malonė jai suteikė šią ypatingą dorybę, kad ji galėtų įgyvendinti savo unikalų Dievo Sūnaus Motinos pašaukimą. Dievas suteikė jai ypatingą malonę: Nekaltojo Prasidėjimo.

Be šio savęs atsisakymo, šio pažeminimo, šio savęs menkinimo ir šio visiško draugiškumo Dievo veikimui niekas nebūtų su Marija įvykę.

Todėl apmąstydami Marijos gyvenimą atrandame „meno būti šalia“ pavyzdį, kuriuo mes taip pat esame kviečiami sekti, būdami su tais, kurių sveikata silpna.

Dievo žodis (Lk 1, 35-45)

„Angelas jai atsakė, tardamas: „Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs, ir Aukščiausiojo jėga apgaus tave; todėl ir gimęs iš tavęs bus šventas ir vadinamas Dievo Sūnumi. Tavo giminaitė Elžbieta, kuri buvo laikoma nevaisinga, pradėjo sūnų senatvėje, ir šis mėnuo yra šeštas jai, nes Dievui nėra negalimų dalykų“. Tada Marija atsakė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūnie man pagal tavo žodį“. Ir angelas nuo jos pasitraukė.

Tomis dienomis Marija atsikėlusį skubiai iškeliavo į Judėjos kalnyno miestą. Ji nuėjo į Zacharijo namus ir pasveikino Elžbietą. Vos tik Elžbieta išgirdo Marijos sveikinimą, suspurdėjo kūdikis jos iščiose, o pati Elžbieta tapo kupina Šventosios Dvasios. Ji balsiai sušuko ir tarė: „Palaiminta tu tarp moterų, ir palaimintas tavo iščių vaisius! Iš kur man tai, kad mano Viešpaties motina aplanko mane?! Štai vos tik tavo pasveikinimas pasiekė mano ausis, suspurdėjo iš džiaugsmo kūdikis mano iščiose. Laiminga patikėjusi, nes išsipildys, kas Viešpaties jai pasakyta“.

Marija, sakydama Dievui TAIP, savo iščiose priima Žodį, tapusį kūnu. Taigi Marija pasiskelbia Viešpaties tarnaitė, nes yra pasirengusi paklusti, padaryti vietą Žodžiui, leisti jam gyventi ir augti savyje, kol užpildys visą jos gyvenimą: ji visiškai priklauso Jam. Būtent tokios būsenos ji gauna žinią, kad jos sena pusseserė Elžbieta taip pat nėščia, kaip ir ji. Paslaugios ir draugiškos Marijos, pripildytos Dievo Dvasios, atsakymas negalėjo būti kitoks: ji iškeliuoja. Kur keliuoja? Tarnystės keliu!

³⁹Plg. Popiežius Jonas Paulius II. Enciklika *Redemptoris Mater* apie Švenčiausiąją Mergelę Mariją keliaujančios bažnyčios gyvenime, Nr. 41

Tiesa, nėštumas nėra liga ar negalia. Tačiau tiesa ir tai, kad ir šiandien vyresnei gimdyvei reikia ypatingos priežiūros. O įsivaizduokite visa tai Jėzaus laikais! Marija yra pasiruošusi tarnystei. Ji aplanko su Elžbietą ir lieka su ja tris mėnesius. Ji įveikia savo silpnybes, kad paskatintų savo Sūnų, kuris buvo pradėtas jos iščiose, po kelių metų ištarti: aš buvau ligonis, ir jūs mane aplankėte (plg. Mt 25, 36).

Staigmenos, kurios laikinai mus susilpnina, daro mus trapesniais, gali nutikti bet kuriuo gyvenimo momentu. Didelės rizikos nėštumas, netikėtas nelaimingas atsitikimas, sunki liga ar daugybė kitų netikėtų situacijų paverčia žmones priklausomais ir bejėgiais. Priklausomais nuo tokio pavadinimo vertos sveikatos sistemos, galinčios kokybiškai ir efektyviai reaguoti į tiesioginį poreikį; priklausomais nuo žmonių, pasiruošusių padėti iki šiol paprastose ir įprastose gyvenimo situacijose; priklausomais nuo esančio šalia, draugiško ir palaikančio, galinčio ištarti paguodžiantį žodį.

Marija nukeliavo didžiulį atstumą, kad taptų ta, esančia šalia. Kitaip ir būti negali, nes joje gyvas ryšys su Dievo Žodžiu. O mes? Dievo Žodžio, kuris mums kasdien meta iššūkį, akivaizdoje, kaip mes elgiamės ligonių atžvilgiu?

Reikia pažymėti, kad dažnai tie, kuriems reikia mūsų paslaugumo, yra ne už 100 kilometrų kaip Elžbieta nuo Marijos. Dažnai tie, kuriems reikia pagalbos, yra šalia mūsų, po vienu stogu.

Marija, paslaugioji Dievo Motina, užtark mus, kad būtume jautresni tiems, kuriems mūsų reikia.

Refleksijos tekstai

Popiežius Pranciškus

Popiežius Pranciškus kviečia išeiti už savo ribų, parodyti užuojautą kitų sveikatai ir gerovei. Jis tai taip pat ragina kurti pasaulį, kuriame būtų įveiktos neteisybės sveikatos srityje.

„Tarkime, padarėme pažangą keliais lygmenimis, bet esame neraštingi, kai reikia lydėti, padėti ir remti pačius trapiusius ir silpniausius mūsų išsivysčiusiose visuomenėse. Esame įpratę žiūrėti į kitą pusę, nekreipti dėmesio į situacijas, kol jos nepaveikia mūsų tiesiogiai.“ (FT, 64).

„Be to, kadangi mes visi esame labai apsėsti savo poreikių, tai, kad kažkas kenčia, mums trukdo, mus trikdo, nes nenorime gaišti laiko spręsdami kitų žmonių problemas. Tokie simptomai būdingi visuomenei, kuri serga, nes ji siekia kurti save, atsukdama nugarą kančiai.“ (FT, 65)

„Bet mes greitai pamirštame istorijos, „gyvenimo šeiminkės“, pamokas. Po sveikatos krizės blogiausia reakcija būtų panirti į vartotojišką karštligę ir į naujas savanaudiškos savisaugos formas. Tegul galiausiai būna ne „kiti“, o veikia „mes“! Tegul tai nebus dar vienas rimtas istorijos epizodas, iš kurio mums nepavyko pasimokyti! Tenepamiršime pagyvenusių žmonių, kurie mirė dėl respiratorių trūkumo, iš dalies kaip pasekmė metai iš metų griauamos sveikatos sistemos! Tegul šitiek daug kančių nepraeina be pėdsako,

težengsime žingsnį naujo gyvenimo būdo link ir neabejotinai atrasime, kad esame vieni kitiems reikalingi ir vieni kitiems skolingi, kad žmonija atgimtų su visais veidais, visomis rankomis, visais balsais už sienų, kurias mes sukūrėme!“ (FT, 35)

[...] „Mąstau apie daugelį visame pasaulyje brolių ir seserų, kuriems gydymas nepasiekiamas, nes

jie gyvena varge. Todėl kreipiuosi į visose pasaulio šalyse esančias sveikatos apsaugos institucijas ir vyriausybes, kad jos neapleistų socialinio teisingumo paisydamos vien ekonominių aspektų.“⁴⁰

„Vis labiau suvokiame, kad daugelio ligų būtų galima išvengti, jei daugiau dėmesio būtų skiriama mūsų gyvenimo būdai ir propaguojamai kultūrai. Prevencija – tai aiškus žvilgsnis į žmogišką būtybę ir aplinką, kurioje ji gyvena. Tai reiškia, kad reikia galvoti apie pusiausvyros kultūrą, kurioje visi esminiai veiksniai – išsilavinimas, fizinis aktyvumas, mityba, aplinkos apsauga, iš religinių praktikų kilusių „sveikatos kodeksų“ laikymasis, ankstyva ir tikslinga diagnozė ir kt. – gali padėti mums gyventi geriau ir su mažesniu pavojumi sveikatai.“⁴¹

Tėvas Henri Kafarelis

Tėvui Kafareliui sveika siela yra neatskiriama bendros žmogaus sveikatos dalis. Jis pasakoja, kaip „dvasinė anemija“ veikia tuos, kurie nepuoselėja savo tikėjimo.

[...] „Noriu kalbėti apie šią pusiausvyrą, kuri palaiapsniui nusistovi besimeldžiančiuose. Ne tik dvasinė, bet ir visos asmenybės, viso organizmo pusiausvyra. Nenuostabu, kad žmogaus dvasią pagyvina sąlytis su Dievo Dvasia, kad ne šalia dvasios esantis, o jos persmelktas organizmas, sustiprėjus dvasiai, atgauna gyvybingumą ir pusiausvyrą. Sielos sveikata yra psichinės ir kūno sveikatos sąlyga, tai netgi labiau tikra nei atvirkščiai. Taigi grįžtu prie savo diagnozės: tiek daug įvairių organų ar psichikos ligomis sergančiųjų pirmiausia serga siela, nepakankamai maitinama siela, siela, atkirsta nuo savo gyvųjų šaltinių.“⁴²

Tėvas Kafarelis taip pat perspėja mus dėl pasitenkinimo.

„Šiandien mūsų didžiosiose Vakarų valstybėse reikia paieškoti vargo, kad jį surastum. Žinoma, jis egzistuoja, bet taip stropiai patrauktas iš mūsų kelio! Ligoninės, hospisai įkuriami ne tik tam, kad padėtų ligoniams ir neįgaliesiems, bet ir tam, kad jų žvilgsnis nekeltų grėsmės mūsų komforto troškimui, netrukdytų mums miegoti. „Vartotojų visuomenei“ norisi uždrausti kančios, vargo ir mirties reginį. Bet jei norime likti tiesoje apie savo planetą, neturime per ilgai būti nuošalyje nuo kančių, užsimerkti prieš patetišką ir išganingą klausimą, kurį mums užduoda skausmo ir mirties reginys.“⁴³

⁴⁰Popiežiaus Pranciškaus žinia 28-osios Pasaulinės ligonių dienos proga, 2020 m. vasario 11 d.

⁴¹Popiežiaus Pranciškaus kalba Popiežiškosios kultūros tarybos organizuojamos tarptautinės konferencijos „Unite To Cure“ dalyviams. Karališkoji salė, 2018 m. balandžio 28 d., šeštadienis.

⁴²Henri Kafarelis. Nauji laišakai apie maldą. „Seminaristams“.

⁴³Henri Kafarelis. Nauji laišakai apie maldą. „Didžioji meditacijos knyga“.

Liudijimas

Šį liudijimą pateikė pora, stipriai supurtyta ligos, tačiau atsilaikiusi prieš savo tikėjimo ir dvasingumo supurtymą, pasikliaudama šeimos ir komandos parama.

Kovo mėnesį man buvo diagnozuotas krūties vėžys. Po šios diagnozės sekė operacija, chemoterapija ir radioterapija, visa tai truko aštuonis mėnesius. Tada, kitą dieną po mano pirmojo ketvirčio patikrinimo, mano vyrui Gregui buvo diagnozuota ūminė mieloidinė leukemija.

Dėl to mūsų šeima vėl atsidūrė sūkuryje, pradedant nuo chemoterapijos ir kaulų čiulpų transplantacijos, vėliau sekant daugybei komplikacijų, kylančių dėl nusilpusios imuninės sistemos. Diagnozė iš pradžių mus sukrėtė, o vėliau nugalėjo stoiska mūsų šeimos istorija.

Gregas ir aš gavome unikalios patirties. Per 12 mėnesių abiem buvo diagnozuotas vėžys, tad tapome tuo pat metu ir pacientais, ir slaugytojais. Manau, kad kalbu už mus abu, kai sakau, kad kaip pacientas jautiesi ramus, susikaupęs ir kontroliuojantis padėtį. Tačiau kaip slaugytojas jautiesi bejėgis, negalintis išgydyti kito skausmo ar jam padėti, visiškai nekontroliuojantis padėties. Kaip pacientai ir slaugytojai, galėjome palaikyti ir iš tikrųjų suprasti vienas kitą, o tai atnešė mums vienintelį gyvenimui būtiną dalyką: viltį.

Grego dvasingumas išaugo per 11 su puse jo ligos mėnesių. Šiuo laikotarpiu jis rado paguodą kai kuriose praktikose, su kuriomis jis užaugo, pavyzdžiui, rožinį ir novenas. Abu pasitikome situacija, atsigręždami į savo tikėjimą, prašydami Šventosios Dvasios pagalbos, kuri mums atsakė, suteikdama jėgų susidoroti su situacija.

Tačiau tokios situacijos kaip mūsų negalėjome įveikti vieni. Mūsų komanda nuolat mus palaikė, ji ir toliau man yra atrama mano kelyje. Kaip komanda, kartu išgyvenome daug kovų. Ir galiu tik tikėtis, kad aš taip pat atidaviau meilę, palaikymą ir draugystę, kurią jie suteikė man sunkiais laikais.

Gregas mirė vasario mėnesį, praėjus mažiau nei dvejiems metams po mano diagnozės.

Šiandien aš esu sveika, turiu vaikų ir anūkų, o mano gyvenimas klostosi gerai. Ir tik tos meilės, kuria dalinamės, dėka aš galėjau įveikti fizinę Grego netektį ir dar geriau suprasti meilę, šeimą ir draugus, tapti dar dėkingesne už savo tikėjimą ir už savo egzistavimą.

Didžiausia dovana man buvo gyventi su Gregu 26 metus, o dabar jis bus mano globėju visą man dar likusį gyvenimą.

Siekio prisėsti klausimai

„Laikas, praleistas su ligoniu, yra šventas laikas. [...] Su gyvu tikėjimu prašykime Šventosios Dvasios suteikti mums malonę sugebėti vertinti dažnai nedeklaruojamą pasiryžimą skirti savo laiką tiems broliams ir seserimis, kurie dėl mūsų artumo galėtų pasijusti labiau mylimi ir atjaučiami.“⁴⁴

⁴⁴Popiežiaus Pranciškaus žinia 23-osios Pasaulinės ligonių dienos proga, 2015 m.

Šio mėnesio siekio prisėsti metu, be klausimų, susijusių su konkrečiu siekiu, pora gali apsvarstyti savo norą tarnauti sergantiems šeimos nariams bei draugams ir palaikyti juos.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Priėmimas

Vedančioji pora: Brangūs broliai ir draugai, sveiki atvykę į šį komandos susitikimą. Pradėkime nuo maldos iš enciklikos *Fratelli Tutti* (FT, 287):

Malda Kūrėjui

Viešpatie ir žmonijos Tėve,
tu sukūrei visus žmones vienodai orius,
įkvėpk mūsų širdyse brolišką dvasią.
Įkvėpk mus svajoti apie susitikimą, dialogą, teisingumą ir taiką.
Padėk mums kurti sveikesnes visuomenes
ir oresnį pasaulį
be bado, be skurdo, be smurto, be karų.
Tegul mūsų širdys atsiveria
visiems žemės gyventojams ir visoms tautoms,
kad atpažintume gėrį ir grožį,
tavo pasėta kiekviename žmoguje,
kad sukurtume vienybės saitus, bendrus projektus,
bendras viltis. Amen!

Valgymas

Valgymas, kuris yra susitikimo dalis, turi vykti taip, kaip nusprendžia komanda. Tai malonės, susitikimo džiaugsmo, šventės, vaišių ir maldos laikas.

Bendras pasidalijimas

- Pasidalykite per mėnesį patirtais išgyvenimais, kurie buvo reikšmingi asmeniniame ar poros gyvenime.
- Pasidalykite patirtimi, susijusia su ligomis, patirtomis poroje. Pabandykite pristatyti šių įvykių reikšmę savo gyvenimui ir dvasiniam augimui.

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Skaitymas ir meditacija

Šiam susitikimui siūloma skaityti ir apmąstyti šį Dievo žodį: Marijos apsilankymas pas pusseserę Elžbietą (Lk 1,35-45)

Liturginė malda

Susitikimo dienos mišių atsakomoji psalmė

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis siekiais yra labai svarbus komandos susitikimo momentas. Tai susitikimo su savimi ir su kitais akimirka. Tai savitarpio pagalba, artumo akimirka, sustiprinanti kiekvieno dvasinę kelionę. Dėl šios priežasties papasakokite,

- kaip šį mėnesį įgyvendinote savo konkrečius siekius.
- kokie konkretūs siekiai pareikalavo „daugiausia mūsų pastangų“ šį mėnesį.
- ar konkretūs siekiai jums buvo prevencinė priemonė kovojant su „dvasinės anemijos“ būkle?

Klausimai temos nagrinėjimui

- Jūsų ir jūsų šeimos gyvenimo būdas – maistas, sportas, pomėgiai – ar jie skatina sveiką gyvenimą?
- Pateikite nelygybės sveikatos srityje jūsų mieste ar kaime pavyzdžių. Kaip ši realybė jus palietė kaip porą? Kaip jūs elgėtės?

Baigiamosios maldos

- Malda už kunigo Henri Kafarelį paskelbimą šventuoju
- Magnificat

6 susitikimas. Jie nebesusikalba

1. TIKSLAI

Komandos nariams siūloma:

- Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ pokalbyje tarp individų, porų, šeimų, visuomenėje, mūsų Bažnyčioje, tarp tautų.
- Suprasti, kad radikalizmas ir poliarizacija nekuria susikalbėjimo ir brolybės.
- Patirti ir išgyventi klausymosi ir kalbėjimosi dorybes, žmogiškąjį Marijos jautrumą.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

Enciklikoje *Fratelli Tutti* popiežius Pranciškus padeda pamatus naujam socialiniam sambūviui, kad kartu svajotume apie kitokį pasaulį, kuriame būtų daugiau teisingumo ir brolybės.

Dialogas tarp geros valios žmonių yra vienas iš ramsčių, kad pasaulis pasiektų brolybę, nes gyvenimas yra susitikimo su kitais menas.

Enciklikoje jis mums pateikia įvairias situacijas, kuriose trūksta dialogo arba žmonės nebesugeba susikalbėti.

Pavyzdžiui, kai žmonės susėda pasiklausyti vienas kito, kas būdinga žmonių susitikimui, kas atsitinka? Atrodo, kad gyvename kurčiųjų pasaulyje, nes šiuolaikinio pasaulio greitis, gyvenimo šėlsmas trukdo gerai įsiklausyti į tai, ką sako kitas žmogus. Kai jis įpusėja savo kalbą, mes jau jį pertraukiame ir norime jam atsakyti, kol jis dar nebaigė kalbėti. Turime neprarasti gebėjimo klausytis, sako popiežius. (FT, 48)

Kitas veiksnys, trukdantis arba lėtinantis dialogą tarp žmonių – informacijos kaupimo manija, nekantrus naujienų, dažnai melagingų, ieškojimas socialiniuose tinkluose. Taigi mūsų pokalbiai sukasi apie karščiausias naujienas. Mes nebeišlaikome dėmesio, prasiskverbiančio į gyvenimo širdį, ir nebeatpažįstame, kas yra būtina, kad egzistencija būtų prasminga. Taigi laisvė tampa iliuzija, kurią mums parduoda žiniasklaida, ir yra painiojama su laisve naršyti kompiuteryje. Problema ta, kad brolybės keliu, vietiniu ir pasauliniu, gali eiti tik laisvos dvasios, pasiruošusios tikriems susitikimams, sako popiežius. (FT, 50, 200)

Dar vienas veiksnys, trukdantis dialogui ir sukuriantis netoleranciją, yra pagarbos skirtingoms kultūroms, kurios buvo kuriamos šimtmečiais, trūkumas, dėl kurio mūsų pasaulis gali tapti kultūrinės sklerozės auka. Todėl turime bendrauti, atrasti vieni kitų turtus, vertinti tai, kas mus vienija, ir vertinti skirtumus kaip augimo galimybes gerbiant visus. Popiežius mums sako:

„Būtina kalbėtis kantriai ir su pasitikėjimu, kad asmenys, šeimos ir bendruomenės galėtų perteikti savo kultūros vertybes ir priimti gėrį, kuris ateina iš kitų patirties.“ (FT, 134)

Jis tęsia truputį toliau:

„Kaip nėra dialogo su kitu be asmeninės tapatybės, taip ir tarp tautų nėra atvirumo, jei nėra meilės savo kraštui, savo tautai, savo kultūriniam bruožams.“ (FT, 143)

Ir dar vienas svarbus veiksnys, užkertantis kelią visuotinei brolybei ir bendrojo gėrio akcentavimui viešojoje politikoje, yra dialogo stoka politikoje, tarpdalykinio dialogo, skirto įvairiems dabartinės krizės aspektams spręsti, galinčio įveikti spaudimą ir ydingą inerciją, kuri trukdo būtiniems mūsų visuomenės pokyčiams. (FT, 177-182)

Popiežius Pranciškus pasisako už „socialinį dialogą naujoje kultūroje“, dialogą, kuriame vertinamas visų bendras gėris.

Jis pataria:

[...] „Dialogas tarp kartų, dialogas tarp žmonių, nes visi esame žmonės, gebantys duoti ir gauti, išlikdami atviri tiesai. Šalis auga, kai konstruktyviai bendrauja jos įvairūs kultūriniai turtai: populiarioji kultūra, universitetinė kultūra, jaunimo kultūra, meninė ir technologinė kultūra, ekonominė kultūra ir šeimos kultūra bei žiniasklaidos kultūra.“ (FT, 199)

Popiežius Pranciškus mūsų visuomenę dažnai apibūdina kaip tokią, kurioje „balso tonas labai pakeltas“, „kur šaukiama namuose ir gatvėje“, kurioje egzistuoja „žodinis smurtas kalbant“. To pasekmė – „šis smurtas auga ir tampa pasauliniu smurtu“, todėl šiandien „mes kariaujame“. Jis tai vadina „trečiuoju pasauliniu karu“.

Kaip pavyzdį paimdamas politinius debatus per rinkimų kampanijas, kai kalbėtojas negali ir nemoka užbaigti sakinio, jis sako, kad „laikraščiuose matome, kaip žmonės įžeidinėja vieni kitus“. Ir daro išvadą, kad „politika niekada nebuvo tokio žemo lygio“ ir kad taip „prarandame socialinio konstravimo, socialinio sambūvio jausmą, nes socialinis sambūvis remiasi dialogu“.

Popiežius Pranciškus teigia, kad reikia „nuleisti toną, mažiau kalbėti ir daugiau klausytis“ ir kad yra daug „priemonių kovojant su prievarta, bet pirmoji priemonė yra ta, kad prieš ginčydami turime kalbėtis“. „Kara prasideda ne lauke, jie prasideda mūsų širdyse. Kai nesugebu atsiverti kitiems, gerbti kitus, pasikalbėti su savo artimu, tada prasideda karas.“⁴⁵

Mes neturime pamiršti, kad santuokinio dialogo (Pareigos prisėsti) praktika mūsų judėjime yra ryškus jo pedagogikos bruožas, nes tai svarbi priemonė, padedanti poroms augti meilėje savo sutuoktiniui, Dievui ir kitiems, einantiems šventumo keliu.

Marijos pėdsakais: klausymasis ir kalbėjimas

Tarp pagrindinių Bažnyčios pripažintų Marijos nuostatų ar dorybių yra jos gebėjimas klausytis, priimti ir apmąstyti Dievo Žodį savo širdyje. Tai matome įvairiuose Biblijos tekstuose (plg. Lk 2,19.39.51b), kuriuose sakoma, kad Marijos tikėjimas, išmintis, malonė ir dvasinis „ūgis“ taip pat augo visą jos gyvenimą.

⁴⁵Popiežiaus Pranciškaus atsakymai į mokinių klausimus. Popiežiaus Pranciškaus kalba ROMA TRE universitete. 2017 m. vasario 17 d., penktadienis.

Marija ne tik klausėsi, bet ir išgirdo, kad galėtų greitai realizuoti savo gyvenime tai, ką girdi iš Dievo. Dėl to, kad klausėsi, jai pavyko besąlygiškai įsijungti kaip pirmajai mokinei į Jėzaus gyvenimą.

Būtent dėl šių priežasčių Marija yra mokinystės ir tikėjimo augimo pavyzdys, jai tvirtai ir su pasitikėjimu atsakius „taip“ Dievui, kuris į ją kreipėsi per angelą Gabrielių. Todėl Marija yra pirmoji tarp tų, kurie „girdi Dievo žodį ir jį įgyvendina“.

Dialogo sąlyga – mokėjimas klausytis, nes klausytis kito reikia kantrybės ir dėmesio. Tik tie, kurie moka tylėti, kaip Marija, moka klausytis.

Kaip sako popiežius Pranciškus,⁴⁶

„Kalbėdami negalime klausytis, todėl patylėkime. Klausykime Dievo, išklausykime brolių ar seserį, kuriems reikia pagalbos, išklausykime draugą, šeimos narį. Pats Dievas yra gražiausias įsiklausymo pavyzdys: kiekvieną kartą, kai meldžiamės, jis mus išklauso, nieko neklausdamas ir netgi aplenkia mus ir imasi iniciatyvos, atsižvelgdamas į mūsų pagalbos prašymus. Gebėjimas klausytis, kurio pavyzdys yra Dievas, skatina griauti nesusipratimų sienas, kurti bendravimo tiltus, įveikti izoliaciją ir uždaramą mūsų mažame pasaulyje. kažkas pasakė: norint sukurti taiką pasaulyje, reikia ausų, reikia žmonių, kurie moka klausytis, o iš to išplaukia dialogas.“

Marija mums taip pat yra pavyzdys tos, kuri moka išklausyti kitus ir jų rūpesčiuose eiti greta, kaip ji buvo su apaštalais po Sekminių. Klausymasis ir dialogas yra Dievo dovanos, leidžiančios mums mesti iššūkį ir kartu sužmoginti žmonių santykius bei įveikti nesusipratimus.

Pokalbis suartina ne tik žmones, bet ir širdis, nes būtent pokalbyje gimsta draugystė, bičiulystė, tikra meilė ir žmogaus įvertinimas.

Prašykime Marijos, kad santuokoje mums nepritrūktų gebėjimo išklausyti, nes tai yra paprasčiausia meilės apraiška sutuoktiniui. O paskui dar ir pokalbio, nes jis leidžia pažinti ir suprasti kito poreikius, priimti Dievo valią savo širdyse ir būti pasiruošusiems vykdyti jo valią.

Dievo žodis (Lk 1, 26-38)

„Šeštame mėnesyje angelas Gabrielius buvo Dievo pasiųstas į Galilėjos miestą, kuris vadinasi Nazaretas, pas mergelę, sužadėtą su vyru, vardu Juozapas, iš Dovydo namų; o mergelės vardas buvo Marija. Atėjęs pas ją, angelas tarė: „Sveika, malonėmis apdovanotoji! Viešpats su tavimi!“ Išgirdusi šiuos žodžius, ji sumišo ir galvojo sau, ką reiškia toks sveikinimas. O angelas jai tarė: „Nebijok, Marija, tu radai malonę pas Dievą! Štai tu pradėsi įsčiose ir pagimdysi sūnų, kurį pavadinsi Jėzumi. Jisai bus didis ir vadinsis Aukščiausiojo Sūnus. Viešpats Dievas duos jam jo tėvo Dovydo sostą; jis viešpataus Jokūbo namuose per amžius, ir jo viešpatavimui nebus galo“.

⁴⁶Popiežius Pranciškus. Kalba „Telefono Amico Italia“ savanoriams, Klemenso salėje, 2017 m. kovo 11 d. (Kalba tik portugalų, ispanų ir italų kalbomis. (Redakcijos vertimas).

Marija paklausė angelą: „Kaip tai įvyks, jeigu aš nepažįstu vyro?“ Angelas jai atsakė: „Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs, ir Aukščiausiojo galybė pridengs tave savo šešėliu; todėl ir tavo kūdikis bus šventas ir vadinamas Dievo Sūnumi. Antai tavoji giminaitė Elžbieta pradėjo sūnų senatvėje, ir šis mėnuo yra šeštas tai, kuri buvo laikoma nevaisinga, nes *Dievui nėra negalimų dalykų*“. Tada Marija atsakė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei“. Ir angelas pasitraukė.“

Marija mums pateikia puikų klausymosi ir dialogo pavyzdį Apreiškimo metu. Žvelgdami į sceną Nazarete, matome jauną moterį namuose įprastą jos gyvenimo dieną. Staiga ji išgirsta pasisveikinimą: „Sveika, malonėmis apdovanotoji! Viešpats su tavimi!“

Žinome, kad Izraelio tauta laukė Mesijo atėjimo. Tačiau taip pat žinome, kad daugelis tikėjosi, kad jo atvykimas bus pergalingas. O Dievas, priešingai, pasirenka žmogiškąjį dialogo procesą, kad taptų žmogumi nuo pat pradžių.

Marija, kaip ir galima tikėtis iš jaunos merginos, buvo sukrėsta, sutrikusi, galvodama apie sveikinimą.

Tačiau būdama subrendus, ji pradeda nuostabų klausymosi ir dialogo procesą. Savo nuolankumu Marija jaučiasi maža, bet supranta, kad Dievo pasiuntinys turi jai kai ką labai svarbaus perduoti. Ji nori tarnauti Dievui visa širdimi ir siela, bet nori suprasti, nori sąmoningai ir laisvai apsispręsti, o dialogo procesas suteikia tam būtinas sąlygas.

Sveikas dialogas suponuoja ramybę ir pagarbią laisvę. Marija klausia angelo: „Kaip tai atsitiks?“

Ji nori paaiškinimų, kuriuos gali gauti tik klausymo ir dialogo keliu. Arkangelas ją nuramina ir paaiškina priežastis. Marija, gerai žinanti mesijines pranašystes, šiame dialogo procese supranta, kad ji bus Mesijo Motina. Ji negaišta atsakydama „taip“, visiškai laikydamasi Dievo valios: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei.“

Marijos elgesys gali mus daug ko išmokyti. Ypač kai gyvename poliarizacijos ir netolerancijos laikais.

Marija, klausymosi ir pokalbio Motina,

„Atverk mūsų ausis: mokyk mus klausytis tavo Sūnaus Jėzaus žodžio tarp tūkstančio šio pasaulio žodžių; išmokyk mus, kaip įsiklausyti į realybę, kurioje gyvename, į kiekvieną sutiktą žmogų, ypač į tuos, kurie yra vargingiausi, nuskurdę, patiria sunkumų.“⁴⁷

⁴⁷Popiežiaus Pranciškaus žodžiai. Rožinio deklamavimas Marijos mėnesio pabaigoje. Šv. Petro aikštė, 2013 m. gegužės 31 d.

Refleksijos tekstai

Popiežius Pranciškus

Popiežiaus Pranciškaus enciklikos *Fratelli Tutti* šeštas skyrius skirtas dialogo ir socialinės draugystės temai. Pirmasis popiežiaus rūpestis yra apibrėžti, kaip mes suprantame arba turėtume suprasti žodį „dialogas“ arba veiksmąžodį „kalbėtis“:

„Priartėti, išreikšti save, klausytis vienas kito, žiūrėti vienas į kitą, pažinti vienas kitą, bandyti suprasti vienas kitą, ieškoti sąlyčio taškų – visa tai apibendrina veiksmąžodis „kalbėtis“.“

Popiežius tęsia:

„Norėdami susitikti ir padėti vieni kitiems, turime kalbėtis. Neverta sakyti, kam reikalingas dialogas. Įsivaizduokite, koks būtų pasaulis be kantraus dialogo daugybės kilnių žmonių, kurie palaikė šeimų ir bendruomenių vientisumą. Atkaklus ir drąsus dialogas nepatenka į antraštes kaip nesutarimai ir konfliktai, bet tyliai padeda geriau gyventi pasauliui labiau, nei galime įsivaizduoti.“ (FT, 198)

Popiežius tvirtina, kad dialogo negalima painioti su karštligišku apsikeitimu nuomonėmis socialiniuose tinkluose (FT, 200), o dialogo stoka atsiranda tada, kai niekam nerūpi bendras gėris, o priešingai – siekis gauti asmeninės naudos ar primesti savo mąstymo būdą. (FT 202)

Taigi dialogas turi būti kuriamas kartu.

„Autentiškas socialinis dialogas suponuoja gebėjimą gerbti kito požiūrį, priimant galimybę, kad jame yra koks nors įsitikinimas ar teisėtas interesas. Dėl savo tapatybės kitas žmogus turi kuo prisidėti. Ir pageidautina, kad jis pagilintų arba atskleistų savo požiūrį, kad viešojoje diskusijoje būtų dar išsamesnė. Žinoma, kai žmogus ar grupė elgiasi taip, kaip galvoja, tvirtai laikosi vertybių, įsitikinimų ir ugdo mintį, tai vienaip ar kitaip bus naudinga visuomenei. Tačiau tai pasiekama tik tiek, kiek šis procesas vyksta dialogo ir atvirumo kitiems dvasia. Iš tiesų, „tikroje dialogo dvasioje ugdomas gebėjimas suprasti to, ką kitas sako ir daro, prasmę, nors to negalima laikyti savo įsitikinimu. Taip tampa įmanoma būti nuoširdiems, neslėpti to, kuo tikime, nesiliauti kalbėtis, ieškoti sąlyčio taškų, o svarbiausia – dirbti ir kovoti kartu“. Vieša diskusija, jei ji tikrai suteikia erdvės kiekvienam ir nemanipuliuoja informacija bei jos neslepia, yra nuolatinis tramplinas, leidžiantis geriau pasiekti tiesą ar bent jau geriau ją išreikšti. Tai neleidžia įvairioms grupėms užtikrintai ir savarankiškai laikytis savo tikrovės sampratos ir ribotų interesų. Įsitinkime, kad „skirtumai yra kūrybingi, jie sukuria įtampą, o įtampos sprendimas yra žmonijos pažanga!“ (FT, 203)

„Pliuralistinėje visuomenėje dialogas yra tinkamiausias būdas pripažinti tai, kas visada turi būti tvirtinama ir gerbiama, nepriklausomai nuo aplinkybių nulemtų sutarimų. Kalbame apie dialogą, kurį reikia praturtinti ir nušviesti faktais, racionaliais argumentais, skirtingomis perspektyvomis, papildyti įvairiomis žiniomis ir požiūriais, apie dialogą, kuris neatmeta įsitikinimo, kad galima prieiti prie tam tikrų elementarių tiesų, kurių visada reikia arba reikėtų laikytis. Pripažinimas, kad egzistuoja nuolatinės

vertybės, net jei jas ne visada lengva pažinti, socialinei etikai suteikia tvirtumo ir stabilumo.“ [...] (FT, 211)

„Gyvenimas yra susitikimo menas, nors gyvenime yra tiek daug nesutarimų“. Keletą kartų kviečiau plėtoti susitikimo kultūrą, kuri peržengtų konfliktuojančią dialektiką. Tai gyvenimo būdas, kuriuo siekiama suformuoti šį daugialypį poliedrą, turintį daug pusių, bet kartu sudarantį vienetą, kupiną niuansų, nes „visuma didesnė už dalį“. Poliedras atstovauja visuomenei, kurioje

skirtumai sugyvena vienas kitą papildydami, praturtindami ir šviesdami, net jei tai sukelia diskusijas ir nepasitikėjimą. Iš tiesų, iš kiekvieno galime ko nors pasimokyti, niekas nėra nenaudingas, nieko nėra per daug. Tai reiškia, kad periferija turi būti integruota. Tas, kuris joje gyvena, turi kitą požiūrį, jis mato tikrovės aspektus, kurių nepripažįsta centrinė valdžia, kuri priima lemtingiausius sprendimus. (FT, 215)

Tėvas Henri Kafarelis

BENDRAVIMAS⁴⁸

„Meilė tarp vyro ir moters, ši meilė, kuri pasireiškia laime, yra abipusiškumas, dialogas, mainai, visiškas bendravimas. Štai kas yra nauja tiems, kurių meilė dar jauna. [...]

[...] Vienatvė juos mokė negatyvia prasme to, ko šiandien meilė moko pozityviai: kad bendravimas yra gilus būties dėsniškas, kad žmogus yra „santykiniškas“. Žmogus egzistuoja tikrai asmenine egzistencija tik tiek, kiek jis egzistuoja kitam – plačiaja prasme, kurią šiuolaikiniai filosofai suteikia posakiui egzistuoti kažkam... Nuo šiol jie tai žino ir visi sako: „Aš egzistuoju, kai egzistuoju tau!“

Bendrauti, bendrauti dvasia, iš dvasios į dvasią yra nuostabi patirtis. Tačiau žmogus yra įkūnyta dvasia. Šis bendravimas vyksta per kūnus. Žvilgsnis, šypsena, rankos paspaudimas, kūno dovana – viskas tampa bendravimo priemone. Elgesys, gestai kaip ir žodžiai yra įkraunami prasme. Vis tiek reikia, kad dvasia norėtų dalyvauti visose šiose kūno veiklose, išlystų į jas, kad jas pakeistų, pasirūpintų, kad jos neišsigimtų į pročius, į automatizmą arba, kas būtų dar blogiau, būtų vien kūniško instinkto išraiška.

[...] Bendravimas turi vykti ne tik tuomet, kai lengva ir malonu būti drauge, bet ir visą gyvenimą. Ir jei iš pradžių atrodė, kad nieko nėra paprasčiau – kad tai tarsi palengvėjimas – labai greitai suprantame, kad bendravimas, kokio reikalauja meilė, nueina kur kas toliau, nei manėme. Tai daug daugiau nei veiksmazodžio „mylėti“ asmenavimas, nei keitimasis emocijomis, jausmais, lengvomis mintimis; turi būti išlaisvinta jo gilioji esybė, jo intymus aš, o tam reikia atrasti jį tokį, koks jis yra, su jo turtais ir vargais. Ir ne tik tada, kai malonu, bet ir kiekvieną akimirką, turime svetingai priimti kito žmogaus buvimą, žodžius, atsidavimą.

⁴⁸Aukso žiedas. SANTUOKA, KELIAS LINK DIEVO. 1964 m. gegužės–rugpjūčio mėn. specialus nr. 117-118 (179–200 psl.). „Bendravimas“.

Taip, bendravimas net ir tarp mylinčių vienas kitą yra sunkus, kartais žiaurus. Tačiau jo žiaurumas – auklėtojo, kuris verčia būtybę pranokti save, panaudoti visas savo galimybes, žiaurumas. Kas sutinka bendrauti, tas atsiranda būtyje. Kas atsisako, pasmerkia save uždušimui. Tiesą sakant, tik meilei pavyksta padaryti stebuklą, kad žmonės, šios gyvos sienos, komunikuotų, nuo tada, kai Adomas atsiskyrė nuodėme nuo kūrinijos, atsiribodamas nuo Dievo.“ [...]

Liudijimas

Šiame liudijime aiškiai matome, kad pradinį dialogo trūkumą, sukeltą sunkumų ir kančių, galima įveikti atveriant širdis pagarbiam ir mylinčiam dialogui.

Esu vyriausia iš keturių dukterų ir vos paaugusi padėjau tėvui ką nors sutvarkyti namuose arba ką nors statyti sode priešais namą. Man patiko dirbti su juo. Aš įgijau daug praktinių įgūdžių, kai jis man aiškino, ką daro, ir stebėdama, kaip jis naudoja įrankius darbui atlikti.

Jis pasakodavo istorijas apie savo vaikystę kitoje šalyje, o aš žavėjausi tuo, ką jis moka padaryti. Mūsų kartu praleistas laikas buvo ypatingas, ir aš žinojau, kad mano pagalba buvo vertinama. Tiesą sakant, žinau, kad ši patirtis padarė įtaką mano karjerai, kurią pasirinkau baigusi mokyklą.

Vėliau mano seserys tapo tėvo pagalbininkėmis. Nebenorėjau jam padėti, nes buvau užsiėmusi savo pačios idėjomis ir veikla. Išties daug laiko teko skirti mokymuisi, vėliau – studijoms universitete.

Paauglystėje prisikūriau idėjų apie tai, kaip norėčiau gyventi, ir jos skyrėsi nuo tų, kurias, mano nuomone, turėjo tėvas. Pradėjome ginčytis ir atrodė, kad negalime dėl nieko sutarti. Mes atkakliai laikėmės savo skirtingų požiūrių į viską ir taip savo namuose sukėlėme daug nereikalingo streso ir pykčio. Ši įtampa išaugo tiek, kad nebenorėjau daugiau kalbėtis su savo tėvu ir tikrai būčiau jo neklausius, net jei jis būtų bandęs būti malonus ir kupinas meilės.

Pusbrolis papasakojo apie darbą, kurį galėčiau dirbti kitame mieste. Man tai atrodė puiki galimybė ir galbūt būdas tapti savarankiškesnei ir brandesnei.

Mano mama apsidžiaugė dėl manęs, o tėvas nenorėjo, kad ten vykčiau. Mačiau, kad jis nerimauja dėl mano saugumo, bet norėjau, kad jis manimi pasitikėtų ir jaustųsi gerai man persikėlus į kitą miestą.

Supratau, kad turiu pradėti klausytis jo rūpesčių ir tada jį patikinti, kad juos gerbiu. Buvo keletas pokalbių, kurių metu abu atidžiai klausėmės vienas kito ir pasidalinome savo viltimis bei rūpesčiais. Vėliau jis džiaugėsi, kad ėmiausi darbo, ir nusiramino sužinojęs, kad gyvensiu su pussesere ir jos šeima.

Evangelijoje pagal Luką girdime, kaip Marija aplankė savo pusseserę Elžbietą prieš gimstant jų kūdikiams. Skaitydamas supratau, kad be klausymo negali būti dialogo. Elžbieta išgirdo Marijos sveikinimą ir su entuziazmu bei meile atsakė: „Tu labiausiai palaiminta iš visų moterų, ir palaimintas tavo iščių vaisius.“

Šiame skaitinyje aprašyti Marijos santykiai su Elžbieta yra galingas priminimas, kad tikrą ir meilės kupiną dialogą galima pasiekti tik tada, kai klausomės atvira ir pasitikinčia širdimi.

Mano tėvas ir aš išmokome sunkiai šią pamoką. Mes be reikalo kentėjome savo širdyse ir sukėlėme nereikalingų sukretimų savo šeimoje, nes buvome per daug užsispyrę, kad klausytume vienas kito ir gerbtume skirtingus požiūrius.

Dėkoju Dievui, kad išmokome klausytis vienas kito ir tokiu būdu išgydyti savo santykius.

Siekio prisėsti klausimai

„Dialogas yra privilegijuotas ir nepakeičiamas būdas gyventi, išreikšti ir brandinti meilę santuokiniame ir šeimos gyvenime. Tačiau tai reiškia ilgą ir nelengvą mokymąsi. Vyrų ir moterų, suaugusiųjų ir jaunuolių bendrauja skirtingai, vartoja skirtingas kalbas, jų elgesio principai skirtingi. Klausimų uždavimo būdas, atsakymo būdas, pokalbio tonas, momentas ir daugelis kitų veiksnių gali sąlygoti bendravimą. Be to, visada reikia ugdyti tam tikras nuostatas, kurios išreiškia meilę ir palaiko autentišką pokalbį.“ (AL, 136)

Šio mėnesio Pareigoje prisėsti, be klausimų, susijusių su konkrečiu siekiu,

- paaiškinkite, kaip dialogas jums padėjo krizinėse situacijose.
- prisiminkite laikus, kai pokalbių stoka kenkė jūsų santykiams.
- apmąstykite savo, kaip poros, pokalbių kokybę.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Priėmimas

Vedančioji pora: Brangūs broliai ir draugai, sveiki atvykę į šį komandos susitikimą. Pradėkime nuo maldos iš enciklikos *Fratelli Tutti* (FT, 287):

Malda Kūrėjui

Viešpatie ir žmonijos Tėve,
tu sukūrei visus žmones vienodai orius,
įkvėpk mūsų širdyse brolišką dvasią.
Įkvėpk mus svajoti apie susitikimą, dialogą, teisingumą ir taiką.
Padėk mums kurti sveikesnes visuomenes
ir oresnį pasaulį
be bado, be skurdo, be smurto, be karų.
Tegul mūsų širdys atsiveria
visiems žemės gyventojams ir visoms tautoms,

kad atpažintume gėrį ir grožį,
tavo pasėta kiekviename žmoguje,
kad sukurtume vienybės saitus, bendrus projektus,
bendras viltis. Amen!

Valgymas

Valgymas, kuris yra susitikimo dalis, turi vykti taip, kaip nusprendžia komanda. Tai malonės, susitikimo džiaugsmo, šventės, vaišių ir maldos laikas.

Bendras pasidalijimas

- Pasidalykite per mėnesį patirtais išgyvenimais, kurie buvo reikšmingi asmeniniame, poros ar šeimos gyvenime, ir visų pirma tais, kurie padeda išgyventą tikrovę sugretinti su Evangelija.
- Pasidalykite, kaip buvote paskatinti – individualiai ar kaip pora – šį mėnesį patirti įvairias klausymosi ir pokalbio formas.

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Skaitymas ir meditacija

Šiam susitikimui siūloma skaityti ir apmąstyti šį Dievo žodį: Apreiškimas (Lk 1, 26-38)

Liturginė malda

Susitikimo dienos mišių atsakomoji psalmė.

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis siekiais yra labai svarbus komandos susitikimo momentas. Tai susitikimo su savimi ir su kitais akimirka. Tai savitarpio pagalbos, artumo akimirka, sustiprinanti kiekvieno dvasinę kelionę. Dėl šios priežasties papasakokite,

- kaip šį mėnesį įgyvendinote savo konkrečius siekius.
- kokie konkretūs siekiai pareikalavo „daugiausia mūsų pastangų“ šį mėnesį.
- kaip konkretūs siekiai padėjo mums gyventi klausymosi ir dialogo dorybe, sekant Marijos pavyzdžiu.

Klausimai temos nagrinėjimui

Dialogas yra nemokama dovana, išsauganti gražius dalykus, bendrus su kitais žmonėmis. Jis ugdo mūsų gebėjimą suprasti prasmę to, ką kitas sako, galvoja ir daro. Šia prasme galime apmąstyti šiuos klausimus:

- Kokios kliūtys mūsų šeimoje riboja atvirą poros pokalbį ir pokalbį su vaikais?
- Kokios kliūtys mūsų komandoje riboja atvirą ir konstruktyvų dialogą, galintį skatinti abipusę pagalbą ir kiekvieno dvasinį bei žmogiškąjį augimą?

- Ką reiškia susiskaldžiusioje ir poliarizuotoje visuomenėje būti įsiklausymo ir dialogo liudytoju pagal Marijos pavyzdį?

Baigiamosios maldos

- Malda už kunigo Henri Kafarelį paskelbimą šventuoju
- Magnificat

7 susitikimas. Jie nebeturi draugijos

1. TIKSLAI

Komandos nariams siūloma:

- Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ tiems, kurie jaučiasi vieniši.
- Suvokti, kad yra skirtumas tarp vienatvės ir atskirties.
- Patirti Marijos rimties prieš Kryžių dorybę.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

„Būti vienam“ ir „jaustis vienišam“ yra labai skirtingi dalykai. Kai kuriose kalbose šių dviejų patirčių jausmams išreikšti yra net skirtingi žodžiai.

- „Būti vienam“ apibūdina teigiamą patirtį būnant vienam, kartais pasirinktą paties žmogaus. Pavyzdžiui, norint tylos, pamąstyti, medituoti ar melstis. Štai kas kai kuriose lotynų kultūrose vadinama vienatve.
- „Jaustis vienišam“ apibūdina neigiamas emocijas, susijusias su buvimu vienam dėl atskirties ir atsiskyrimo. Tai yra tikroji žodžio „vienatvė“ reikšmė.

Iš šių įžvalgų matome, kad galima būti vienam ir nebūtinai jaustis vienišam. Siekimas pabūti vienam gali būti svarbi mūsų dvasinės kelionės ir emocinės pusiausvyros praktika.

Jėzus gerai suprato „vienatvėje“ praleisto laiko svarbą tyliam apmąstymui. Šventajame Rašte gausu tokių pavyzdžių:

- „Anksti rytą, gerokai prieš aušrą, Jėzus atsikėlęs nuėjo į nuošalią vietą ir ten meldėsi.“ (Mk 1, 35).
- „Tai išgirdęs, Jėzus valtimi nuplaukė į dykvietę, į vienumą. Minios sužinojo ir iš miestų pėsčiomis nusekė paskui.“ (Mt 14, 13).
- „Tomis dienomis Jis užkopė į kalną melstis ir ten praleido visą naktį, melddamasis Dievui.“ (Lk 6, 12).

Taigi suprantame, kad galime būti apsupti žmonių arba prisijungę prie daugybės socialinių tinklų ir vis dėlto jausti gilią vienatvę dėl tikro žmogiško ryšio stokos.

„Viena didžiausių žmogaus patiriamo skurdo rūšių yra vienišumas. Atidžiau pažvelgus, iš atskirties, buvimo nemylimam ar sunkumo mylėti kyla ir kitos skurdo rūšys, įskaitant ir materialinį. Skurdą dažnai pagimdo Dievo meilės atstūmimas, pirmapradis tragiškas užsisklendimas savyje, tikintis pasitenkinti vien savimi ar manant, jog žmogus atsitiktinai atsiradusioje visatoje yra tik nereikšmingas ir laikinas reiškinytis, „svetimšalis“. Žmogus yra susvetimėjęs, kai būna vienas ar atsiriboja nuo tikrovės, kai atsisako mąstyti ir tikėti Pagrindą. Visa žmonija yra susvetimėjusi, kai

patiki save vien žmogiškiems planams, ideologijoms ir klaidingoms utopijoms. Šiandien žmonija atrodo labiau sąveikaujanti nei vakar: šis didesnis artumas turi virsti tikra bendryste. Tautų vystymąsi pirmiausia lemia, ar jos suvokia save kaip vieną šeimą, kuri bendradarbiauja tikros bendrystės dvasia ir kurią sudaro subjektai, ne vien tiesiog gyvenantys vienas šalia kito.“⁴⁹

Šventoji Motina Teresė iš Kalkutos, padėdama Indijos gatvėse vargšams, alkaniems ir ligoniams, kurie buvo apleisti ir neturėjo šeimos, suprato, kad didžiausia žmonių kančia yra būti vienam, nesijausti mylimam, nieko neturėti: „*Yra baisus meilės alkis*.“⁵⁰

Pagalvokite, koks vienišas jautėsi Jėzus savo agonijos Getsemanės sode metu ir kai Petras tris kartus jo išsižadėjo. Įsivaizduokite vienatvės jausmą, kuris jį privertė sušukti: „Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane palikai? “. (Mk 15,34). Ant kryžiaus Jėzus „*patiria visas blogiausias mūsų sielos būsenas: nesėkmę, visų atstūmimą, draugų išdavystę ir netgi Dievo apleidimą. Patiria savo kūnu labiausiai žalojančius mūsų prieštaravimus ir tokiu būdu juos atperka, juos perkeičia*.“⁵¹

Socialinis atsiribojimas dėl COVID-19 pandemijos daugelyje šalių sukėlė vienatvę. Žmonės, kurie galbūt niekada anksčiau nepažino vienatvės, netikėtai prarado ryšį su šeima, draugais ir parapijos bendruomene. Technologijos tapo priemone, kuria mes bendraujame su kitais. Daug kur net mišiose dalyvauti buvo galima tik internetu. Socialinė izoliacija, nors vienu metu net rekomenduota mokslininkų, parodė savo neigiamą poveikį žmonių sveikatai.

Tačiau, be abejonės, tai buvo ir apmąstymų momentas apie dalykus, kurie tikrai svarbūs mūsų gyvenime. Daugelis tai vertino kaip brangią galimybę sulėtinti tempą ir daugiau dėmesio skirti savo dvasiniam gyvenimui kontempliacijoje ir tyloje, kaip būdą pabūti su Dievu ir klausytis širdimi. Jie atrado „vienatvę“, o ne izoliaciją.

Priklausymas Dievo Motinos komandoms suteikia mums galimybę išvengti atskirties ir taip pat moko su ja susitikti. Jis mums siūlo bendruomenę žmonių, kurie dalijasi mūsų džiaugsmiais ir sunkumais. Komanda mums tampa kaip šeima. Kaip ir kiekvienoje šeimoje, turime būti jautrūs kitų komandos narių poreikiams. Kaip Bažnyčios šeima, mes taip pat turime ieškoti ir tarnauti aplinkiniams, kurie kenčia nuo atskirties.

Marijos pėdsakais: ramybė

Šiandien galime daug pasimokyti iš Marijos pavyzdžio. Kaip ir ji, mums kartais reikia pabūti vieniems, kad suprastume Dievo žinios savo gyvenime slėpinį, tačiau mes taip pat esame socialios būtybės, kurios trokšta bendrystės su kitais.

⁴⁹Popiežius BENEDIKTAS XVI. Enciklika *Caritas in Veritate*, apie visapusišką žmogaus vystymąsi meilėje ir tiesoje, 2009 m. birželio 29 d., nr. 53.

⁵⁰A Call to Mercy : Hearts to Love, Hands to Serve, Image, 2016.

⁵¹Popiežius Pranciškus. Verbų sekmadienio ir Viešpaties kančios homilija, Šv. Petro bazilika, 2021 m. kovo 28 d.

Marija taip pat žinojo, ką reiškia jaustis vienišai. Pagalvokite apie jos jausmus Apreiškimo metu, kai ji bando suprasti angelo žinią arba kai ji ir Juozapas tris dienas buvo netekę Jėzaus, kol jį rado šventykloje. Ypač pagalvokite apie jos jausmus, kai ji stovėjo Kryžiaus papėdėje ir priėmė apaštalą Joną kaip savo sūnų.

Pamąstykime apie ramybę, kurią Mergelė išlaikė prie Kryžiaus. Ji labai kentėjo, iš jos akių riedėjo ašaros. Kardas pervėrė jo sielą. Tačiau ji liko šio liūdesio šeimininke, liko visiškai paklusni Dievui, liko rami. Ir tai labai aišku, nes Mergelė liko stovėti prieš kryžių.

Tuos iš mūsų, kurie pažįsta skausmą ir vieatvę netekus vaiko, sutuoktinio ar tėvų arba netgi vaikui užaugus ir palikus namus, turėtų paguosti Marijos pavyzdys.

Ši ramybė vienateviėje tikrai buvo išugdyta tomis akimirkomis, kai ji buvo viena. Šventasis Raštas mums atskleidžia, kad Mariją sustiprino tyli kontempliacija. Nors ji ne visada aiškiai supranta Dievo planą, ji apmąsto šiuos dalykus, kantriai laukdama, kol Dievo planas bus atskleistas (Lk 2, 18-19; 51-52).

Melskimės Švenčiausiajai Mergelei, kad tarp visų gyvenimo įvykių, vargų ir sunkumų pasiektume šį sielos švelnumą. Kad kreiptume save link Dievo. Tegul mūsų emocijos paklūsta protui ir tikėjimui, kad mums būtų lengviau pasiekti šventumo porose ir šeimose. Tepasieksime mūsų Švenčiausiosios Motinos ramybę.

Dievo žodis (Jn 19, 25-30)

„Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina, jo motinos sesuo, Marija – Kleopo žmona ir Marija Magdalieta. Pamatęs stovinčius motiną ir mylimąjį mokinį, Jėzus tarė motinai: „Moterie, štai tavo sūnus!“ Paskui tarė mokiniui: „Štai tavo motina!“ Ir nuo tos valandos mokinys pasiėmė ją pas save. Tada, žinodamas, jog viskas įvykdyta, ir kad išsipildytų Raštas, Jėzus tarė: „Trokštu!“ Tenai stovėjo indas, pilnas perrūgusio vyno. Jie pakėlė ant yzopo vytelės kempinę, pamirkytą vyne, ir prinešė prie jo lūpų. Paragavęs to vyno, Jėzus tarė: „Atlikta!“ Ir, nuleidęs galvą, atidavė dvasią.“

Tai galbūt viena labiausiai apmąstomų Šventojo Rašto scenų. Kalvarijos Dievo Motina susiduria su viena giliausių ir labiausiai sukrečiančių žmogaus patirčių – bejėgiškumu mirties akivaizdoje.

Marija dabar yra subrendusi moteris ir labai skiriasi nuo nepatyrusios jaunos moters iš Nazareto, kuri prieš tris dešimtmečius išgirdo angelo pranešimą. Nepaisant to, turėjo būti nelengva pripažinti, kad Jono, mylimo mokinio, rankos nebebus jos Sūnaus rankos; stebėti, kaip jam neduoda net trupučio vandens, kuris palengvintų jo paskutines kančias, ir galiausiai pamatyti, kaip jis nuleidžia galvą ir sušnabžda: „Atlikta!“

Tas, kurį Marija priėmė įsčiose Nazarete, kurį pagimdė ėdžiose Betliejuje, kurį bučiavo bėgdama į Egiptą... Dabar negalima net jo paglostyti ant kryžiaus. Kaip elgtis tokioje baisioje situacijoje? Ar įmanoma išbristi iš nevilties?

Marija moko mus, kad galime tai sutikti ramiai, pasiremdami giliu Dievo artumu. Ji lieka ten stovėti prie kryžiaus, iki tos valandos, kai miręs Sūnus bus atiduotas į jos glėbį. Ji priima tai ramiai... Šventajame Rašte nėra nė žodžio nepasitenkinimo. Ateityje ją sutiksime vaikščančią su mokiniais, nostalgiską, bet ramiai.

Daugybė žmonių išgyvena tą pačią patirtį. Daugybė žmonių po ilgo gyvenimo poroje lieka vieni. Vienus užklumpa netikėtas ir staigus įvykis, kiti būna išsekinti ilgos ligos, bet visus paženkлина bejėgiškumo jausmas ir baigtinumas gyvenimo, kuris atrodo beprasmis be mylimo žmogaus šalia: tėvus, kurie, priešingai gamtos logikai, laidojo savo vaikus, draugus, kuriuos išskyrė ligos ir netikėti nelaimingi atsitikimai, senelius, kuriuos gerai ar blogai nugyventi metai natūraliai atvedė į jų kelionės žemėje pabaigą.

Marija moko neneigti skausmo, nepulti į nevilgtį, būti jautriems tam, ką gali paaiškinti tik Dievas.

Ramybės Motina, padėk mums atrasti šią dorybę, ypač kai jos labiausiai reikia, ir toliau su ja eiti savo gyvenimo keliu link Tėvo.

Refleksijos tekstai

Popiežius Pranciškus

Popiežius Pranciškus nagrinėja šeimos reikšmę įvairiuose kontekstuose. Ji primena priklausymą šeimai, „šeimų šeimai“ Bažnyčioje ir visai žmonijos šeimai.

[...] „Niekas negali atsiliepti į gyvenimo iššūkius būdamas atsiskyres nuo kitų. [...] Mums reikia bendruomenės, kuri mus palaikytų, mums padėtų ir kurioje mes padėtume vieni kitiems žvelgti į priekį. Kaip svarbu svajoti kartu! [...] Svajodami vieni, rizikuojame patikėti mirażais, matyti tai, ko iš tiesų nėra; svajonės kuriamos kartu. Turime svajoti kaip viena žmonių, kaip keliautojai, besidalinantys tuo pačiu žmogaus kūnu, kaip vaikai tos pačios žemės, kuri saugo mus visus, kiekvienas su savo tikėjimo ar įsitikinimų turtingumu, kiekvienas su savo balsu, tačiau visi kaip broliai.“ (FT, 8)

[...] „Vietinius konfliktus ir nesidomėjimą bendruoju gėriu globali ekonomika naudoja kaip priemonę, siekdama primesti vieningą kultūros modelį. Ši kultūra vienija pasaulį, bet skaldo žmones ir tautas, nes „vis labiau globalėjanti visuomenė mus suartina, bet nepadaro broliais“. Labiau nei bet kada esame vieniši šiame masiniame pasaulyje, kuriame vyrauja individualūs interesai ir susilpnėja bendruomeninis egzistencijos matmuo.“ (FT, 12)

„Evangelijos džiaugsmo prisipildo širdys ir gyvenimas visų, kurie sutinka Kristų. Tie, kurie leidžiasi būti jo išgelbėjami, yra išlaisvinami iš nuodėmės, liūdesio, vidinės tuštumos ir vienatvės. Džiaugsmas visada gimsta ir atgimsta su Jėzumi.“ (EG, 1)

[...] „Tiesa dažnai esame reikliai bandomi, tačiau niekada neturime prarasti tikrumo, kad Viešpats mus myli. Jo gailestingumas taip pat reiškiasi daugelio brolių ir seserų artumu, palankumu ir palaikymu liūdesio bei kančios dienomis. Nušluostyti ašaras yra konkretus veiksmas, nugriaunantis vienatvės sieną, kuria dažnai būname apjuosti. (...)

Kartais labai padėti gali ir tylą, nes kartais nebūna žodžių atsakyti į kenčiančiųjų klausimus. Tačiau žodžių trūkumą gali kompensuoti atjauta tų, kurie yra artimi, myli ir tiesia ranką. Netiesa, kad tylą – kapituliacijos aktas; priešingai, tai jėgos ir meilės aktas. Tylą irgi yra mūsų paguodos kalbos dalis, nes virsta konkrečiu būdu, leidžiančiu dalyvauti brolio ar sesers kančioje.⁵²

Tėvas Henri Kafarelis

Tėvui Kafareliui malda yra ypatingas susitikimo su Dievu momentas, ypač kontempliatyvi malda. Jis visą laiką stengėsi mokytį kitus melstis ir perduoti jiems tai, ką pats patyrė.

„Šis jumyse esantis Dievas nėra tylus Dievas: jis kalba; bet norint jį išgirsti, reikia patylėti. [...] Sunku tylėti mūsų bauginančiai triukšmingame pasaulyje. [...] Visa tai groja beprotišką sarabandą mumyse ir trikdo mūsų maldą. Tačiau vidinė tylą įmanoma. Kad ją pasiektumėte, turite praktikuoti kantriai ir švelniai. [...] Klausymasis sukelia tam tikrą tylos savybę: kontempliaciją. Tai visiškai pabudęs dėmesys, pasiruošęs priimti vidinį balsą.“⁵³

„Didelį sielvartą žmogui sukelia tai, kad mylimus žmones galima prarasti, jie gali išnykti. O Dievas yra visada visur, jis išvaduoja mus iš vienvėsiams visiems laikams, jei mokame būti su juo. Kaip ir Kristus, mes turėtume sugebėti pasakyti: „Aš niekada nesu vienas“. Mes visada esame tikri, kad jį rasime ten, savyje ir visur, kiekvieną akimirką.“⁵⁴

„Visą šeimos gyvenimą žadins šis religinis impulsas, apie kurį jums kalbu. Darbus ir dienas lydės pagarbi mintis apie Dievą. [...] Šioje Dievo šlovinimo perspektyvoje turi būti išgyvenami visi įvykiai: darbas, valgymas, laisvalaikis, poilsis, o taip pat ir tie „didieji įvykiai“ – vaiko laukimas ir gimimas, santuoka, liga, mirtis.“⁵⁵

Šie tėvo Kafarelisio žodžiai buvo skirti našlėms, tačiau juose pagalbą gali rasti kiekvienas, kas patiria brangaus žmogaus netekties skausmą.

„Aš neignoruoju nei iš jūsų pareikalautos aukos dydžio, nei jūsų vienvėsiams, nei sunkaus gyvenimo, prislėgto darbų ir rūpesčių. Bet kaip tik todėl nedvejodamas sakau jums: jūs, kurių širdys buvo taip baisiai sužeistos, nelikite palaidoti skausme. Nusimeskite liūdesio drobulę, jei to dar nepadarėte. Leiskite Kristaus džiaugsmui atgyti jumyse.“⁵⁶

⁵²Popiežius Pranciškus. Apaštališkasis laiškas *Misericordia et misera*, užbaigiant Gailestingumo šventuosius metus, nr. 13.

⁵³Henri KAFARELIS. *Aukso žiedas*, "Viešpatie, išmokyk mus melstis", specialus nr. 75-76, 1957 m. gegužės-rugpjūčio mėn.

⁵⁴Henri KAFARELIS, *Nauji laiškai apie maldą*, „Dievo buvimas dabartyje“

⁵⁵Henri KAFARELIS. *Aukso žiedas*, "Santuoka, šis didis sakramentas", specialusis nr. 111-112, 1963 m. gegužės-rugpjūčio mėn., Šeimos židinio šventumas, Šeimos kultas

⁵⁶Henri KAFARELIS. Žodis apie meilę ir malonę, VIII skyrius – Našlėms, „Nugalėtojai“

Liudijimas

Šis liudijimas mums parodo kitų žmonių palaikymo svarbą ligos ir sunkumų metu, bet būtent su malda – kaip būtina sąlyga jaustis ramiai ir saugiai.

2020 m. birželį mano žmonai buvo diagnozuotas vėžys. Mes gyvenome laimingai susituokę beveik 50 metų ir iki tol abu buvome sveiki.

Prisimenu, kaip operacijos rytą nuvežiau ją į ligoninę ir tą sunkų momentą, kai turėjau ją palikti priėmimo skyriuje, nes su COVID susiję taisyklės neleido eiti toliau. Paskutinis apkabinimas – buvo sunku apsimesti drąsiu. Jaučiausi pasimetęs ir vienišas.

Pasitraukiau į vienatvę savo automobilyje stovėjimo aikštelėje. Supratau, kad nesugebu melstis, todėl paleidau Rožinio kompaktinį diską. Nors negalėjau susikaupti ties Rožinio žodžiais ir temomis, jaučiau palaimingą taiką ir ramybę. Keturios valandos prabėgo daug greičiau nei tikėtasi ir prisipažįstu, kad kartais lengvai užsnūsdavau.

Kai man buvo pranešta, kad galiu eiti į intensyviosios terapijos skyrių trumpam pasimatyti su savo žmona, nustebau, radęs ją pabudusią, be skausmo. Įsitikinau, kad ji jaučiasi saugi ir rami. Koks palengvėjimas!

Ji taip pat man papasakojo, kaip nustebo, kad jautėsi tokia rami, kai rytą turėjau ją palikti. Ji jautė, kad ją palaiko gausios mūsų šeimos ir mūsų brangių draugų, komandos draugų, maldos.

Kita savaitė ėjo lėtai, nes laukėme patologijos rezultatų. Kai juos gavome, kartu su chirurgo komentaru, kad rezultatai puikūs, patyrėme nepaprastą palengvėjimą ir padrąšinimą.

Ši patirtis mums patvirtino, kad nesame vieni. Automobilių stovėjimo aikštelėje patyriau vienišumą – bet ne atskirtį – vienatvės ir susimąstymo jausmą.

Esame labai dėkingi Dievui, savo šeimai ir draugams, kad palaikė mus šioje ypatingoje vienatvės kelionėje.

Siekio prisėsti klausimai

„Reikia rodyti dėmesio ir švelnumo ženklus kitam žmogui. Meilė įveikia baisiausias kliūtis. Kai ką nors mylime arba kai jaučiamės jo mylimi, geriau suprantame, ką jis nori išreikšti ir mums pasakyti.“ [...] (AL, 140)

Šio mėnesio Pareigoje prisėsti, be klausimų, susijusių su konkrečiu siekiu, apmąstykite, kaip jūs patyrėte vienatvės akimirkas gyvendami poroje.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Priėmimas

Vedančioji pora: Brangūs broliai ir draugai, sveiki atvykę į šį komandos susitikimą. Pradėkime nuo maldos iš enciklikos Fratelli Tutti (FT, 287):

Malda Kūrėjui

Viešpatie ir žmonijos Tėve,
tu sukūrei visus žmones vienodai orius,
įkvėpk mūsų širdyse brolišką dvasią.
Įkvėpk mus svajoti apie susitikimą, dialogą, teisingumą ir taiką.
Padėk mums kurti sveikesnes visuomenes
ir oresnį pasaulį
be bado, be skurdo, be smurto, be karų.
Tegul mūsų širdys atsiveria
visiems žemės gyventojams ir visoms tautoms,
kad atpažintume gėrį ir grožį,
tavo pasėtą kiekviename žmoguje,
kad sukurtume vienybės saitus, bendrus projektus,
bendras viltis. Amen!

Valgymas

Valgymas, kuris yra susitikimo dalis, turi vykti taip, kaip nusprendžia komanda. Tai malonės, susitikimo džiaugsmo, šventės, vaišių ir maldos laikas.

Bendras pasidalijimas

- Pasidalykite per mėnesį patirtais išgyvenimais, kurie buvo reikšmingi asmeniniame, poros ar šeimos ar poros gyvenime, ir visų pirma tais, kurie padeda išgyventą tikrovę sugretinti su Evangelija.
- Pasidalykite patirtimi, kai jautėtės vieniši kaip individas, kaip pora ar kaip šeima.

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Skaitymas ir meditacija

Šiam susitikimui siūloma skaityti ir apmąstyti šį Dievo žodį: Jn 19,25-30.

Liturginė malda

Susitikimo dienos mišių atsakomoji psalmė

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis siekiais yra labai svarbus komandos susitikimo momentas. Tai susitikimo su savimi ir su kitais akimirka. Tai savitarpio pagalbos, artumo akimirka, sustiprinanti kiekvieno dvasinę kelionę. Dėl šios priežasties papasakokite,

- kaip šį mėnesį įgyvendinote savo konkrečius siekius.
- kokie konkretūs siekiai pareikalavo „daugiausia mūsų pastangų“ šį mėnesį.
- ar konkrečių siekių patirtis padėjo išsiugdyti ramybę sunkumų, kančių ir vieatvės akivaizdoje?

Klausimai studijų temai

- Vienatvė senstant yra labai reali. Ar susiduriate su tuo? Ar svarstote tokią galimybę ateityje? Kokie jūsų jausmai šiuo klausimu? Ką galite padaryti, kad palengvintumėte šį sunkumą?
- „Reikia nebėgti nuo kryžiaus, o likti prie jo, kaip kad Mergelė Marija – ji, kentėdama kartu su Jėzumi, nematydama jokios vilties, patikėjo viltimi.“ (plg. Rom 4, 18)⁵⁷. Kokį iššūkį mums meta šie žodžiai?
- Gyvenimo dinamikoje jaučiame ir norą pabūti vieni, ir gyventi su kitais žmonėmis. Kaip suderinti šiuos du poreikius?

Baigiamosios maldos

- Malda už kunigo Henri Kafarelį paskelbimą šventuoju
- Magnificat

⁵⁷Popiežius Pranciškus. Šv. Mišių ir Šventojo Jėzaus Marijos Stanislovo ir Marie-Elisabeth Hesselblad kanonizavimo pamaldų homilija, Šv. Petro aikštė, 2016 m. birželio 5 d.

8 susitikimas. Jie nebegebia Kūrinijos

1. TIKSLAI

Komandos nariams siūloma:

- Suvokti, ką reiškia „vyno trūkumas“ kiekvieno atsakomybėje už Bendrųjų namų priežiūrą.
- Patirti dvasingumą, kuris mus veda žemės priežiūros ir puoselėjimo keliu.
- Patirti Marijos, kaip gyvybės gynėjos, ištvėmės dorybę.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

Enciklikoje *Laudato Si'*, skirtoje Bendrųjų namų priežiūrai, popiežius Pranciškus pateikia keletą temų, kurios eina per visą encikliką. „Pavyzdžiui: artimas ryšys tarp vargšų ir planetos trapumo, įsitikinimas, kad pasaulyje viskas artimai susiję, naujos paradigmos ir iš technologijos kylančių galios formų kritika, kvietimas ieškoti kitokių ekonomikos bei pažangos supratimo būdų, kiekvieno kūrinio vertingumas, žmogiškoji ekologijos prasmė, būtinybė nuoširdžiai ir sąžiningai diskutuoti, didelė tarptautinės ir vietinės politikos atsakomybė, išmetimo kultūra ir naujos gyvenamosios siūlymas“. (LS, 16)

Popiežius tvirtina, kad viskas yra tarpusavyje sujungta ar susiję, todėl žmogus nėra atsirbojęs nuo žemės ar gamtos („mes patys esame žemė“, pagal Pr, 2,7); visi yra tos pačios visumos dalis. Gamtos naikinimas prilygsta žmogaus naikinimui, todėl negalima kalbėti apie aplinkosaugą nesaugant žmonių, ypač skurdžiausių ir pažeidžiamiausių.

Labai tinkama prisiminti, ką popiežius sako apie Pradžios knygą:

„Pradžios knygos pasakojimuose apie sukūrimą simboline ir pasakojamąja kalba pateikiamas išmintingas mokymas apie žmogaus egzistenciją ir jos istorinę tikrovę. Šiuose pasakojimuose parodoma, kad žmogaus egzistencija remiasi trimis tarp savęs artimai susijusiais svarbiausiais santykiais: santykiu su Dievu, santykiu su artimu ir santykiu su žeme. Pasak Biblijos, šie trys gyvybiškai svarbūs santykiai suardyti – ne tik išorėje, bet ir mūsų viduje. Juos suardė nuodėmė. Darną tarp Kūrėjo, žmonijos ir visos kūrinijos sugriovė mūsų pretenzija užimti Dievo vietą, atsisakant pripažinti save esant ribotą kūrinį. Tai taip pat iškreipė priesako valdyti žemę, dirbti ją ir ja rūpintis prigimtį. Tai lėmė, kad pirminis darnus žmogaus ir gamtos santykis virto konfliktu.“ [...] (LS, 66)

Popiežiui „valdyti žemę“ nereiškia laukinio, dominuojančio ir destruktivaus išnaudojimo. „Dirbti“ reiškia arti ar parenti dirvą. „Rūpintis“ reiškia saugoti, sergėti, prižiūrėti, globoti atsakingo abipusiškumo santykiuose tarp žmogaus ir gamtos. Natūralios tvarkos sunaikinimas paliečia visas gyvas būtybes, todėl pasekmes patiria kiekvienas. (LS, 67)

Popiežius Pranciškus garsiai pareiškia: ši žemė protestuoja dėl žalos, kurią jai darome neatsakingai naudodamiesi bei piktnaudžiaudami jai Dievo duotomis gėrybėmis. (LS, 2)

Žmonėms kyla pavojus sunaikinti Dievo sukurtą gamtą ir susinaikinti patiems savo gyvenimo, gamybos ir vartojimo būdais, kurie ardo žmogų ir gamtos aplinką.

Kalbėdamas apie nuodėmes kūriniui, popiežius sako:

„Kad žmonės kenkia žemės vientisumui, prisidėdami prie klimato kaitos, atimdami iš žemės natūralias girias ar naikindami jos drėgnąsias zonas; kad žmonės per ligas kenkia aplinkiniams, teršiančiomis medžiagomis užteršdami vandenį, dirvožemį, orą ir aplinką – visa tai yra nuodėmės“; nes „nusikaltimas gamtai yra nusikaltimas mums patiems ir nuodėmė Dievui“. (LS, 8)

Todėl turime veikti. Mums gali atrodyti, kad mūsų pavienės pastangos niekur neveda. Tačiau jei visi veiksime kartu ir keisime savo gyvenimo būdą mažyčiais žingsneliais, galėsime kažką pakeisti. Ir galėsime pareikalauti atsakomybės iš tų, kurie mums atstovauja – savo balsais ir balsavimu.

Prisiminkime, kad ankstesnės temos nagrinėjimui (2021–2022 m.) fone buvo popiežiaus Pranciškaus enciklika *Laudato Si'*, kur galėjome pagilinti savo entuziazmą ir atsakomybę už rūpinimąsi mūsų Bendraisiais namais.

Šiame susitikime iššūkis yra išmokti iš Marijos, kaip būti derlinga žeme, kurioje gali išdygti daug gerų Dievo meilės vaisių. Popiežius Pranciškus mums sako:

„Marija yra ta, kuri žino, kaip gyvuliams skirtą grotą paversti Jėzaus namais su kukliais vystyklais ir glėbiu švelnumo. Ji yra mažoji Tėvo tarnaitė, kuri virpa iš džiaugsmo jį šlovindama. Ji yra ta draugė, kuri visada yra dėmesinga, kad mūsų gyvenime nepritrūktų vyno.“ [...] (EG, 286)

Marija *Magnificat* giesmė šaukėsi Tėvo, į kurį ir šiandien turime kreiptis kiekvienas iš mūsų, kad visi žmonės pabustų tikram ir realiam įsipareigojimui Dievo kūriniui, žmonių ir visos kūriniųos gyvybei ir orumui. Svarbu pabrėžti, kad tai turi būti mūsų visų įsipareigojimas ir ši misija.

Marijos pėdsakais: Gyvybės gynėja

Vatikano II Susirinkimo dogminė konstitucija *Lumen gentium* patvirtina, kad Marijos motinystė „malonės ekonomikoje“ tęsiasi nenutrūkstamai net po jos paėmimo į dangų. Taigi,

„Savo motiniška meile ji rūpinasi savo Sūnaus broliais, kurie, pavojų ir vargų supami, tebekeliauja, iki pasieks palaimingąją tėvynę. Todėl Bažnyčioje šaukiamasi palaimintosios Mergelės, vadinant ją Užtarėjos, Padėjėjos, Pagalbininkės, Tarpininkės titulaus.“⁵⁸

Tai mums suteikia tikrumo, kad Marija rūpinasi kiekvienu iš mūsų, kiekvienu savo vaiku. Ji nori, kad nė vienam iš jos vaikų nebūtų atimtas gyvybės vynas, žmogiškasis orumas, kokybiškas išsilavinimas, sveikata, darbas, maistas, galimybė bendrauti...

⁵⁸Dogminė konstitucija apie bažnyčią *Lumen Gentium*, Nr. 62.

Jai visų pirma rūpi tie, kurie yra apleisti, atstumti, mūsų neturtingiausi broliai, tie, kurie yra gyvenimo paraštėse, nes „Dievo širdyje vargšams skirta svarbi vieta, kad netgi jis pats „tapo vargšu“ (2 Kor 8, 9). (EG, 197).

Marija, kaip motina ir gyvybės bei visos kūrinijos globėja, pažįsta savo vaikų širdis ir poreikius, todėl ji yra veiksminga pagalba, kuria galime pasitikėti, nes ji užtaria ir priartina prie Kristaus visus tuos, kurie jai save patiki.

Šventasis Jonas Paulius II vienoje iš savo kalbų tvirtina:⁵⁹

[...] „Kai krikšto malone visur padaugėjo dieviškojo įvaikinimo vaikų, matome ir Motiną. Nes būtent tau, Marija, Dievo Sūnus, kuris kartu yra ir tavo Sūnus, parodė vyrą nuo kryžiaus viršūnės ir pasakė: „Štai tavo sūnus. » (Jn 19,26.) Ir šiuo žmogumi jis tau pavedė kiekvieną žmogų, jis tau pavedė visus. O tu, kuri Apreiškimo akimirka šiais paprastais žodžiais – „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei“ (Lk 1,38) – apibendrinai visą savo gyvenimo programą, apkabini juos visus, nori prie jų visų priėti, visų jų ieškai kaip motina. Taip išsipildo tai, ką paskutinis Susirinkimas paskelbė apie tavo vaidmenį Kristaus ir Bažnyčios slėpinyje. Tu nuostabiai tinki Kristaus, savo vienintelio Sūnaus, slėpinyje, nes visada esi ten, kur yra žmonės, jo broliai, kur yra Bažnyčia.“

Krikščioniškas žvilgsnis į gyvybę ir kūrybą leidžia suvokti jos transcendentinę vertę. Štai kodėl didžioji Dievo, gyvybės autoriaus ir savininko, meilė kiekvienam vyrui ir kiekvienai moteriai suteikia begalinį orumą. Štai kodėl jis taip pat davė mums Motiną, savo paties Sūnaus Motiną, kad ji rūpintųsi kiekvienu jo vaiku su tiek pat meilės ir švelnumo, kiek ir mes jį vertiname ir gerbiame.

Turime daug pavyzdžių ir liudijimų, kaip Marija tęsia savo motinišką darbą, klausydama visų žmonių kreipimusi, skausmų, džiaugsmų ir rūpesčių, o jos motiniškas žvilgsnis, kupinas švelnumo ir gailestingumo, ir toliau krypsta į labiausiai kenčiančius, jaučiančius jos mylintį ir rūpestingą buvimą.

Mums, Dievo Motinos komandoms, ir visiems, kurie stengiasi ginti gyvybę visais jo aspektais, Marija yra įkvėpimas ir būtina užtarėja. Ji visada yra dėmesinga ir veikli Motina, kviečianti sekti jos pavyzdžiu nuolatinėje kovoje ginant žmogaus gyvybę, o šiandien labiau nei bet kada visą Kūriniją mūsų Bendruose namuose, kuriems ir toliau gresia daugybė įvairių pavojų.

Dievo žodis: Apr 12, 1-4

„Ir pasirodė danguje didingas ženklas: moteris, apsisiautusi saule, po jos kojų mėnulis, o ant galvos dvylikos žvaigždžių vainikas. Ji buvo nėščia ir dejavo, kentėdama sąrėmius bei gimdymo sopulius. Pasirodė ir kitas ženklas danguje: štai didžiulis ugniaspalvis slibinas su septyniomis galvomis, su dešimčia ragų ir su septyniomis diademomis ant galvų. Jo uodega nušlavė trečdalį dangaus žvaigždžių ir nužėrė jas žemėn. Slibinas tykodamas sustojo priešais moterį, kad, jai pagimdžius, prarytų kūdikį.“

⁵⁹Popiežius Jonas Paulius II. Mišių, skirtų III Lotynų Amerikos vyskupų konferencijos inauguracijai, homilija. Gvadalupe Dievo Motinos bazilika, Meksika, 1979 m. sausio 27 d.

Apreiškimo knyga daugeliui žmonių sukelia išgąstį ir baimę. Tiesą sakant, toks suvokimas yra visiškai priešingas autoriaus ketinimams. Šioje ištraukoje randame aiškų guodžiantį, o ne nuviliantį pavyzdį iš paskutinės Šventojo Rašto knygos.

Marija čia pasirodo galinga nugalėtoja. Apsirengusi saule ir mėnuliu po kojomis, nes ji yra visos kūrinių Motina. Dangaus karalienė, ji pelnytai vainikuota žvaigždėmis ir karaliauja kartu su savo sūnumi Jėzumi. Iš ten ji mus užtaria. Lygiai taip pat, kaip pagimdė ir globojo vaiką, ji rūpinasi visa kūrinija.

Marijos užtarimas yra labai svarbus. Šią svarbą mums padeda suprasti kitas ženklas, paminėtas ištraukoje.

Didžiulis daugiagalvis ir raguotas ugnies spalvos drakonas, uodega šluojantis žemę, nėra mitinis gyvūnas ar vaikiškas animacinis personažas. Drakonas yra blogis, kuris siekė pagrobtį Dievišką kūdikį iš Marijos glėbio ir kuris šiandien vis dar siekia sunaikinti visus jo darbus.

Drakonas ir toliau pasirodo kaip tautų godumas, nepagarba aplinkai, brolybės stoka, badas, karai.

Į ką kreiptis? Į Mariją, nes kaip tik prieš ją drakonas yra paralyžiuojamas.

Popiežius Pranciškus *Laudato Si'* kūrinyje vadina Mergelę „visos kūrinių karaliene“. Jis pareiškia:

„Marija, motina, kuri rūpinosi Jėzumi, šiandien, kupina motiniškos meilės bei sielvarto, rūpinasi sužeistu pasauliu. Kaip perverta širdimi apraudojo Jėzaus mirtį, lygiai taip ji šiandien atjaučia kryžiuojamų vargšų ir žmogaus galios niokojamų šio pasaulio kūrinių kančias. Visiškai perkeista, ji gyvena su Jėzumi, o visi kūriniai gieda jos grožį. Ji yra Moteris, „apsisiautusi saule, po jos kojų mėnulis, o ant galvos dvylikos žvaigždžių vainikas“. Paimta į dangų, ji yra visos kūrinių Motina ir Karalienė. Jos pašlovintame kūne, esančiame kartu su prisikėlusiu Kristumi, dalis kūrinių pasiekė visą savo grožio pilnatvę. Ji savo širdyje ne tik svarsto visą Jėzaus gyvenimą, kurį ten rūpestingai „laikė“, bet dabar ir supranta visų dalykų prasmę. Todėl galime jos prašyti, kad padėtų žvelgti į šį pasaulį išmintingesnėmis akimis.“ (LS, 241)

Teišmoko mus Dievo Motina labiau gerbti kūriniją.

Refleksijos tekstai

Popiežius Pranciškus

„Apsaugoti mus supantį ir talpinantį pasaulį – tai rūpintis savimi. Tačiau turime būti „mes“, kurie gyvename Bendruosiuose namuose. Ši apsauga nedomina ekonomikos galingųjų, kuriems reikia greitų pajamų. Labai dažnai balsai apie aplinkos gynimą nutildomi arba išjuokiami, o tai, kas atstovauja tik ypatingiems interesams, užmaskuojama kaip racionalumas. Šioje mūsų kuriamoje kultūroje, tuščioje kultūroje, apsėstoje tiesioginių rezultatų ir neturinčioje bendro projekto, „numatoma, kad, išieškojus tam tikrus išteklius, pamažu bus kuriamas naujiems karams palankus scenarijus, užmaskuotas kilniais siekiais“. (FT, 17)

„Kalbėdami apie bendrą namų, mūsų planetos, išsaugojimą, turime omenyje tą visuotinės sąmonės ir abipusio rūpesčio jausmo minimumą, kuris vis dar yra išlikęs žmonėse. Iš tiesų, jei kas nors turi labai daug vandens ir, nepaisant to, išsaugo jį galvodamas apie žmoniją, tai yra todėl, kad jis pasiekė aukštą moralinį lygį, leidžiantį jam peržengti save ir savo grupę, kuriai jis priklauso. Tai nuostabiai žmogiška! Toks pat požiūris būtinas norint pripažinti kiekvieno žmogaus, net ir gimusio kitur, teises.“ (FT, 117)

„Plėtra neturėtų būti orientuota į didesnę kaupimą, kuris būtų naudingas nedaugeliui, bet turi būti užtikrintos „žmogaus asmeninės ir socialinės, ekonominės ir politinės teisės, įskaitant tautų ir žmonių teises“. Kai kurių teisė į verslo ar rinkos laisvę negali būti aukščiau už žmonių teises ir vargšų orumą, nei už pagarbą aplinkai, nes „tas, kuris kažką užvaldo, tai tik tam, kad tai administruotų visų bendram labui.“ (FT, 122)

„Kadangi vėl susiklosto sąlygos karams kilti, primenu, kad „karas yra visų teisių paneigimas ir dramatiška agresija prieš aplinką. Jei norime tikro integralaus žmonijos vystymosi visiems, turime nenuilstamai dėti pastangas, kad išvengtume karo tarp tautų ir žmonių. [...] Jungtinių Tautų Chartija, gerbiama ir skaidriai bei nuoširdžiai taikoma, yra privalomas teisingumo atskaitos taškas ir taikos kelias. Tačiau išlieka prielaida, kad apgaulingi ketinimai bus maskuojami, o konkretūs vienos šalies ar grupės interesai bus iškeliami aukščiau už bendrą viso pasaulio gerį. Jei įstatymas laikomas instrumentu, kurio griebiamasi tada, kai jis yra palankus, o priešingu atveju jis apeinamas, atsiranda nekontroliuojamos jėgos, kurios rimtai kenkia visuomenėms, silpniausiems, brolybei, aplinkai, kultūros vertybėms ir sukelia nepataisomus nuostolius visame pasaulyje.“ (FT, 257)

Tėvas Henri Kafarelis

Vartotojų visuomenė⁶⁰

„Trumpai paanalizuokime žmonijos, kurią, supaprastintai suskirstysiu į turtingas ir neturtingas šalis, situaciją.

Pirmiausia panagrinėkime „turtingas šalis“. Siekdamos užsitikrinti savo dabartinę ir būsimą gerovę bei savo saugumą, kuris, suprantama, yra nestabilus, jos turi milžiniškų finansinių poreikių. Tokiu būdu jos siekia greito ir neriboto gamybos padidėjimo, taigi ir atitinkamo vartojimo padidėjimo. Posakis „vartotojų visuomenė“ gerai apibūdina tikrovę. Gaminti vis daugiau, vartoti vis daugiau – tai negailestingas įstatymas, kuriam pakluso turtingos šalys. Metų pabaigoje kiekviena šalis pasididžiudama skelbia: gamyba išaugo 5, 10, 15%. Ir atvirkščiai, jei įvyksta nuosmukis, tai iš karto atsiranda košmaras, prakeiksmas, panika, kurią vyriausybės pakaitomis stengiasi pristabdyti arba sužadinti, atsižvelgdamos į esamus interesus.

⁶⁰Henri KAFARELIS. *Penki vakarai apie vidinę maldą*, Penktasis vakaras, „Melstis arba žūti“

Ir kadangi įvairiapusis vartotojų apetitas jokiu būdu neturi sumažėti, „turtingosios šalys“ labai rūpinasi sutelkti kruopščiai suporuotas žiniasklaidą ir reklamą, kad išlaikytų ir padidintų vartotojų apetitą. Tuo pat metu vyriausybės skelbia taupymą, kad pigiai palengvintų savo sąžinę. O iš tiesų vartotojų bulimija ir toliau auga: atsiranda „reketo efektas“, ratas sukasi tik į vieną pusę.

Tačiau gamybai reikalingi gamtos išteklių. Taigi „turtingosios šalys“ ėmėsi išnaudoti planetą. Tiksliau būtų sakyti: plėsti planetą. Jie metėsi į nuotykius taip, tarsi gamtos išteklių būtų neišsenkantys. Ir štai jie neseniai išsiaiškino, kad baigiasi naftos, brangiųjų mineralų išteklių, kad kyla grėsmė baigtis net geriamajam vandeniui, ir jie panikuoja galvodami apie žaliavų normavimą, dėl kurio gali kilti pavojus jų gamybai. Galime nesunkiai atspėti, kad jie ieško būdų, kaip pasisavinti šiuos gamtos išteklius, kurių jiems gyvybiškai reikia: ir taip nuaidi karo grėsmė.

Savo ruožtu „vargingos šalys“ suvokia, kad jų gamtos turtai leido „turtingoms šalims“ nepaprastai pakelti gyvenimo lygį, o jos pačios dažniausiai gyvena didžiuliam skurde ir grimis į jį vis labiau, jei niekas nesikeis. Jos ima maištauti. Kyla pyktis. Ir matome, kaip horizonte kyla didžiulė konfrontacija tarp dviejų žmonijos pusių. Dvi pusės, ne – vienas ir trys ketvirčiai. Pažymėtina, kad jei Žemės rutulio gyventojų skaičius augs nuostabiu greičiu (per 35 metus jis padvigubės ir išaugs nuo trijų iki šešių milijardų žmonių), tai beveik tik neišsivysčiusiose šalyse. Didžiosios istorijos invazijos nublinksta prieš badaujančių minių puolimą, grasinantį užtvindyti turtingas šalis.“

Liudijimas

Šis liudijimas mums parodo, kokie svarbūs „dorovingi įpročiai“ kaip gyvenimo būdas ir kokia svarbi būtinybė įsitraukti į socialinius judėjimus, susijusius su mūsų Bendrųjų namų priežiūra.

Mes, kaip pora, dvidešimt metų dirbame rūpindamiesi Žeme. Kąkada nežinojome apie savo gyvenimo būdo įtaką aplinkai.

Tačiau pamažu mes pasikeitėme, įkvėpti pirmųjų pasaulio tautų, tokių kaip Australijos aborigenai, gilios pagarbos savo žemei ir nuolankumo prieš sukurtą visatą. Be to, mes suvokėme destruktivų mūsų vartotojiškos visuomenės poveikį aplinkai.

Taip pradėjome praktikuoti tai, ką popiežius Pranciškus vadina „dorovingais įpročiais“. Anksčiau turėjome tik vieną šiukšliadėžę. Dabar mūsų bendruomenės taryba aprūpina trimis konteneriais skirtingoms atliekom.

Taip pat valgome mažiau mėsos, nenaudojame chemikalų namuose ir sode ir pan.

Tai gera bei reikalinga ir, kaip sako popiežius, padeda suvokti, kad reikia atidžiau naudoti planetos išteklius. Bet mes žinome, kad to nepakanka.

Dabar mūsų vaikai mums daro didžiausią įtaką. Juos liūdina siaubingos globalinio atšilimo perspektyvos jų pačių vaikams. Jie priklauso aplinkosaugos grupėms ir jau bandė paveikti politikus.

Jie taip pat meta iššūkį mums, kaip tėvams. Jie labai tikisi, kad mes kartu su jais raginsime mūsų vyriausybes, įmones ir bendruomenę imtis skubių veiksmų prieš klimato kaitą. Ant kortos pastatyta mūsų anūkų gyvybė, jiems tai nėra abstraktus klausimas.

Visada turėjome omenyje, kad Dievo Motinos komandos yra ne judėjimas, skatinantis veikti, bet vieta, kur mes siekiame pasikrauti energijos ir būti aktyviais žmonėmis. Komandos mus moko per nuostabią dovaną – Pareigą prisėsti – išgirsti Dievo balsą savo istorijoje. Mūsų komandos susitikimai taip pat mus ragina giliai įsiklausyti į savo draugus, kurie dalijasi savo istorijomis.

Šiandien siekiame išnaudoti šias Judėjimo dovanas, atidžiau įsiklausydami į laiko ženklus ir daugiau nuveikdami dėl to, ką mūsų anūkai džiaugsmingai vadina „Motina Žeme“. Mes tik pradedantieji šioje kelionėje!

Siekio prisėsti klausimai

Pagal popiežių Pranciškų, norint, kad pasikeistų visa žmonija, visų pirma būtina, kad kiekvienas iš mūsų pakeistų savo gyvenimo būdą, ekologinę etiką, dvasingumą, susijusį su Bendrųjų namų išsaugojimu, savo kuklų krikščionišką dvasingumą, gebėjimą gyventi su kitais bendrystėje, santykį su sekmadienio poilsiu, santykį su Marija – visos kūrinių Motina ir Karaliene.⁶¹

Šio mėnesio Pareigoje prisėsti, be klausimų, susijusių su konkrečiu siekiu, mes paklausime savęs, ar mūsų gyvenimo būdas susijęs su Kūrinių išsaugojimu.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Priėmimas

Vedančioji pora: Brangūs broliai ir draugai, sveiki atvykę į šį komandos susitikimą. Pradėkime nuo maldos iš enciklikos *Fratelli Tutti* (FT, 287):

Malda Kūrėjui

Viešpatie ir žmonijos Tėve,
tu sukūrei visus žmones vienodai orius,
įkvėpk mūsų širdyse brolišką dvasią.
Įkvėpk mus svajoti apie susitikimą, dialogą, teisingumą ir taiką.
Padėk mums kurti sveikesnes visuomenes
ir oresnį pasaulį
be bado, be skurdo, be smurto, be karų.
Tegul mūsų širdys atsiveria
visiems žemės gyventojams ir visoms tautoms,
kad atpažintume gėrį ir grožį,
tavo pasėta kiekviename žmoguje,

kad sukurtume vienybės saitus, bendrus projektus,
bendras viltis. Amen!

Valgymas

Valgymas, kuris yra susitikimo dalis, turi vykti taip, kaip nusprendžia komanda. Tai malonės, susitikimo džiaugsmo, šventės, vaišių ir maldos laikas.

Bendras pasidalijimas

- Pasidalykite per mėnesį patirtais išgyvenimais, kurie buvo reikšmingi asmeniniame, poros ar šeimos gyvenime, ir visų pirma tais, kurie padeda išgyventą tikrovę sugretinti su Evangelija.
- Pasidalykite, kaip buvote paskatinti – individualiai ar kaip pora – šį mėnesį įvairiais būdais rūpintis mūsų „Bendraisiais namais“ (Kokie tai buvo būdai? Kieno labui jie buvo pritaikyti?).

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Skaitymas ir meditacija

Šiam susitikimui siūloma skaityti ir apmąstyti šį Dievo žodį: Moteris, apsiautusi saule (Apr 12,1-4)

Liturginė malda

Susitikimo dienos mišių atsakomoji psalmė

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis siekiais yra labai svarbus komandos susitikimo momentas. Tai susitikimo su savimi ir su kitais akimirka. Tai savitarpio pagalbos, artumo akimirka, sustiprinanti kiekvieno dvasinę kelionę. Dėl šios priežasties papasakokite,

- kaip šį mėnesį įgyvendinote savo konkrečius siekius.
- kokie konkretūs siekiai pareikalavo „daugiausia mūsų pastangų“ šį mėnesį.
- Ar „Gyvenimo taisyklės“ gali padėti mums labiau gerbti Kūrinių ir rūpintis ja?

Klausimai temos nagrinėjimui

Kaip mus moko Portugalijos vyskupas, žemė „yra paskola, kurią kiekviena karta gauna ir turi perduoti kitai kartai. (FT, 178)

⁶¹Žr. Popiežius Pranciškus. Enciklika *Laudato Si'* apie rūpinimąsi bendraisiais namais, „Mano kreipimasis“ – Nr. 13-16.

- Ar mums, kaip porai ir šeimai, reikia „ekologinio atsivertimo“? Kokiais klausimais ar aspektais?
- Kokio požiūrio turėtume laikytis, kad sektume Marijos, gyvybės gynėjos, pavyzdžiu?

Baigiamosios maldos

- Malda už kunigo Henri Kafarelio paskelbimą šventuoju
- Magnificat

Paskutinis susitikimas

Naujasis vynas

1. TIKSLAI

Komandos nariams siūloma:

- Įvertinti, kokie „naujo vyno“ stebuklai įvyko komandoje per šiuos metus.
- Suvokti, į kokius Jėzaus žodžius šiais metais negebėjome įsiklausyti.
- Semiantis įkvėpimo iš Marijos vilties ir pasitikėjimo Šventąja Dvasia, suprasti, kad viskas gali keistis, pradedant kiekvienu mūsų.

2. PASIRENGIMAS KOMANDOS SUSITIKIMUI

Įvadas

Šiuos komandos susitikimų metus pradėjome Kanos vestuvių stebuklo scena, kai Marijos žmogiškasis jautrumas pajuto vyno trūkumą šventėje. Žodžiai, kuriuos ji skiria savo Sūnui – „*Jie nebeturi vyno*“ – gimė iš solidarumo su jaunavedžiais, kurie galėjo atsidurti nepatogioje situacijoje.

Ištisus metus buvome kviečiami pasitelkti Marijos dorybes, kad suvoktume įvairias situacijas, kuriose „trūksta vyno“ aplink mus – poroje, šeimoje, kolektyve, bažnytinėje bendruomenėje, visuomenėje. Ne tik paprasčiausiai pamatytume – mus skatino veikti Marijos žodžiai tarnams šventėje: „Darykite, ką jis jums lieps“.

Bet ką Jėzus pasakė kiekvienam iš mūsų? Tik apsisiautę Dievo Žodžiu, kaip Marija, galime suprasti, ko Viešpats iš mūsų prašo. Tik tada galime žinoti, kuriuos „indus“ užpildyti, kad Jėzus vandenį paverstų nauju vynu.

Mūsų, kaip Dievo Motinos komandų narių, misija yra mylėti pasaulį taip, kaip jį mylėjo Jėzus. Jėzus metė iššūkį nusistovėjusioms valdžios institucijoms, kurios buvo nuklydę, jis sutelkė dėmesį į eilinį kasdienį žmogų, įvertino moteris, rūpinosi vargšais ir atstumtaisiais. Kas mums šiandien yra tokie žmonės? Tai klausimas, į kurį visi turime nuoširdžiai atsakyti.

Gyventi šia meile, kaip mus ragina Jėzus, gali būti sunku, gali būti iššūkis, dažnai prieštaraujantis vyraujančiam kultūrai. Būti tikru Jėzaus pasekėju reiškia žengti tikėjimo žingsnį ir susidurti su nežinomybe.

Šiame paskutiniame susitikime mums siūloma atlikti vertinimą. Įvertinti nueitą kelią, įvykusias transformacijas, iškilusius sunkumus. Tai bus padėkos ir atgailos metas, bet visų pirma galimybė pažvelgti į ateitį ir nustatyti teisingą tolimesnės kelionės kryptį.

Štai ką apie paskutinį susitikimą sako „Gairės Dievo Motinos komandoms“:

„Paskutinis metų komandos susitikimas – apžvalginis. Jis leidžia komandai atvirai apmąstyti ir peržvelgti komandos gyvenimą krikščioniška dvasia. Komanda pasižiūri, kokią pažangą padarė per praėjusius metus ir pasiruošia kitiems metams.“⁶²

Todėl paskutinis susitikimas vertinamas kaip pasidalijimo ir savitarpio pagalbos momentas, kurio metu kiekvienas komandos narys įvertina savo dvasinę kelionę ir pažangą, padarytą krikščioniškame ir santuokiniame dvasiniame gyvenime, išsikelia tikslus ar siekius, tobulinti savo dvasinį gyvenimą individualiai ir poroje.

Komanda taip pat turėtų peržiūrėti, kaip per metus vyko įvairūs susitikimai, ir nustatyti būdus, kaip juos patobulinti ateinančiais metais.

Svarbu atsiminti, kad šis paskutinis susitikimas yra ne pabaiga, o naujos pradžios pradžia.

Marijos pėdsakais: daryti, ką tik jis jums liepia

Marija yra labai mylima Bažnyčios figūra, jai suteikta daugybė titulų. Kiekviename šios temos susitikime daugiausiai dėmesio skyrėme Marijos žmogiškumui. Matėme, kad turime daug ko pasimokyti iš daugybės jos dorybių ir nuostatų: solidarumo, nuolankumo, tvirtybės, gebėjimo auklėti, paslaugumo, švelnumo, empatijos, žmogiško jautrumo, ramybės, atkaklumo, gyvybės gynimo.

Ji buvo Juozapo žmona, Jėzaus motina, ištikima Elžbietos draugė, sielvartaujanti motina kryžiaus papėdėje ir pirmoji mokinė. Ji buvo žmogus ir, kaip ir mes, turėjo žengti žingsnį savo tikėjime, besąlygišką „fiat“, net tada, kai Dievo planas jai buvo neaiškus.

Prieš du tūkstančius metų Kanos vestuvėse, ypatingoje žmonių šventėje, kurioje pasireiškia ryškiausias santuokinės meilės simbolis, jos Sūnaus mokiniams ir daugybei svečių tvirtai nuskambėjo Marijos teiginys ir patarimas: „Darykite, ką tik Jis jums lieps! »

Tai iš pažiūros paprastas paliepimas, bet jo užtenka per šias vestuves pakeisti jaunos poros gyvenimą ir netgi nuo šios akimirkos pakeisti pasaulį.

Marija, supratusi, kad jiems baigėsi vynas, turėjo omenyje ne tik materialų gėrimo trūkumą tuo metu. Marija užtarė visus savo vaikus; ji kalbėjo apie visą Dievo tautą, slegiamą kelių žmonių galios ir godumo, kuri gyveno tikėdamasi gauti gyvenimo ir išganymo vyno. Marija parodo mums kelią, kuriuo reikia eiti, tikrąjį Kelią, Tiesą ir Gyvenimą – Jėzų.

Turime susieti šią vestuvių Kanoje istoriją su mūsų dabartine istorija – asmenine, santuokine, šeimos, bažnytine, profesine, socialine ir pan., jei norime tinkamai panaudoti šią Dievo žodžio ištrauką arba apsisiausti Dievo žodžiu.

Ką mes pastebime? Vynas dingo, mums to nesitikint, dar nepasibaigus šiai šventei.

Mūsų ir milijonų mūsų brolių ir seserų gyvenime vyksta panašiai.

⁶²DMK. Gairės Dievo Motinos komandoms, 2018, nr. 5.3.2. (Paskutinis susitikimas)

Kiek dalykų baigiasi anksčiau nei tikėtasi? Kiek žmonių nebeturi vyno? Šeimos, vaikų, būsto, sveikatos, švietimo, šalies, dialogo, gyvenimo bendruomenėje vyno?

Kiek situacijų, kurios turėtų būti „žmogiškos šventės“ ar pilno džiaugsmo akimirkos, yra tuščios, be vyno ir be galimybės patenkinti žmonių laimės troškimą!

Remiantis Biblijos tekstu, Jėzus įsakė du svarbius dalykus, kad vėl būtų galima švęsti: (Jn 2, 7)

- Pripildykite indus vandens
- Dabar semkite ir neškite stalo prižiūrėtojui

Pirmasis Jėzaus rekomenduojamas žingsnis – pripildyti indus vandens. Tiesą sakant, jie buvo tušti – tai ženklas, kad jie neatliko savo vaidmens.

Antras paliepimas – atnešti šiuos indus stalo prižiūrėtojui, kad jis pamatytų, kas atsirado įsikišus Jėzui: geriausias vynas, kuris buvo saugotas iki šiol, iki vakarėlio pabaigos.

Štai kodėl šių komandos susitikimų metų pabaigoje „vandens pavertimas vynu“ mums siūlomas kaip raktas į Dievo Žodžio skaitymą ir supratimą, kad suvoktume, kokį pasikeitimą Jėzus atneša, ir ką Jo vardu jo mokiniai turi pasiūlyti ten, kur trūksta vyno, kur trūksta gyvybės, kur trūksta duonos, kuria reikia dalytis su visais, pradėdant nuo vargingiausių ir labiausiai atskirtų, kurie yra Evangelijos centras, kaip sako mums popiežius Pranciškus.

1949 m. gegužės mėn. *Mėnesinio Dievo Motinos komandų laiško* vedamajame tėvas Kafarelis rašo:

„Jūs susirenkate ieškoti Kristaus, sekti juo, jam tarnauti. Jums nepavyks to pasiekti be vedlio. Ir nėra geresnio vedlio už Mergelę. Norėčiau, kad mūsų komandos parodytų tikėjimą visagaliu Dievo Motinos švelnumu, kad kiekviena šeima patirtų tą pasitikėjimą ir saugumą, kuris gyvena mažylių širdyse, kai šalia yra jų motina. Norėčiau, kad tai būtų vienas iš mūsų judėjimo bruožų. Tada būčiau labiau tikras dėl ateities“⁶³

Dievo žodis (Apd 1,12-14; 2,1-4)

„Tuomet jie sugrižo į Jeruzalę iš vadinamojo Alyvų kalno, buvusio netoliese – kiek leidžiama nueiti šabo dieną. Parėję jie susirinko aukštutiniame kambaryje, kur buvo apsistoję. Ten buvo Petras ir Jonas, Jokūbas ir Andriejus, Pilypas ir Tomas, Baltramiejus ir Matas, Alfiejaus sūnus Jokūbas, Simonas Uolusis ir Judas, Jokūbo brolis. Jie visi ištvėringai ir vieningai atsidėjo maldai kartu su moterimis ir Jėzaus motina Marija bei jo broliais.

⁶³Henri Kafarelis. „Dievo Motina“. Mėnesinis Dievo motinos komandų laiškas, II metai, Nr. 7 – 1949 m. gegužės mėn.

Atėjus Sekminių dienai, visi mokiniai buvo drauge vienoje vietoje. Staiga iš dangaus pasigirdo ūžesys, tarsi pūstų smarkus vėjas. Jis pripildė visą namą, kur jie sėdėjo. Jiems pasirodė tarsi ugnies liežuviai, kurie pasidaliję nusileido ant kiekvieno iš jų. Visi pasidarė pilni Šventosios Dvasios ir pradėjo kalbėti kitomis kalbomis, kaip Dvasia jiems davė prabilti.“

Štai Marija, moteris, kuri, pripildyta Dievo Šventosios Dvasios dovanos, pagimdė Žodį, tapusį kūnu. Dabar ji kontempliuoja gyvąją Bažnyčią tarp apaštalų, ir ji taip pat yra apdovanota ta pačia dovana. Apreiškimas ir Sekminės mums parodo moterį, kuri visada gyvena padedama Dvasios jėgos.

Nieko keisto, kad Marija yra su mokiniais kambaryje ir su jais meldžiasi. Pats Jėzus paaiškino Marijos dvasinės motinystės misiją sakydamas Jonui: „Štai tavo motina! (Jn 19, 27). Taigi nesunku įsivaizduoti ją, palaikančią dar ir šlubuojantį mokinių tikėjimą.

Apreiškimas Mariją išgarsino kaip tą, kuri atves Jėzų į pasaulį; Sekminės suteikia Bažnyčiai misiją tai paskelbti.

Mes esame Bažnyčia; Dievo Motinos komandų judėjimas yra Bažnyčia; todėl mes gavome tą pačią Sekminių Dvasią. Kaip šių Galilėjos Kanos vestuvių tarnai daugiau nei prieš du tūkstančius metų išgirdo Švenčiausiąją Mergelę sakant: „Darykite, ką tik Jis jums lieps“, mes taip pat ją girdime.

Šventoji Dvasia apšviečia etapus tos misijos, kuriai esame pašaukti ir kurios iššūkį turime įveikti, kaip poros, priėmusios santuokos sakramentą. Kaip krikščionys, vakar ir šiandien, veikiami Šventosios Dvasios, esame pašaukti kurti prisikėlusį pasaulį, kuriame Evangelijos džiaugsmas pripildo širdis ir gyvenimus tų, kurie sutinka Jėzų.

Tegul šis Marijos imperatyvas įsiterpia į mūsų meditaciją ir maldą šiame paskutiniame metų susitikime. Ar tikrai padarėme viską, ko Jėzus iš mūsų prašė? Ar stengiamės įsiklausyti į Marijos, rodančios mums kelią, balsą? Ar žinome, kad tik įsiklausę į šį įsakymą ir jį įgyvendinę praktiškai turėsime naujo vyno savo gyvenime ir visuomenėje?

Teužtaria mus Marija, naujojo vyno Motina, kad, klausydami jos Sūnaus, pasiektume visą Jo pažadėtąjį džiaugsmą.

Refleksijos tekstai

Paskutinis susitikimas skirtas ne tik pažangos, padarytos per komandos susitikimų metus, įvertinimui, bet ir mūsų išsiuntimui į misiją. Mes visi esame siunčiami į skirtingas tikroves, kur trūksta vyno: padoraus būsto, kokybiško išsilavinimo, darbo, bendravimo, tėvynės, sveikos aplinkos, kur negarantuojamos ir negerbiamos žmogaus teisės...

Tai mūsų, kaip Bažnyčios narių, pareiga, todėl turime sekti Marijos pavyzdžiu.

Popiežius Pranciškus

„Tiesą sakant, norėčiau primygtinai atkreipti dėmesį į šį Dievo Motinos komandų misionierišką vaidmenį. Kiekviena atsidavusi pora, be abejo, daug gauna iš to, ką patiria savo komandoje, o jų santuokinis gyvenimas gilėja tobulėdamas judėjimo dvasingumo dėka. Tačiau krikščionis, daug gavęs iš Kristaus ir Bažnyčios, būtinai siunčiamas į pasaulį liudyti ir perduoti tai, ką gavo. Krikščionių poros ir šeimos dažnai turi geriausias galimybes skelbti Jėzų Kristų kitoms šeimoms, jas palaikyti, stiprinti ir padrasinti. Tai, ką jūs išgyvenate kaip pora ir kaip šeima – lydimi jūsų judėjimo charizmos – tai gilus ir nepakeičiamas džiaugsmas, kurį Jėzus Kristus leidžia jums patirti būdamas jūsų namuose tarp džiaugsmų ir rūpesčių, laimę džiaugtis sutuoktinio buvimu šalia, vaikų augimu, žmogiškuoju ir dvasiniu vaisingumu, kurį jis jums suteikia – visa tai turite paliudyti, paskelbti, perduoti pasauliui, kad kiti savo ruožtu rastų savo kelią.“⁶⁴

„[...] mes buvome sukurti pilnatvei, kuri pasiekama tik meilėje. Rodyti abejingumą skausmo akivaizdoje nėra išeitis; negalime leisti niekam likti „gyvenimo paraštėse“. Tai turėtų mus taip papiktinti, kad prarastume ramybę, nes mus sukrėtė žmonių kančios. Štai kas yra orumas!“ (FT, 68)

„[...] Šiandien mes susiduriame su puikia galimybe parodyti, kad iš esmės esame broliai, galimybe būti kitais geraisiais samariečiais, kurie prisiima nesėkmių skausmą, užuot pabrėžę neapykantą ir apmaudą. Kaip mūsų istorijos keleiviui, kuris atsitiktinai ėjo pro šalį, pakaktų tik būti įkvėptam spontaniško, tyro ir paprasto troškimo sukurti tautą, nuolat ir nepavargstant dirbti, įtraukiant, integruojant ir pakeliant gulintį ant žemės; [...] Kalbant apie mus, skatinkime gėrį ir tarnaukime gėriui!“ (FT, 77)

Tėvas Henri Kafarelis

Tėvo Kafarelio raštuose daug nuorodų į porų misiją ir Dievo Motinos komandų judėjimą. Čia pasirinkome vieną, kuriame pakankamai iškalbingai pabrėžiama misionierystės svarba.

„Dievo Motinos komandos, Bažnyčios bendruomenė, yra misionieriška bendruomenė. Ir jei vieną dieną jos nebebūtų tokios, jos nebebūtų Bažnyčios bendruomenė.“⁶⁵

Tačiau verta apmąstyti ir peržiūros reikšmę komandų kelionėje.

„Komandos lygmeniu tai yra metų pabaigos susitikimas, dažnai vadinamas peržiūros susirinkimu, kuriame atvirai ir geranoriškai klausiamo savęs, kokių reformų reikėtų imtis, kokių žingsnius reikėtų numatyti, kad komandos gyvenimas progresuotų maldos, mokymosi, broliškos draugystės srityse.“⁶⁶

⁶⁴POPIEŽIUS PRANCIŠKUS. Kalba Dievo Motinos komandoms Klemenso salėje 2015 m. rugsėjo 10 d.

⁶⁵Henri KAFARELIS. Dievo Motinos komandos. Jų misija, Paryžius, 1957

⁶⁶Henri KAFARELIS. Dievo Motinos komandų pašaukimas ir kelias, Roma, 1959

„Kitą pavasarį jūsų komandos baigiamajame susitikime visos poros turės atsakyti ne į klausimą „Ar gerai jaučiamės Judėjime? (Tai ne suaugusiųjų vaikų darželis), o į klausimą „Ar esame pasiryžę visiškai išsipareigoti komandoms ir, joms padedant, Dievo liudytojų misijai šiame pasaulyje, kuri grasina užtvindyti ateizmo potvynis?“⁶⁷

Siekio prisėsti klausimai

Šio mėnesio Pareigoje prisėsti, be klausimų, susijusių su konkrečiu siekiu, pora, atsižvelgdama į Marijos dorybes, gali trumpam apmąstyti savo kelionę iki paskutinio metų susitikimo.

Pareigos prisėsti pabaigoje pora skirs akimirką padėkos ir šlovinimo maldai.

3. KOMANDOS SUSITIKIMAS

Priėmimas

Vadovų pora: Brangūs broliai ir draugai, sveiki atvykę į šį paskutinį susitikimą. Pradėkime nuo maldos Šventajai Dvasiai, kad mūsų susitikimas būtų išgyventas labai nuoširdžiai ir kad jis taptų mūsų tikėjimo atgaivinimo bei liudijimo momentu.

Malda Šventajai Dvasiai, kurios moko Popiežius Pranciškus

Šventoji Dvasia, Dievo prisiminime, atgaivink mumyse gautos dovanos atminimą. Išlaisvink mus iš savanaudiškumo paralyžiaus ir uždek mumyse norą tarnauti, daryti gera. Nes blogiausia šioje krizėje yra tik jos pabloginimo drama, užsidarius savyje. Ateik, Šventoji Dvasia: tu, kuri esi santarvė, padaryk mus vienybės kūrėjais; tu, kuri visada atiduodi save, duok mums drąsos išeiti iš savęs, mylėti ir padėti vienas kitam tapti viena šeima. Amen.

Valgymas

Valgymas, kuris yra susitikimo dalis, turi vykti taip, kaip nusprendžia komanda. Tai malonės, susitikimo džiaugsmo, šventės, vaišių ir maldos laikas.

Bendras pasidalijimas

- Pasidalykite per mėnesį patirtais išgyvenimais, kurie buvo reikšmingi asmeniniame, poros ar šeimos gyvenime, ir visų pirma tais, kurie padeda išgyventą tikrovę sugretinti su Evangelija.
- Pasidalykite, kaip visus šiuos komandos susitikimų metus buvote Dievo buvimo ženklų savo komandai ir bendruomenės nariams.

⁶⁷Henri KAFARELIS. Dievo Motinos komandos ateizmo akivaizdoje, 1970

- Pasidalykite, kaip jūs buvote paskatinti – individualiai ar kaip pora – ištikus metus gyventi pagal Marijos prašymą: „Darykite, ką tik jis jums lieps“ (Kokie tai buvo veiksmai? Kieno atžvilgiu jie buvo atlikti?).

Dievo žodžio skaitymas, meditacija ir malda

Skaitymas ir meditacija

Šiam susitikimui siūloma skaityti ir apmąstyti šį Dievo žodį: Apaštalų darbai 1,12-14; 2,1-4.

„Mąstydamas apie Marijos buvimą Paskutinės vakarienės vietoje, popiežius Pranciškus sako, kad

„Jėzaus Motina yra maldai susirinkusių mokinių bendruomenės viduryje: ji yra gyvas Sūnaus atminimas ir gyva Šventosios Dvasios malda. Ji yra Bažnyčios Motina.“⁶⁸

Liturginė malda

Susitikimo dienos mišių atsakomoji psalmė

Dalijimasis siekiais

Dalijimasis siekiais yra labai svarbus komandos susitikimo momentas. Tai susitikimo su savimi ir su kitais akimirka. Tai savitarpio pagalbos, artumo akimirka, sustiprinanti kiekvieno dvasinę kelionę. Dėl šios priežasties papasakokite,

- kaip šį mėnesį įgyvendinote savo konkrečius siekius.
- kas yra tas „vynas“, kurio mums dar trūksta asmeniškai ir kaip porai įgyvendinant savo siekius.
- kaip aš padėjau šiais metais savo sutuoktiniui įgyvendinti konkrečius siekius.
- kokie konkretūs siekiai pareikalavo iš mūsų šiais metais „daugiausia pastangų“?

Klausimai apibendrinimui: pasikeitimas idėjomis

Paskutinio susitikimo metu kviečiame apmąstyti įvairius mūsų, kaip komandos narių (individualiai ar kaip porų), gyvenimo aspektus: santykius su komandos bendruomene; mūsų priklausymą judėjimui ir mūsų misiją.

Žemiau siūlome keletą klausimų. Tačiau sektoriai, regionai ir net superregionai paprastai pasiūlo tam tikrus klausimus, kurių atsakymai yra svarbus grįžtamasis ryšys, planuojant naujus veiksmus ar vertinant ankstesnę veiklą.

⁶⁸Popiežiaus Pranciškaus homilija Sekminių iškilmių proga, Vatikano bazilika, 2016 m. gegužės 15 d.

Atsakingoji pora, bendradarbiaudama su kunigu-dvasiniu patarėju ar dvasiniu vadovu, žinos, kas yra svarbiausia komandai šiuo pasikeitimo idėjomis momentu.

Apie poros gyvenimą

a) Ar manote, kad šių metų temos patirtis jums atnešė pokyčių? Kokių pokyčių?

Apie komandos gyvenimą ir judėjimą

b) Ar buvote jautrus kaip Marija „vynui“, kurio galėjo trūkti vienai iš komandos porų, dvasiniam patarėjui? Ar buvote pasiruošę jam / jai padėti?

Apie gyvenimą pasaulyje

c) Kokiems konkretiems veiksams buvote pašaukti, remiantis tuo, ką Jėzus jums kalbėjo kiekviename skyriuje? Ar kažkaip pasikeitė jūsų elgesys pasaulyje?

Baigiamosios maldos

- Malda už kunigo Henri Kafarelį paskelbimą šventuoju
- Magnificat

